TYLKO 9,90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT) Z płytą DVD

Komputer Świat

Twój Niezbędnik

| Nr 6|2018 (101) | grudzień 2018 – styczeń 2019 | www.komputerswiat.pl |

Nie masz napędu DVD? Pobierz cyfrową wersję DVD z www.ksplus.pl

NAJLEPSZE PROGRAMY 2019

▷ Nowe narzędzia, nowe wersje, **nowe możliwości, nowe porady i superwskazówki**

NAJNOWSZA WERSJA ESET INTERNET SECURITY NA 2019

▷ **Skuteczny pakiet antywirusowy** na Windows
▷ **Na rok** dla stałych Czytelników Niezbędnika

W NUMERZE RÓWNIEŻ

Przydatne wtyczki do popularnych programów

Nowe funkcje znanych programów graficznych

Wszechstronny zestaw najlepszych darmowych narzędzi do Windows

PAKIET STARTOWY APLIKACJI MOBILNYCH

WYBÓR REDAKCJI

▷ **Poznaj przydatne apki** na telefon z Androidem i iPhone'a

PEŁNE WERSJE

O WARTOŚCI PONAD **800** ZŁ

ESET Internet Security na 2019
Wszechstronna, renomowana ochrona antywirusowa na komputery z Windows

EaseUS Partition Master 11 PRO
Zaawansowany menedżer partycji dysku

Soda PDF HOME 10
Rozbudowany zestaw narzędzi do pracy z dokumentami PDF

Ashampoo Photo Recovery
Program do odzyskiwania skasowanych zdjęć

Ashampoo Undeleter
Narzędzie do przywracania usuniętych plików

Wise Hotkey Pro
Program do tworzenia skrótów klawiaturowych

ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

PRENUMERATA

3 opcje do wyboru!

UWAGA! LICZBA ZESTAWÓW OGRANICZONA. OFERTY DOTYCZĄ PROGRAMÓW W WERSJI CYFROWEJ

KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

1 ROCZNA PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO!

TYLKO 49 ZŁOTYCH

6 WYDAŃ Z DVD
KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **Na DVD** pakiety najlepszych aplikacji do konkretnych zastosowań
- **Pełne wersje programów** w każdym numerze
- Praktyczne porady do programów na DVD
- **E-wydanie zawsze gratis**
- Atrakcyjne bonusy tylko dla Czytelników
- **Usługa KŚ+**: nowatorski i wygodny dostęp do artykułów i programów z dowolnego komputera

2 ROCZNA E-PRENUMERATA

JEDNO WYDANIE ZA DARMO! AKTYWACJA E-WYDAŃ W DNIU PREMIERY BEZ CZEKANIA NA PRZESYŁKĘ!

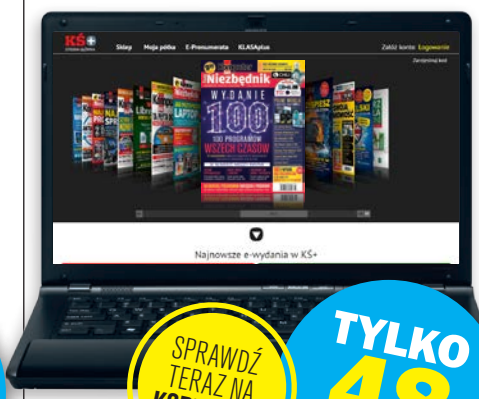

SPRAWDŹ TERAZ NA KSPLUS.PL

TYLKO 48 ZŁOTYCH

6 E-WYDAŃ
KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK

- **E-wydania dostępne już w dniu premiery** – co drugi miesiąc w KŚ+ (na stronie ksplus.pl) otrzymujesz najnowsze e-wydanie
- **Zawsze i wszędzie** – z e-wydań, programów i bonusów możesz korzystać na każdym komputerze i tablecie z dostępem do internetu
- **Programy, ISO płyty i bonusy** – wraz z dostępem do e-wydań otrzymujesz dostęp do wszystkich bonusów, programów i zawartości płyty, tak jak Czytelnicy papierowego wydania

3 Z PROGRAMEM O WARTOŚCI 157 ZŁ

LICENCJA NA 1 ROK, NA 1 KOMPUTER I NA 1 SMARTFON Z SYSTEMEM ANDROID

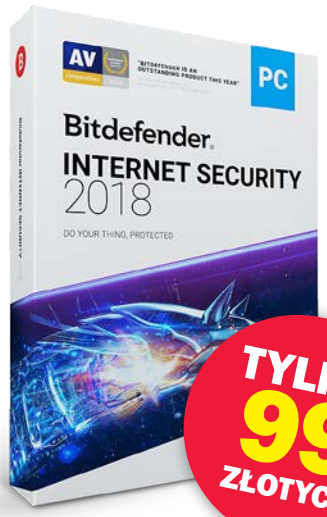

TYLKO 99 ZŁOTYCH

6 WYDAŃ Z DVD
KOMPUTER ŚWIAT TWÓJ NIEZBĘDNIK
+ BITDEFENDER INTERNET SECURITY

- Najlepsza ochrona systemu Windows i urządzenia z systemem Android
- Ochrona kamery internetowej
- Wielowarstwowa ochrona zabezpieczająca pliki
- Odzyskaj smartfon w przypadku jego utraty

OFERTA DOSTĘPNA TYLKO NA WWW.LITERIA.PL

1. Ofertę zamów na literia.pl
2. Pobierz plik instalacyjny programu na komputer: **Bitdefender Internet Security** ze strony **http://tiny.pl/g4mgm**
   Pobierz aplikację na smartfon: **Bitdefender Mobile Security dla Androida** ze strony **http://tiny.pl/g4mgg**
3. Zainstaluj na swoim urządzeniu
4. Wpisz klucze rejestracyjne otrzymane drogą elektroniczną

ZAMÓW PRENUMERATĘ JUŻ DZIŚ

INTERNET: kup na:
literia.pl/czasopisma/dwumiesieczniki/twoj-niezbednik
E-MAIL: napisz na adres **prenumerata.axel@qg.com**
TELEFON: zadzwoń pod **22 349 90 71** lub **801 000 869**

OFERTY WAŻNE NA TERENIE POLSKI

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

Płyta DVD w tym Niezbędniku zawiera 6 pełnych wersji komercyjnych programów oraz 9 superpakietów przydatnych aplikacji i Linuxa elementary OS 5 Juno

TEMATYCZNE DZIAŁY

kategorie programów ułatwiają poruszanie się wśród aplikacji i wyszukiwanie programów do interesujących nas zastosowań

INFORMACJE

wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

ZAINSTALUJ

z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

WYGLĄD PROGRAMU

zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych ESET NOD32 i Microsoft Security Essentials

JAK POBRAĆ E-WYDANIE ORAZ PLIK ISO Z OBRAZEM PŁYTY DVD

W serwisie KŚ+ znajdziemy e-wydanie magazynu, zarówno do pobrania na dysk w formacie PDF, jak i do czytania w oknie przeglądarki, oraz obraz płyty DVD dodanej do wydania, który można zamontować w wirtualnym napędzie i korzystać z niego jak ze zwykłej płyty.

1 Otwieramy w przeglądarce stronę o adresie **www.ksplus.pl**. Logujemy się, klikając na **Logowanie**. Jeżeli nie mamy konta, klikamy na **Załóż konto**, aby się zarejestrować.

2 Po zalogowaniu się rejestrujemy unikalny kod nadrukowany na płycie dołączonej do tego wydania magazynu. Wystarczy kliknąć na **Zarejestruj kod** i przepisać go.

3 Mamy już dostęp do e-wydania – aby je zobaczyć, wystarczy wejść na zakładkę **Moja półka** i kliknąć na okładkę cyfrowej wersji magazynu.

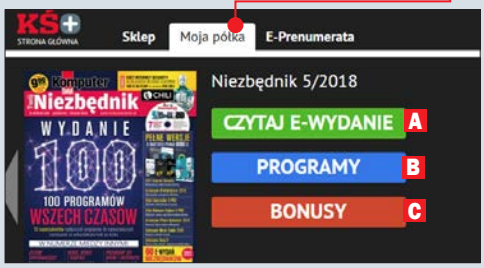

4 Aby przejrzeć e-wydanie lub pobrać PDF, klikamy na **Czytaj e-wydanie A**. PDF pobierzemy, klikając na . A jeśli chcemy pobrać obraz ISO płyty dodanej do wydania czy dodatkowe aplikacje, klikamy na **Programy B**. Kody do bonusów znajdziemy, klikając na **Bonusy C**.

KOLEJNY NUMER Komputer Świat Twój Niezbędnik 1/2019 W SPRZEDAŻY OD 13 LUTEGO 2019 ROKU

OD REDAKCJI

Lepsze programy na Nowy Rok

Witamy w 101. numerze Niezbędnika! W grudniowym wydaniu, jak co roku, publikujemy najnowsze wersje najlepszych, rekomendowanych przez nas programów na nadchodzący rok, zarówno dla początkujących, jak i bardziej zaawansowanych użytkowników komputera z Windows. Naszą specjalnością jest wyszukiwanie lepszych alternatyw do programów, które znacie, oraz tych, których z różnych względów lubić się już nie da. Zapraszamy zatem do odkrywania nowych, lepszych aplikacji i dodatków do najróżniejszych zastosowań, a w 2019 roku życzymy Wam, sobie i Microsoftowi bardziej dopracowanego oprogramowania niż w roku 2018 ;)

Zapraszamy

AGNIESZKA AL-JAWAHIRI
REDAKTOR WYDANIA

MARIUSZ MICHALSKI
SZEF PROGRAMOWY NIEZBĘDNIKA

Co to jest DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszukiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

Programy w KŚ+

Wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych dostępnych jest wraz z e-wydaniem tego Niezbędnika w KŚ+ – **www.ksplus.pl**

Tak oznaczamy wersje programów

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmowy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Ashampoo Photo Recovery	PEŁNA WERSJA	008	7
Ashampoo Undeleter	PEŁNA WERSJA	009	8
EaseUS Partition Master 11 PRO	PEŁNA WERSJA	031	6
ESET Internet Security 2019 12.0	PEŁNA WERSJA	034	5
Soda PDF HOME 10	PEŁNA WERSJA	080	7
Wise Hotkey Pro	PEŁNA WERSJA	095	8

DEBIUTY	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Authy 1.5 (32-bit)	FREEWARE	012	
Authy 1.7 (64-bit)	FREEWARE	013	11
EasyBCD 2.3	FREEWARE	032	13
ExifToolGUI 5.16	FREEWARE	036	13
Listary 5	FREEWARE	062	12
Listary Portable 5	FREEWARE	063	
MPC-BE 1.5.2 (32-bit)	FREEWARE	065	12
MPC-BE 1.5.2 (64-bit)	FREEWARE	066	12
One Commander V2	FREEWARE	070	13
One Commander V2 Portable	FREEWARE	071	13

PRZEGLĄDARKI INTERNETOWE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Checker Plus for Gmail	FREEWARE		16
Chromium 72 (32-bit)	FREEWARE	026	
Chromium 72 (64-bit)	FREEWARE	027	
Data Saver	FREEWARE		16
Firefox 63.0.3 (32-bit)	FREEWARE	037	15
Firefox 63.0.3 (64-bit)	FREEWARE	038	15
Google Chrome 70 (32-bit)	FREEWARE	042	15
Google Chrome 70 (64-bit)	FREEWARE	043	15
Hover Zoom+	FREEWARE		17
HTTPS Everywhere	FREEWARE		17
OneTab	FREEWARE		17
Opera 56	FREEWARE	073	15
Session Buddy	FREEWARE		16
Turn Off the Lights	FREEWARE		16
Unshorten.link	FREEWARE		17
Vivaldi 2.1	FREEWARE	088	15

PROGRAMY ZABEZPIECZAJĄCE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Avast Free Antivirus 2019	FREEWARE	014	19
AVG AntiVirus Free 18.8	FREEWARE	015	19
Avira Free Antivirus 2019	FREEWARE	016	
Bitdefender Antivirus Plus 2019	TRIAL	017	21
Bitdefender Internet Security 2019	TRIAL	018	
Bitdefender Total Security 2019	TRIAL	019	
Comodo Cloud Antivirus 1.21	FREEWARE	028	20
Comodo Internet Security Premium 11	FREEWARE	029	
ESET NOD32 Antivirus 12	TRIAL	035	
Kaspersky Anti-Virus 2019	TRIAL	052	
Kaspersky Free 2019	FREEWARE	053	
Kaspersky Internet Security 2019	TRIAL	054	20
KeePass 2.40	FREEWARE	055	
KeePass 2.40 PL	FREEWARE	056	
Malwarebytes 3.6.1	FREEWARE	064	
Panda Dome 18.06.01	FREEWARE	075	21
VeraCrypt 1.23	FREEWARE	086	

PROGRAMY GRAFICZNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Adobe Photoshop CC 2018	TRIAL	004	24
GIMP 2.10.8	FREEWARE	041	23
Honeyview 5.31	FREEWARE		25
IrfanView 4.51 (32-bit)	FREEWARE	047	25
IrfanView 4.51 (64-bit)	FREEWARE	048	25
IrfanView 4.51 PL	FREEWARE	049	25
IrfanView All PlugIns (32-bit)	FREEWARE	050	25
IrfanView All PlugIns (64-bit)	FREEWARE	051	25
Krita 4.1.5 (32-bit)	FREEWARE	058	25
Krita 4.1.5 (64-bit)	FREEWARE	059	25
Paint.NET 4.1.4	FREEWARE	074	
Wtyczki do GIMP-a	FREEWARE		23
Wtyczki do Photoshopa	FREEWARE		24
XnView MP 0.92 (32-bit)	FREEWARE	098	
XnView MP 0.92 (64-bit)	FREEWARE	099	

PROGRAMY MUZYCZNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
AIMP 4.51.2080	FREEWARE	005	26
Audacity 2.3	FREEWARE	010	
Audacity LAME MP3 encoder 3.99.5	FREEWARE	011	
foobar2000 1.4.1	FREEWARE	039	26
MusicBee 3.2.6827	FREEWARE	069	27
Winamp 5.8 Beta	FREEWARE	091	27

ODTWARZACZE FILMÓW	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
ALLPlayer 8.3	FREEWARE	006	30
Kodi 17.6	FREEWARE	057	31
Moments' Tracker	FREEWARE		29
MPC-HC 1.8.3 (32-bit)	FREEWARE	067	
MPC-HC 1.8.3 (64-bit)	FREEWARE	068	
PotPlayer 1.7 (32-bit)	FREEWARE	076	31
PotPlayer 1.7 (64-bit)	FREEWARE	077	31
Syncplay	FREEWARE		29
Twitch	FREEWARE		31
VLC media player 3.0.4 (32-bit)	FREEWARE	089	29
VLC media player 3.0.4 (64-bit)	FREEWARE	090	29

PAKIETY BIUROWE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Apache OpenOffice 4.1.6	FREEWARE	007	
Dokumenty Google	FREEWARE	030	
LibreOffice 6.0.7 (32-bit)	FREEWARE	060	33
LibreOffice 6.0.7 (64-bit)	FREEWARE	061	33
MS Office Dictation			32
WPS Office 10.2	FREEWARE	096	33
WPS Office 10.2 Polski słownik	FREEWARE	097	33
Wtyczki do LibreOffice	FREEWARE		33
Wtyczki do MS Office	FREEWARE		32

PROGRAMY NARZĘDZIOWE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
BleachBit 2.0	FREEWARE	020	36
BleachBit Portable 2.0	FREEWARE	021	36
CCleaner 5.49 (32-bit)	FREEWARE	022	36
CCleaner 5.49 (64-bit)	FREEWARE	023	36
CCleaner Enhancer 4.5.3	FREEWARE	024	36
HandBrake 1.1.2	FREEWARE	044	37
HandBrake 1.1.2 libdvdcss	FREEWARE	045	37
HandBrake Portable 1.1.2	FREEWARE	046	
Open-Shell 4.4.131	FREEWARE	072	35
TeamViewer 14	FREEWARE	081	37
TeamViewer Portable 14	FREEWARE	082	37
Total Commander 9.21	SHAREWARE	085	35

PROGRAMY MOBILNE NA START	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
Accuweather	FREEWARE		39
Authy	FREEWARE		38
Facebook Messenger	FREEWARE		38
Genius Scan	FREEWARE		38
Jakdojade	FREEWARE		39
Mapy Google	FREEWARE		39
OneDrive	FREEWARE		39
QR Code Reader	FREEWARE		38
Snapseed	FREEWARE		39
Yanosik	FREEWARE		39

NIEZBĘDNE	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
7-Zip 18.05 (32-bit)	FREEWARE	001	
7-Zip 18.05 (64-bit)	FREEWARE	002	
Adobe Acrobat Reader DC 2019	FREEWARE	003	
CCleaner 5.49	FREEWARE	022	
CDBurnerXP 4.5.8	FREEWARE	025	
Foxit Reader 9.3	FREEWARE	040	
Skype 8.34	FREEWARE	079	
Thunderbird 60.3.1 (32-bit)	FREEWARE	083	
Thunderbird 60.3.1 (64-bit)	FREEWARE	084	
WinCDEmu 4.1	FREEWARE	092	
WinRAR 5.61 (32-bit)	FREEWARE	093	
WinRAR 5.61 (64-bit)	FREEWARE	094	

LINUX	LICENCJA	DVD-KOD	STRONA
elementary OS 5.0 Juno	FREEWARE	033	40
Rufus 3.3	FREEWARE	078	
VirtualBox 5.2.22	FREEWARE	087	

DODATKOWO W KŚ+

5 DARMOWYCH KONWERTERÓW MULTIMEDIALNYCH

HandBrake	FREEWARE
MediaCoder	FREEWARE
VidCoder	FREEWARE
Video to Video	FREEWARE
XMedia Recode	FREEWARE

5 DOBRYCH KLIENTÓW BITTORRENT

µTorrent	FREEWARE
qBittorrent	FREEWARE
Tixati	FREEWARE
Transmission	FREEWARE
Vuze	FREEWARE

OCHRONA ANTYWIRUSOWA

NA ROK DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Stali Czytelnicy Niezbędnika mają zapewnioną ochronę antywirusową na najwyższym poziomie na rok dzięki przedłużanemu z każdym kupionym wydaniem abonamentowi na **ESET Internet Security**

ESET Internet Security zapewnia kompletną ochronę komputera, korzystając z legendarnej już technologii antywirusowej. Edycja dostępna na płycie w tym wydaniu to oficjalne wydanie programu **na rok 2019**. ESET Internet Security:

- **chroni przed wszystkimi rodzajami złośliwego oprogramowania**: wirusami, zagrożeniami szyfrującymi ransomware, robakami i programami szpiegującymi;
- **zapewnia ochronę podczas zakupów przez internet i korzystania z bankowości online**; zabezpiecza przed nieautoryzowanym dostępem do komputera i danych, a specjalnie zabezpieczona przeglądarka chroni podczas realizowania przelewów online i korzystania z e-portfeli;
- **chroni sieć domową**; zabezpiecza domowy ruter i sprawdza bezpieczeństwo podłączonych do niego urządzeń; chroni również kamerę internetową przed niepowołanym dostępem;
- **zabezpiecza laptop na wypadek kradzieży lub zgubienia**; w razie straty pozwala zlokalizować utracone urządzenie na mapie i zidentyfikować nowego „właściciela" za pośrednictwem kamery wbudowanej w laptop;
- **działa niezauważalnie dla użytkownika** – nie obciąża ani nie spowalnia komputera, pozostawiając wolne zasoby dla innych programów; dzięki zastosowaniu trybu oszczędzania baterii pozwala dłużej przeglądać strony internetowe, a tryb gier umożliwia komfortową rozrywkę i oglądanie filmów bez przeszkadzających komunikatów.

OKNO GŁÓWNE

A Menu główne – przedstawia informacje o stanie ochrony zapewnianej przez program ESET Internet Security.

B Skanowanie komputera – umożliwia skonfigurowanie i uruchomienie skanowania komputera oraz utworzenie skanowania niestandardowego.

C Aktualizacja – wyświetla informacje o aktualizacjach silnika detekcji.

D Narzędzia – zapewnia dostęp do plików dziennika, statystyk ochrony, monitora aktywności i funkcji **Uruchomione procesy**, połączeń sieciowych, harmonogramu, **ESET SysInspector** (narzędzie diagnostyczne do systemów Windows) oraz **ESET SysRescue** (narzędzie do tworzenia płyty ratunkowej ESET).

ZAAWANSOWANA OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI Z SIECI

ESET Internet Security 2019

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **034** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.eset.pl**

- ochrona przed wirusami, ransomware'em, hakerami
- ochrona urządzeń podłączonych do Wi-Fi
- ochrona bankowości internetowej

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI **170 zł** DLA STAŁYCH CZYTELNIKÓW

E Ustawienia – wybranie tej opcji umożliwia modyfikowanie poziomu zabezpieczeń komputera oraz dostępu do internetu, ochrona sieci i narzędzia zabezpieczające.

F Pomoc i obsługa – zapewnia dostęp do plików pomocy, bazy wiedzy firmy ESET, witryny internetowej firmy ESET i łączy umożliwiających przesłanie zgłoszenia do działu obsługi klienta.

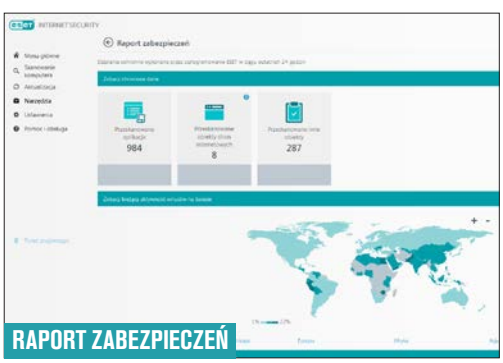

RAPORT ZABEZPIECZEŃ

OCHRONA BANKOWOŚCI I PŁATNOŚCI ONLINE

Wraz z ESET Internet Security instalowana jest **bezpieczna przeglądarka**, która chroni dane osobowe na stronach płatności i bankowości internetowej. Zapewnia zwiększone bezpieczeństwo podczas transakcji bankowych oraz podawania danych kart kredytowych i innych poufnych danych osobowych.

MONITOR SIECI DOMOWEJ

Kody dla Czytelników i zasady akcji

Akcja trwa przez sześć numerów: od wydania 5/2018 do 4/2019. Klucze do ESET Internet Security pobieramy z KŚ+ z e-wydania Niezbędnika. Klucze startowe z poprzedniego numeru Niezbędnika 5/2018 zapewniają ochronę przez trzy miesiące, a z tego i kolejnych wydłużają ją o dwa, dając łącznie ochronę na ponad rok.

1. Zaloguj się na **ksplus.pl** i zarejestruj klucz nadrukowany na płycie z wydania papierowego lub kup e-wydanie.
2. Kliknij na **Moja półka** i na okładkę tego numeru Niezbędnika.
3. Kliknij na **Programy**, znajdź pozycję **ESET Internet Security**.
4. Kliknij na **Opis instalacji** i na **Wyświetl kod**.

Pomoc techniczna dotycząca programu jest świadczona przez firmę DAGMA, dystrybutora rozwiązań ESET w Polsce w dni robocze: **od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–18.00**, drogą e-mailową pod dedykowanym adresem **gazeta@dagma.pl**

ZARZĄDZA PARTYCJAMI I KOPIUJE DYSKI

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 184 zł

ZAAWANSOWANY MENEDŻER PARTYCJI
EaseUS Partition Master 11 PRO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **031** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.easeus.com**

- zmiana rozmiaru, dzielenie, łączenie i tworzenie partycji
- przeniesienie Windows na dysk SSD
- konwersja dysku systemowego MBR na GPT

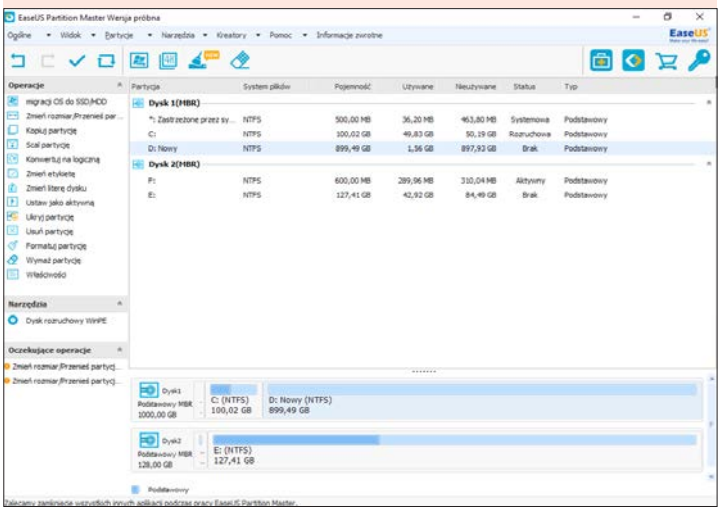

Pełna wersja jednego z najbardziej znanych programów łączących funkcje menedżera partycji, narzędzia do kopiowania dysków oraz odzyskiwania utraconych partycji. **EaseUS Partition Master** umożliwia tworzenie, usuwanie, kopiowanie, scalanie, ukrywanie, przenoszenie i formatowanie partycji, zmienianie ich rozmiarów, a także konwertowanie dysku MBR na GPT bez utraty danych. Wyświetla podgląd podziału dysku przed wprowadzeniem zmian. Oprócz tego pozwala na przenoszenie systemu operacyjnego na nowoczesny dysk SSD lub tradycyjny HDD bez potrzeby reinstalowania Windows i programów – pomaga krok po kroku przeprowadzić migrację systemu. Może także wymazywać dyski, to znaczy całkowicie i nieodwracalnie kasować ich zawartość, co jest przydatne, jeśli chcemy przekazać komuś lub sprzedać urządzenie. Nowość w programie to narzędzie do czyszczenia i optymalizacji. **Z przyczyn licencyjnych klucz do pełnej wersji programu jest dostępny w tym wydaniu Niezbędnika w KŚ+.**

PARTYCJE NA DYSKU SYSTEMOWYM

Jeśli nasza partycja systemowa jest za duża, możemy ją podzielić i z wydzielonej przestrzeni utworzyć nową na przykład na nasze dane, które dzięki temu będą bezpieczne przy ponownej instalacji systemu Windows, domyślnie znajdującego się na partycji **C**.

1 Po uruchomieniu programu klikamy prawym przyciskiem myszy na partycję **C** i wybieramy z listy opcję **Zmień rozmiar/Przenieś partycję**.

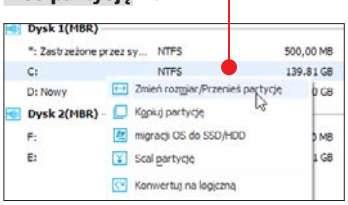

2 Teraz, korzystając z suwaka po prawej stronie, decydujemy o nowym rozmiarze edytowanej partycji. Na dole ekranu będziemy mogli zaobserwować, jak będzie wyglądać efekt naszych zmian – na koniec klikamy na **OK**.

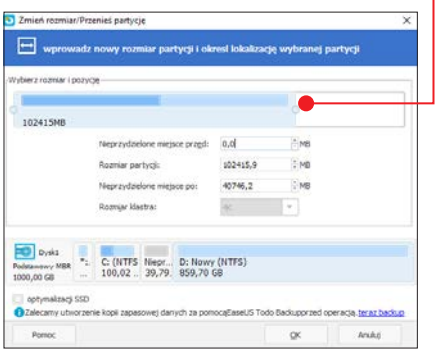

3 W naszym przykładzie mamy już na dysku systemowym dwie partycje, więc wydzielone miejsce możemy dołączyć do drugiej partycji.

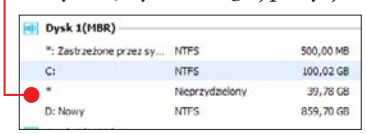

4 W głównym oknie programu klikamy na partycję **D** prawym przyciskiem myszy, a następnie wybieramy opcję – **Zmień rozmiar/Przenieś partycję**.

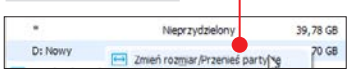

5 Teraz, korzystając z suwaka po lewej stronie, rozszerzamy rozmiar partycji **D**, suwak musimy przesunąć skrajnie w lewą stronę w celu zajęcia całej przestrzeni. Na koniec klikamy na **OK**.

6 Aby zastosować wszystkie wprowadzone przez nas zmiany, klikamy w górnym lewym rogu na **Zastosuj zmiany**.

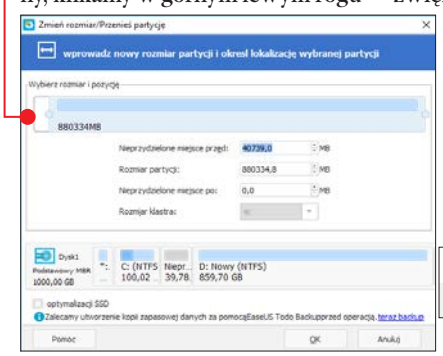

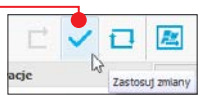

7 Następnie system zostanie ponownie uruchomiony i zmiany zostaną wykonane w specjalnym środowisku Win PE, przed uruchomieniem systemu Windows. Dzięki temu możliwe jest dokonywanie zmian na dysku systemowym.

WYMAZUJEMY DANE

Jeśli zamierzamy sprzedać dysk lub wysyłamy go do serwisu razem z laptopem, dobrym pomysłem na zwiększenie swojego bezpieczeństwa jest wymazanie jego zawartości – dzięki temu nikt nie będzie mógł odzyskać z niego naszych danych. **Uwaga!** Operacja jest nieodwracalna i powoduje bezpowrotne usunięcie wszystkich danych.

1 Na górnym pasku klikamy na narzędzie **Wymaż dane**, którego symbol to gumka do ścierania.

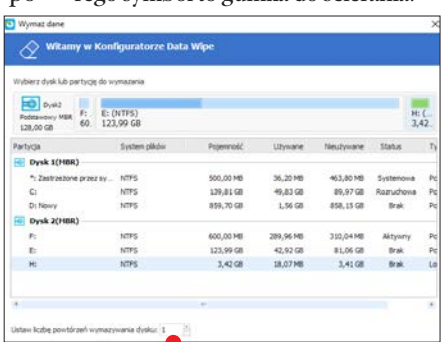

2 Wybieramy konkretną partycję lub cały dysk do wymazania. Po prawej stronie u dołu możemy skonfigurować parametr wielokrotności wymazywania – jeden raz wystarczy, ale jeśli chcemy być pewni, możemy ustawić trzy. Klikamy na **Dalej**.

3 W kolejnym oknie potwierdzamy chęć dokonania zmian, klikając na **Zakończ**, a następnie w głównym oknie klikamy w lewym górnym rogu na **Zastosuj zmiany**. **kd**

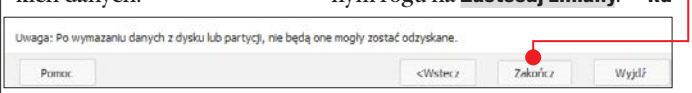

SUPERNARZĘDZIE DO PDF-ÓW

PEŁNA WERSJA NA ROK O WARTOŚCI 180 zł

WYŚWIETLA, TWORZY, KONWERTUJE I EDYTUJE PLIKI PDF

Soda PDF HOME 10

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **080** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **www.sodapdf.com**

- tworzy PDF-y, korzystając z wirtualnej drukarki
- konwertuje PDF-y do wielu formatów
- pozwala na edycję PDF-ów

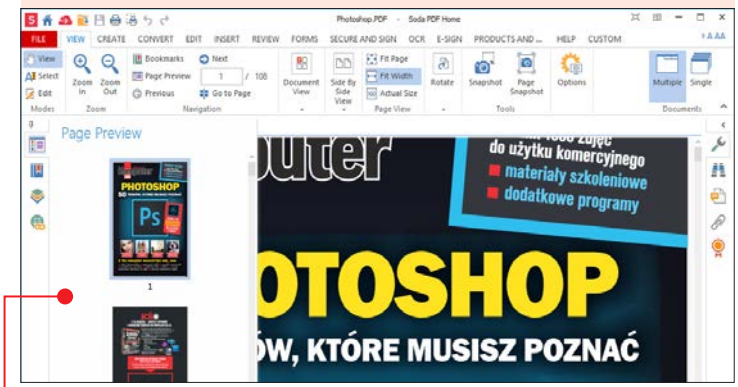

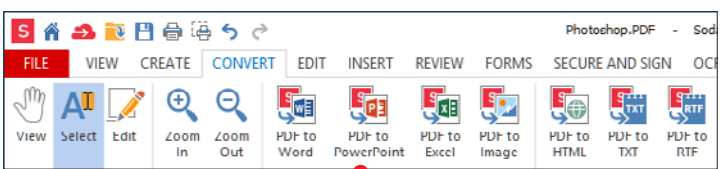

Pełna wersja programu do przeglądania, tworzenia, konwertowania i edycji plików PDF. **Soda PDF** umożliwia konwersję PDF na format Worda, Excela, RTF, PPT, na formaty graficzne (PNG, JPEG, GIF, BMP, TIFF), pozwala na tworzenie dokumentów PDF poprzez opcję **Drukuj** z dowolnego programu oraz tworzenie wielu PDF-ów naraz. Do dyspozycji mamy też opcje edycji – możliwość dodawania, edytowania i przesuwania tekstu w dokumencie PDF, zakreślania i usuwania niepotrzebnych elementów, zmieniania czcionki i jej rozmiaru, kolejności stron, usuwania ich oraz wyodrębniania, a także wyodrębniania grafik. Możemy również dodawać do dokumentu grafikę, komentarze, znak wodny, nagłówek, stopkę, numery stron, kształty i naklejki. Co ciekawe, program działa także online, w oknie przeglądarki pod adresem: **online.sodapdf.com**.

KONWERSJA

Soda PDF dodaje do systemu wirtualną drukarkę, możemy dzięki niej tworzyć PDF-y z dowolnego programu, który ma funkcję drukowania. Wystarczy otworzyć dokument, kliknąć na **Drukuj** i wskazać drukarkę **Soda PDF Desktop 10**.

Aby przekonwertować PDF na inny format, otwieramy go w programie Soda PDF, klikamy u góry okna na **Convert** i wybieramy jedną z opcji.

EDYCJA

Opcje edycji, czyli między innymi dzielenia **A** wielostronicowych dokumentów, wyodrębniania stron **B** czy zmieniania ich kolejności **C**, znajdziemy, klikając na **Edit**.

RATUJE ZDJĘCIA

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 159 zł

ODZYSKUJE SKASOWANE ZDJĘCIA

Ashampoo Photo Recovery

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **008** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.ashampoo.com**

- można wskazać format, wielkość, rozdzielczość plików do przywrócenia
- wygodny podgląd możliwych do przywrócenia obrazów

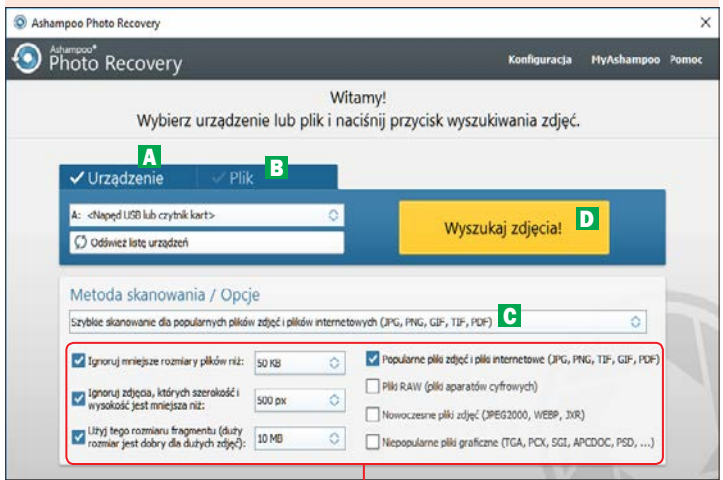

Łatwy w użyciu program do odzyskiwania plików graficznych. Pozwala na przywracanie zdjęć z różnych typów nośników w kilku krokach. Ratuje zdjęcia przypadkowo usunięte, a także z uszkodzonych lub sformatowanych kart pamięci i nośników USB. Rozpoznaje obrazy w plikach PDF, EXE i dokumentach Worda i wyodrębnia je. Pozwala na ratowanie uszkodzonych plików RAW. Wspiera wszystkie popularne formaty, jak JPG, PNG, BMP, GIF, PSD, WEBP, TGA. Jest w stanie uratować pojedyncze klatki na przykład z animacji. Odzyskuje też metadane (EXIF, IPTC). Oferuje wygodny podgląd możliwych do przywrócenia obrazów. W ustawieniach skanowania można wskazać format poszukiwanych przez nas plików, ich wielkość i rozdzielczość.

ODZYSKIWANIE ZDJĘĆ

Wskazujemy nośnik **A** lub plik **B** do przeszukania. Z listy **C** wybieramy metodę skanowania (na przykład **Szybkie skanowanie dla popularnych formatów, Skanowanie dla plików RAW, Skanowanie dla wszystkich plików**). Poniżej możemy określić rozmiar i rozdzielczość szukanych zdjęć. Klikamy na **Wyszukaj zdjęcia! D**. Program skanuje wskazany nośnik i wyświetla wyniki. Zaznaczamy fotki do przywrócenia i klikamy na **Zachowaj wybrane zdjęcia**. Odzyskane zdjęcia zostaną zapisane w domyślnym folderze **Ashampoo Photo Recovery** w katalogu **Obrazy** na dysku **C**. Aby zmienić ten folder, należy kliknąć na **Konfiguracja** w prawym górnym rogu okna i wybrać **Ustawienia**.

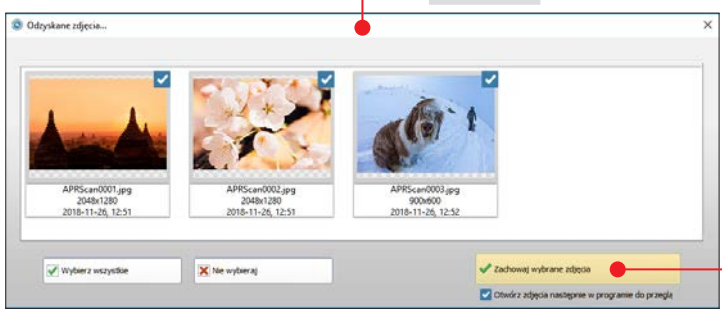

ODZYSKUJE UTRACONE PLIKI

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 59 zł

RATUJE UTRACONE PLIKI
Ashampoo Undeleter

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **009** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.ashampoo.com/pl**

- odzyskuje skasowane zdjęcia, dokumenty, wideo i inne rodzaje plików
- określa szanse na przywrócenie danych
- obsługuje różne nośniki, także USB

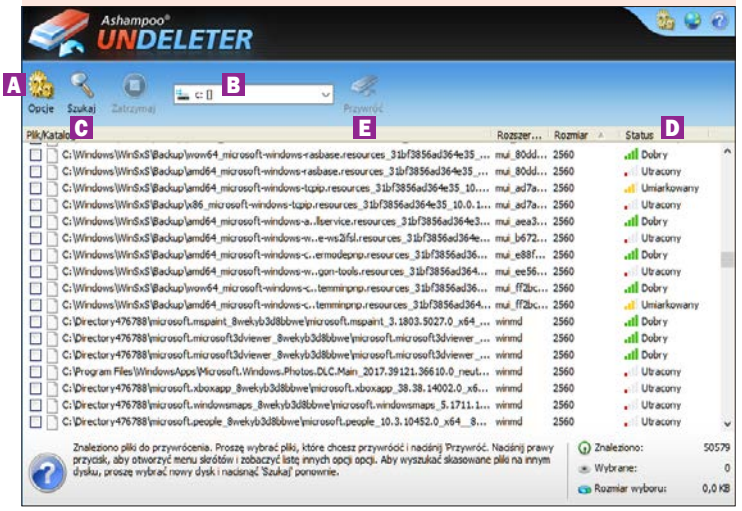

Ashampoo Undeleter to program do łatwego odzyskiwania usuniętych plików – zdjęć, dokumentów, nagrań wideo i innych. Potrafi wykryć i odzyskać skasowane pliki i foldery, także te usunięte z Kosza. Undeleter pozwala wybrać, które urządzenia lub partycje chcemy przeskanować w poszukiwaniu utraconych plików, obsługuje dyski twarde komputera, dyski zewnętrzne, karty pamięci oraz między innymi pamięci USB.

KONFIGURACJA

Ashampoo Undeleter podczas uruchamiania wyświetla reklamy aplikacji producenta. Aby tego nie robił, klikamy na **Opcje** A, na zakładkę **Inne** i **Konfiguruj**. Usuwamy zaznaczenie przy **Informacje o aktualizacjach (zalecane)** i klikamy na **OK**.

ODZYSKIWANIE

1 Aby odzyskać utracone pliki, z listy B u góry okna wybieramy nośnik, który ma przeskanować program, i klikamy na **Szukaj** C.

2 Program wyświetla listę plików. W kolumnie **Status** D zobaczymy informację o stanie znalezionych plików (kolor zielony oznacza, że plik jest do odzyskania). Listę plików możemy sortować, klikając na nagłówki kolumn u góry okna: **Rozszerzenie**, **Rozmiar** i **Status**.

3 Zaznaczamy dane, które chcemy przywrócić, i klikamy na **Przywróć** E. Pokazuje się okno, w którym wskazujemy, gdzie mają zostać zapisane odzyskane pliki – powinien to być inny nośnik niż ten, z którego je przywracamy.

4 Gdy zobaczymy komunikat ●, możemy otworzyć wskazany wcześniej folder z odzyskanymi plikami.

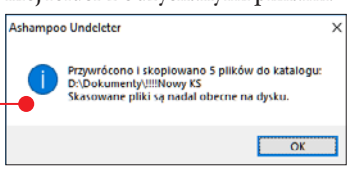

MENEDŻER SKRÓTÓW KLAWIATUROWYCH

PEŁNA WERSJA O WARTOŚCI 76 zł

TWORZY SKRÓTY KLAWIATUROWE
Wise Hotkey Pro

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **095** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.wisecleaner.com**

- pozwala łatwo przypisać skróty do aplikacji, folderów, stron internetowych
- usprawnia i przyspiesza pracę
- łatwa, intuicyjna obsługa

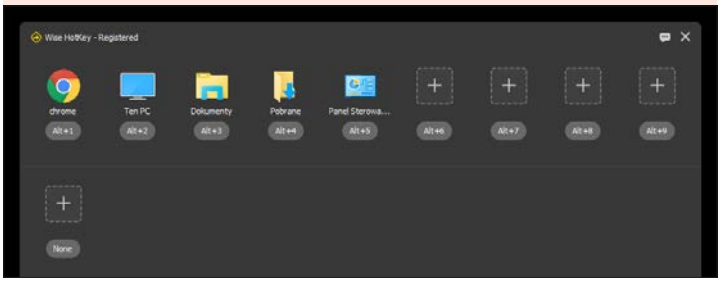

Wise Hotkey to wygodne narzędzie do zarządzania skrótami klawiaturowymi w systemie Windows. Pozwala łatwo przypisać określone przez nas skróty klawiaturowe do często używanych aplikacji, folderów, a także stron internetowych. Dzięki temu możemy szybko uruchamiać programy i otwierać potrzebne katalogi czy serwisy bez niepotrzebnego wyszukiwania i klikania – wystarczy nacisnąć wybrane klawisze. Program działa w tle, a jego ikonę znajdziemy w zasobniku systemowym.

Gdy klikniemy na nią prawym przyciskiem myszy, zobaczymy menu kontekstowe ●. Jeśli usuniemy zaznaczenie przy **Uruchom przy starcie PC**, program przestanie uruchamiać się przy starcie systemu, będziemy musieli sami go włączać. Aby otworzyć okno programu, klikamy na **Pokaż Wise Hotkey**.

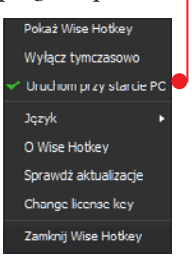

TWORZYMY SKRÓTY

Aby stworzyć skrót, klikamy na jeden z plusów w oknie programu. Następnie w otwartym oknie wybieramy jedną z zakładek: **Aplikacja**, **Folder**, **Strona internetowa**.

■ Na zakładce **Aplikacja** zobaczymy **skróty do programów** zainstalowanych w naszym komputerze. Aby szybciej znaleźć ten potrzebny, możemy użyć wyszukiwarki ●.

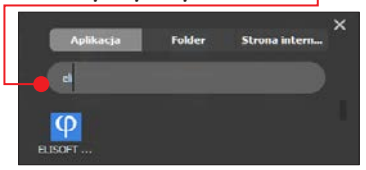

Klikamy na znaleziony program, a potem naciskamy klawisze, które chcemy przypisać do skrótu ●.

■ Aby utworzyć **skrót do otwierania folderu**, wchodzimy na zakładkę **Folder** i klikamy na **Dodaj folder**. Wskazujemy katalog w oknie Eksploratora i wciskamy wybrane klawisze.

■ **Skrót otwierający wybraną stronę internetową** stworzymy na zakładce **Strona internetowa**. Program podpowiada nam swoje typy, ale w pole u dołu okna możemy wpisać dowolny adres ●. Klikamy na **Dodaj** i naciskamy wybrane klawisze.

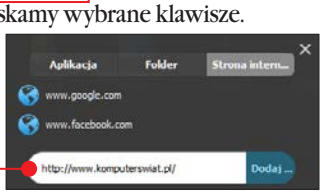

Bitdefender®

w te ŚWIĘTA podaruj swoim bliskim bezpieczeństwo

5,94	Bitdefender	AV TEST av-test.org AWARD BEST PERFORMANCE Bitdefender Endpoint Security	Bitdefender	6,78
5,88	Kaspersky		Kaspersky	6,73
5,78	Symantec		Symantec	6,20
5,02	McAfee		McAfee	6,00

AV LAB AWARD BEST+++ · AV TEST av-test.org CERTIFIED ANDROID · Komputer Świat 5/2017 JAKOŚĆ · PC PCMAG.COM RATED EXCELLENT · AV TEST av-test.org CERTIFIED WINDOWS TOP PRODUCT

MARKEN SYSTEMY ANTYWIRUSOWE, JANA HIERONIMA DERDOWSKIEGO 7 81-369 GDYNIA
WWW.MARKEN.COM.PL , KONTAKT@MARKEN.COM.PL

Fot. Yuriy Kirsanov, Silvae/123rf.com

NAJLEPSZE DEBIUTY 2019

Kolejny rok zbliża się dużymi krokami. W tym dziale zaprezentujemy **NAJCIEKAWSZE DEBIUTY, KTÓRE MOGĄ PODBIĆ SERCA UŻYTKOWNIKÓW W 2019 ROKU.** Są to programy, które poprawią nasze bezpieczeństwo, komfort pracy z Windows oraz pomogą w odtwarzaniu multimediów

Zdaniem autora

HITY NA NADCHODZĄCY ROK

Krzysztof Dziedzic

Godnym polecenia programem dla każdego jest Authy. Ta skromna aplikacja pozwala na zabezpieczenie dwuetapową weryfikacją naszych kont w różnych serwisach. Nie musimy korzystać z osobnych programów, na przykład Google i Microsoftu, do zarządzania każdym z kont – możemy wszystkie podłączyć do jednego Authy. Warto również przyjrzeć się Listary. Jest to program, który pozwala przyspieszyć wyszukiwanie plików i aplikacji w Windows i mieć pod ręką wszystkie ulubione programy i pliki.

BEZPIECZNE LOGOWANIE DWUETAPOWE

Authy to program ułatwiający uwierzytelnianie dwuetapowe, zabezpieczające konta do różnych usług przed nieautoryzowanym dostępem. Authy umożliwia generowanie kodów jednorazowych do kont Google, Facebooka, Dropboxa, Microsoftu oraz między innymi LastPass. Dzięki niemu nie musimy instalować osobnych aplikacji do różnych kont, jak Google czy Microsoft. Dane generowane przez Authy możemy synchronizować pomiędzy wieloma urządzeniami, zabezpieczając je za pomocą szyfrowania. Dodatkowo na wypadek zmiany, zgubienia czy kradzieży smartfona Authy pozwala zachować ustawienia zaszyfrowane na specjalnym serwerze. Dzięki temu będziemy mogli je później zsynchronizować z nowym urządzeniem.

WERYFIKUJEMY KONTO I NUMER TELEFONU

Ten proces różni się w zależności od serwisu, w którym mamy konto. Przyjrzyjmy mu się na przykładzie konta Gmail (angielskie poradniki do innych typów kont znajdziemy na stronie **https://authy.com/guides**).

1 Po zainstalowaniu aplikacji na komputerze wybieramy kraj, podajemy numer telefonu i klikamy na **Next**. Podajemy adres

e-mail jako dodatkowe zabezpieczenie, gdybyśmy stracili telefon. Ponownie klikamy na **Next**.

2 Teraz wystarczy kliknąć na **SMS**, by została wysłana do nas wiadomość weryfikacyjna.

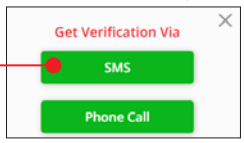

3 Po chwili na nasz numer telefonu przyjdzie wiadomość z 6-cyfrowym kodem, który należy podać, by potwierdzić konto.

ZABEZPIECZAMY GMAIL

1 W głównym oknie Authy klikamy na plus. Następnie podajemy specjalny kod uzyskany z danego serwisu i klikamy na **Add Account**.

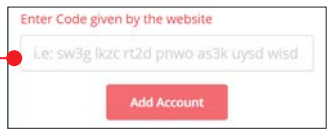

2 Teraz musimy zalogować się na konto Gmail, a następnie kliknąć na nasz awatar i na **Konto Google**.

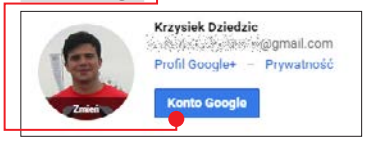

3 Klikamy na **Logowanie się i zabezpieczenia**.

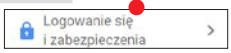

4 W polu **Hasło i metoda logowania** klikamy na **Weryfikacja dwuetapowa**. Następnie klikamy na **Rozpocznij**.

5 Podajemy numer telefonu, wybieramy opcję weryfikacji **SMS** i klikamy na **Dalej**.

6 Następnie podajemy specjalny 6-cyfrowy kod i przechodzimy dalej. Po pozytywnej weryfikacji numeru wystarczy kliknąć na **Włącz**.

PODWÓJNA AUTORYZACJA POD KONTROLĄ
Authy 1.7

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **013** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **https://authy.com**

- obsługa wielu różnych serwisów
- łatwe przenoszenie kluczy
- szybkie generowanie kodów
- przechowywanie zaszyfrowanych ustawień

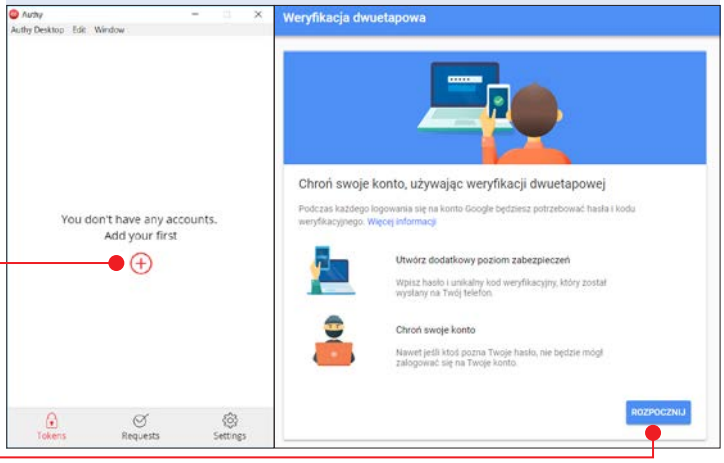

7 To jeszcze nie koniec. Trzeba teraz przekierować proces weryfikacji do aplikacji Authy. Klikamy więc w oknie weryfikacji Google na **Wygeneruj** przy pozycji **Aplikacja Authenticator**.

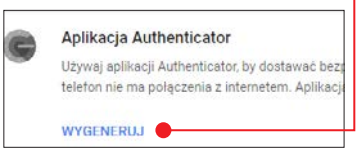

8 Wybieramy rodzaj systemu w smartfonie i klikamy na **Dalej**.

9 Klikamy na **Nie możesz zeskanować kodu?**.

10 Uzyskamy w ten sposób dostęp do specjalnego klucza, który kopiujemy do aplikacji Authy. Następnie podajemy nazwę dla naszego konta, wybieramy ikonę i klikamy na **Save**.

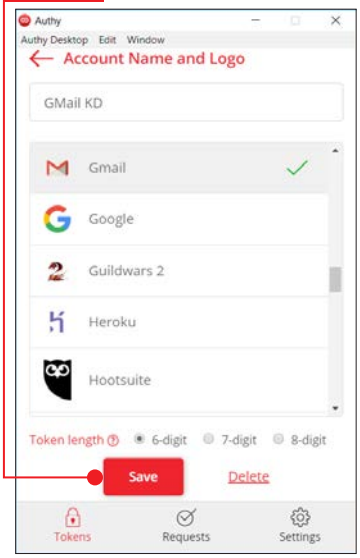

11 W oknie Authy zobaczymy specjalny 6-cyfrowy kod. Wracamy do okna Google w przeglądarce, skąd skopiowaliśmy klucz, i klikamy na **Dalej**. Wystarczy podać kod od Authy i kliknąć na **Zweryfikuj**. Gdy pojawi się informacja o poprawnej konfiguracji, klikamy na **Gotowe**.

LEPSZE SZUKANIE

MOŻLIWOŚĆ PRZESZUKIWANIA DYSKU Z KAŻDEJ LOKALIZACJI

Listary 5

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **062 / 063** (PORTABLE) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://www.listary.com**

- błyskawiczne wyszukiwanie
- łatwa obsługa – skrót klawiaturowy
- możliwość tworzenia listy ulubionych
- podgląd ukrytych plików

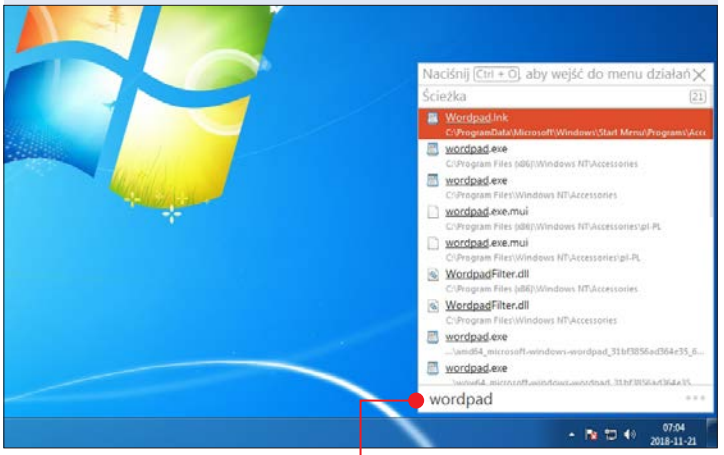

To jeden z ciekawszych programów, które ulepszają Windows. Głównym zadaniem **Listary** jest szybkie wyszukiwanie plików, folderów i uruchamianie programów z dysku komputera. Po zainstalowaniu Listary okno wyszukiwania możemy przywoływać za pomocą skrótu klawiaturowego ⊞ + S, a potem wystarczy zacząć wpisywać nazwę szukanego elementu. Największe zalety Listary to sprawdzanie wszystkich możliwych lokalizacji i natychmiastowy dostęp do wyników wyszukiwania. Program pozwala też tworzyć listę ulubionych aplikacji, kopiować do schowka pełną ścieżkę aktualnie przeglądanej lokalizacji oraz pokazuje podgląd rozszerzeń i ukrytych plików.

JĘZYK I SAMOUCZEK

Przy pierwszym uruchomieniu programu z listy wybieramy język **Polish – Polski** i klikamy na **Dalej**. Będziemy mogli teraz skorzystać z krótkiego samouczka. Możemy w każdej chwili do niego wrócić – wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym.

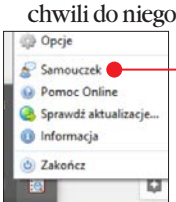

LISTA ULUBIONYCH

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę programu w zasobniku systemowym, a następnie na **Opcje**.

2 Po lewej stronie przechodzimy do kategorii **Menu**, a po prawej u góry wybieramy pozycję **Ulubione** i klikamy na znak plusa.

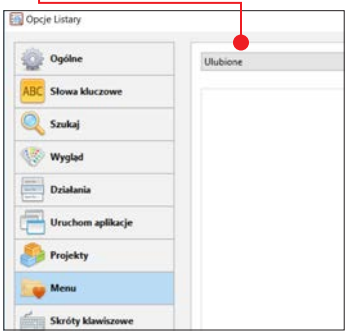

3 Zobaczymy listę z dostępnymi pozycjami. Wybieramy jedną z nich, na przykład **Uruchom aplikację**. U dołu okna podajemy nazwy programów i ścieżki do nich. Klikamy na **Zastosuj**. Oto gotowe menu z naszymi ulubionymi pozycjami oraz dodatkowymi ustawieniami.

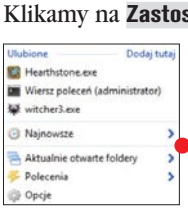

NOWY ODTWARZACZ

ULEPSZONY KLASYK

MPC-BE 1.5.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **065 / 066** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://sourceforge.net/projects/mpcbe**

- obsługa wielu rodzajów multimediów
- intuicyjna obsługa
- wsparcie dla odtwarzania strumieni internetowych

MPC-BE (Media Player Classic Black Edition) to lekki odtwarzacz multimedialny oparty na MPC-HC. Ma nowy wygląd, więcej funkcji, filtrów i ustawień umożliwiających dostosowanie obrazu do naszych potrzeb. Obsługuje najnowsze technologie wspomagające sprzętowo odtwarzanie filmów w wysokiej rozdzielczości, wiele ścieżek dźwiękowych oraz napisy. Ma sporo ciekawych opcji, jak listy odtwarzania, dostosowywanie dźwięku oraz obrazu, zarządzanie filtrami i cieniowaniem.

DODAJEMY SPECJALNY DEKODER 3D

Podczas instalacji programu zaznaczamy opcję **H.264 MVC 3D Decoder**. Dzięki temu pobrany zostanie specjalny dekoder, który pozwala na poprawne odtwarzanie filmów 3D.

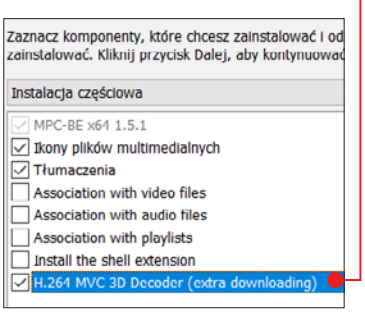

AUTOMATYCZNE WYŁĄCZANIE

Wielu użytkowników ogląda filmy wieczorami, korzystając z laptopów. Często zdarza się, że zasypiamy w trakcie takiego seansu i gdy budzimy się rano, urządzenie nadal jest włączone i całą noc marnowało energię. W MPC-BE jest wbudowana specjalna funkcja, która pozwoli nam rozwiązać ten problem.

1 Po uruchomieniu programu i rozpoczęciu odtwarzania filmu klikamy na górnym pasku na **Odtwarzanie**, **Po zakończeniu**, **Wyłączenie komputera**.

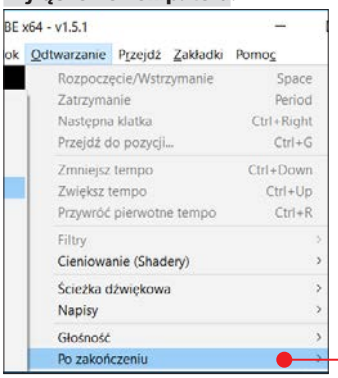

2 Nasz komputer zostanie automatycznie wyłączony po zakończeniu odtwarzania danej listy odtwarzania.

MENEDŻER PLIKÓW INNY NIŻ WSZYSTKIE

NOWOCZESNY MENEDŻER PLIKÓW
One Commander V2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **070 / 071** PORTABLE Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** Internet: **http://onecommander.com**

- trzy układy okna do wyboru: jeden panel, dwa panele i kolumny
- wbudowana wyszukiwarka plików
- obsługuje karty i skróty klawiaturowe

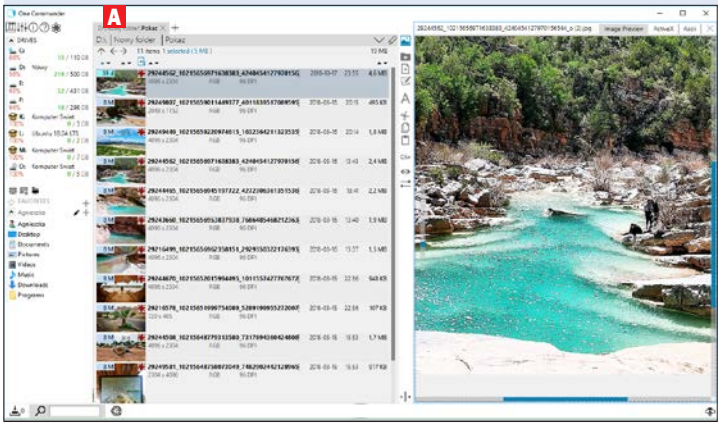

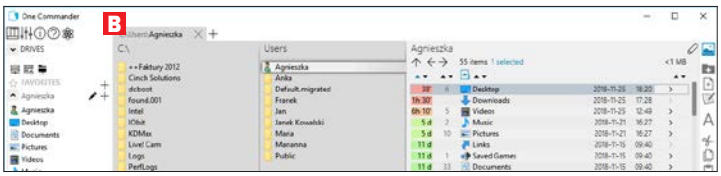

One Commander to nowoczesny menedżer plików, który pozwala na sprawne zarządzanie danymi. Do wyboru mamy dwa układy – kolumnowy i panelowy. Ikony są minimalistyczne, a jednocześnie czytelne. Układ folderów w programie jest bardzo przejrzysty. Przechodząc przez kolejne foldery, od razu widzimy całą ścieżkę, jaką przebyliśmy, a otwierając katalog ze zdjęciami, automatycznie zobaczymy ich miniatury. Program obsługuje skróty klawiaturowe, w tym większość takich samych jak w Eksploratorze.

ZMIENIAMY WIDOK

Program oferuje trzy rodzaje widoku: jeden panel, dwa panele **A** i kolumny **B**. Aby przełączać się między nimi, klikamy na ikonę w lewym górnym rogu okna i wybieramy jedną z opcji. Możemy też skorzystać ze skrótu klawiaturowego ctrl + 1/2/3.

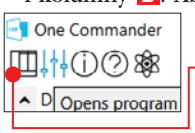

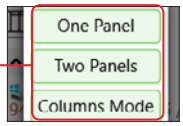

Skróty klawiaturowe

delete	Usuń do kosza
enter	Otwórz zaznaczony plik
F2	Zmień nazwę
F5	Odśwież widok
←, →, ↑, ↓	Nawigowanie między plikami i podfolderami w aktywnym folderze
ctrl + D	Duplikuj zaznaczony plik
ctrl + T	Nowa karta (kolumna)
ctrl + W	Zamknij kartę (kolumnę)
A–Z	Filtrowanie zawartości folderu według liter w nazwach
0–9	Filtrowanie zawartości folderu według cyfr
spacja	Otwórz w panelu okno podglądu obrazu, dokumentu, wideo

METADANE POD KONTROLĄ

WYGODNE NARZĘDZIE DO ODCZYTYWANIA I EDYTOWANIA METADANYCH
ExifToolGUI 5.16

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **036** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **http://u88.n24.queensu.ca/~bogdan**

- pozwala odczytywać i edytować metadane EXIF w plikach graficznych
- możliwość usuwania metadanych
- szybki podgląd metadanych

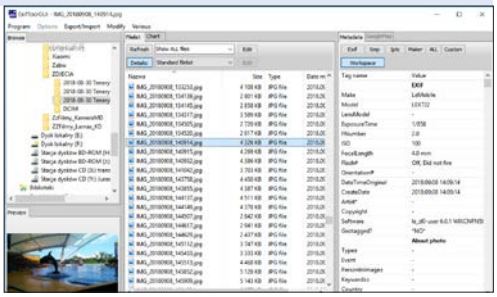

Program do odczytywania i edycji metadanych EXIF w plikach graficznych. Narzędzie powstało w celu umożliwienia użytkownikowi modyfikowania danych EXIF lub ich usuwania z wybranych zdjęć. **ExifToolGUI** ma interfejs graficzny ułatwiający obsługę tekstowego narzędzia ExifTool. Nie wymaga instalacji – wystarczy rozpakować go na pulpit i uruchomić (w razie problemów z działaniem, przekopiujmy plik **exiftool.exe** do folderu Windows, najczęściej **C:\Windows**).

ZMIENIAMY METADANE

W oknie programu przechodzimy do folderu ze zdjęciami i zaznaczamy jedno z nich. Klikamy na górnym pasku na **Modify** i na przykład **EXIF: Date Shift**. Następnie modyfikujemy metadane dotyczące daty utworzenia zdjęcia.

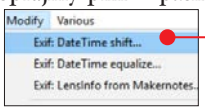

ZARZĄDZANIE BOOTLOADEREM

KONTROLA BOOTLOADERA WINDOWS EASYBCD 2.3
EasyBCD 2.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **032** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **https://neosmart.net/EasyBCD**

- możliwość dodawania nowych wpisów
- opcje kontroli różnych systemów
- tworzenie i przywracanie kopii zapasowych

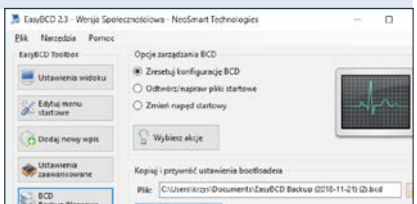

EasyBCD ułatwia zarządzanie ustawieniami rozruchu systemów Windows. Program umożliwia zmianę domyślnie uruchamianego systemu i czasu wyświetlania listy systemów operacyjnych w trakcie rozruchu w konfiguracjach dual boot. Pozwala też między innymi na tworzenie własnych sekwencji startowych i naprawę bootloadera Windows, jeśli przez przypadek jego wpis został usunięty na przykład w wyniku instalacji Linuxa na tym samym dysku. Dobrym pomysłem jest wykonanie na wszelki wypadek specjalnej kopii zapasowej układu bootloadera – taka kopia może zaoszczędzić nam sporo nerwów. Po uruchomieniu programu przechodzimy do zakładki **BCD Backup/Naprawa** i po prawej stronie klikamy na **Backup ustawień**. W razie potrzeby ustawienia przywracamy, wskazując odpowiedni plik na dysku i klikając na **Przywróć Backup**.

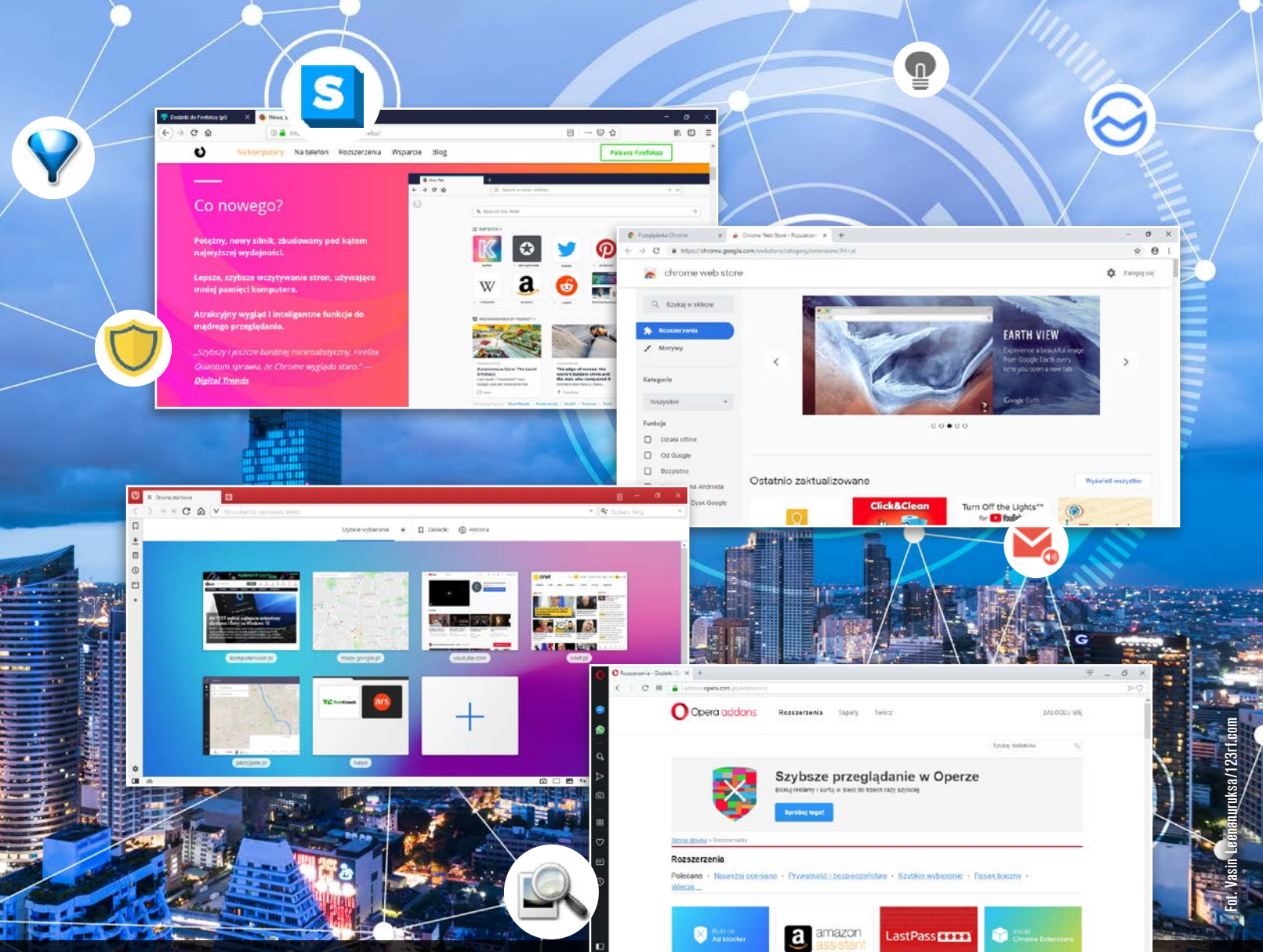

Fot. Vasin Leenanuruksa/123rf.com

NAJLEPSZE DODATKI DO PRZEGLĄDAREK INTERNETOWYCH

Bez przeglądarki nie wyobrażamy sobie pracy na komputerze. **JEDNAK SAMA PODSTAWOWA FUNKCJONALNOŚĆ TO ZA MAŁO.** W tym dziale poznamy najciekawsze rozszerzenia do popularnych przeglądarek

Zdaniem autora

OGROMNE MOŻLIWOŚCI

Krzysztof Dziedzic

Dzięki rozszerzeniom przeglądarki mogą zyskać dodatkowe funkcje i możliwości, które poprawią nasze bezpieczeństwo i komfort pracy. Przedstawione w tym dziale dodatki cieszą się uznaniem tysięcy użytkowników. Warto również samemu sprawdzić, jakie dodatki są dostępne dla przeglądarki, z której korzystamy. Jest szansa, że znajdziemy prawdziwe perełki, które pomogą nam w codziennym korzystaniu z przeglądarki. Moim ulubionym dodatkiem jest Turn Off the Lights i korzystam z niego bardzo często.

INSTALUJEMY DODATKI W PRZEGLĄDARKACH

Oto najlepsze przeglądarki, z których warto będzie korzystać w 2019 roku, oraz sposoby na wzbogacanie ich funkcjonalności – by były jeszcze lepsze i jeszcze lepiej działały

NAJPOPULARNIEJSZA: CHROME 70

Najpopularniejsza w Polsce przeglądarka internetowa od Google. Wyróżnia się integracją z kontem i usługami Google. Jest do niej bardzo dużo dodatków i rozszerzeń. Aby dodać rozszerzenie do Chrome, klikamy na trzy kropki w prawym górnym rogu okna przeglądarki, a następnie przesuwamy kursor na **Więcej narzędzi** i klikamy na **Rozszerzenia**. Po lewej stronie ekranu klikamy na trzy kreski i na samym dole wybieramy opcję **Otwórz Chrome Web Store**. Teraz możemy skorzystać z pola wyszukiwania dodatków lub wybrać jedną z propozycji serwisu. Po kliknięciu na dodatek wystarczy jeszcze tylko kliknąć na **Dodaj do Chrome**. Po chwili pokaże się okno z prośbą o potwierdzenie. Po kliknięciu na **Dodaj rozszerzenie** dodatek zostanie zainstalowany.

Licencja **FREEWARE**, DVD-KOD: **042 / 043** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet: **www.google.pl/chrome/browser/desktop**

Z ROZBUDOWANYM TRYBEM PRYWATNYM: FIREFOX 63.0.3

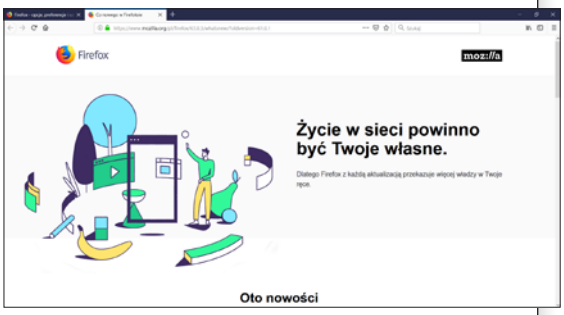

Umożliwia płynne przeglądanie stron internetowych w wielu kartach, oferuje rozbudowany tryb prywatny z ochroną przed śledzeniem, w którym nie jest zapisywana historia przeglądanych stron, ma również funkcje blokujące części reklam i skryptów spowalniających przeglądanie. Do Firefoxa również jest bardzo wiele dodatków. Aby z nich skorzystać, w prawym górnym rogu Firefoxa klikamy na trzy kreski i z listy wybieramy opcję **Dodatki**. Po lewej stronie klikamy na **Pobierz dodatki**, a potem po prawej na **Znajdź więcej dodatków**. oraz wystarczy skorzystać z pola wyszukiwania lub przejrzeć katalog. Po wybraniu dodatku klikamy na **Dodaj do Firefoxa** i na **Dodaj**.

Licencja **FREEWARE**, DVD-KOD: **037 / 038** (32- / 64-BIT), Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet: **www.mozilla.org**

Z VPN-EM: OPERA 56

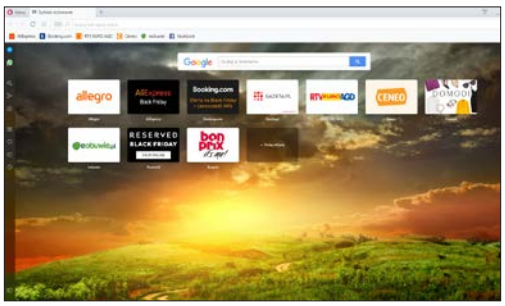

Oprócz obsługi dodatków i motywów graficznych, za pomocą których możemy łatwo dostosować funkcje i wygląd przeglądarki do własnych potrzeb, Opera oferuje również liczne autorskie usprawnienia i optymalizacje. Ma wbudowaną blokadę reklam, tryb oszczędzania energii, pływające okno wideo i darmową usługę VPN. Aby dodać rozszerzenie, w lewym górnym rogu okna klikamy na **Menu**, przesuwamy kursor na **Rozszerzenia** i klikamy na **Pobierz rozszerzenia**. Wpisujemy w pole wyszukiwania nazwę dodatku lub wyszukujemy go w katalogu ogólnym. Możemy zapoznać się z oceną dodatku. Jeśli zdecydujemy się go dodać, klikamy na **Dodaj do Opery**. Instalacja przebiega automatycznie, nie musimy nic potwierdzać. W celu skorzystania z dodatku wystarczy kliknąć na jego ikonę po prawej stronie paska adresowego.

Licencja **FREEWARE**, DVD-KOD: **073**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet: **www.opera.com**

ZMIENIA KOLORY: VIVALDI 2.1

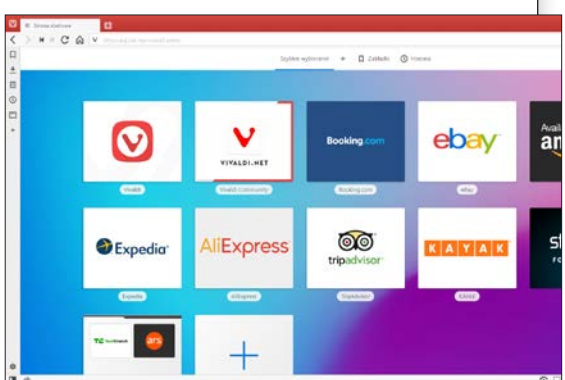

Vivaldi ma minimalistyczny interfejs, który – co ciekawe – dostosowuje się do tła wyświetlanej strony internetowej. Do dyspozycji mamy rozbudowane funkcje zarządzania kartami (takie jak grupowanie kart czy podgląd zawartości otwartych kart), przydatny boczny panel oraz opcję tworzenia własnych gestów myszy. Ponieważ Vivaldi został oparty na tym samym silniku co Chrome, możemy korzystać z tej samej ogromnej bazy rozszerzeń. By dodać rozszerzenie, w lewym górnym rogu okna klikamy na ikonę programu i wybieramy **Narzędzia**, a potem **Rozszerzenia**. Następnie postępujemy jak w przypadku Chrome – sklep z dodatkami jest ten sam.

Licencja **FREEWARE**, DVD-KOD: **088**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**, Internet: **vivaldi.com**

NAJCIEKAWSZE DODATKI DO NAJLEPSZYCH

JAK W KINIE: TURN OFF THE LIGHTS

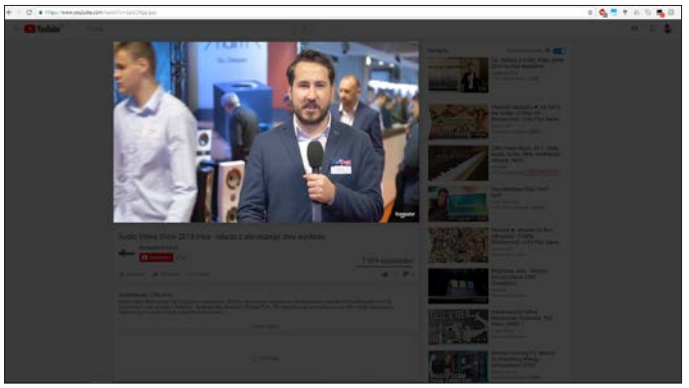

Turn Off the Lights jest wygodnym i przydatnym dodatkiem zaprojektowanym po to, by można było **wygodniej i przyjemniej oglądać filmy** na stronach internetowych. Działa na wszystkich znanych witrynach zawierających wideo, jak YouTube czy Vimeo. Dodatek dostępny jest dla wielu przeglądarek i szybko zdobył ogromną popularność. Po kliknięciu na ikonę dodatku cała witryna oprócz materiału multimedialnego zostaje przyciemniona, dzięki czemu będziemy mogli poczuć się jak w kinie i skupić się na oglądanym wideo. W każdej chwili możemy powrócić do zwykłego trybu, klikając na dowolne miejsce przyciemnionego obszaru. Skrótami alt + ↓/↑ możemy kontrolować stopień przyciemnienia.

OSZCZĘDZANIE DANYCH: DATA SAVER

Jest to specjalny dodatek, który przyda się szczególnie osobom **z niską przepustowością łącza**. Kiedy to rozszerzenie jest włączone, przeglądarka korzysta z serwerów Google, by **skompresować odwiedzane strony przed ich pobraniem** (Google nie optymalizuje ani nie widzi stron, z którymi łączymy się przez HTTPS lub które przeglądamy na kartach incognito). Po kliknięciu na **Szczegóły** możemy zobaczyć, ile transferu generują odwiedzane strony. **Dodatek jest też dostępny do mobilnej wersji Chrome**.
W Operze możemy włączyć specjalny wbudowany tryb Turbo, którego działanie jest bardzo podobne do tego dodatku (dlatego też w Operze nie jest potrzebny taki dodatek). Dla **Firefoxa możemy zainstalować dodatek Save-Data: on**, który działa na trochę innej zasadzie, ale też pozwala zaoszczędzić transfer.

E-MAILE POD RĘKĄ: CHECKER PLUS FOR GMAIL

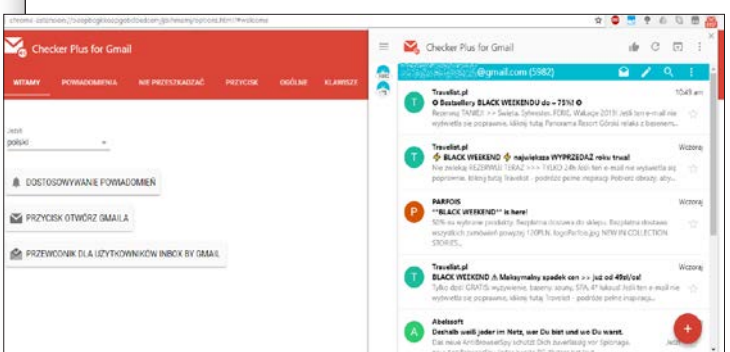

To jeden z **najlepszych dodatków do obsługi skrzynki Gmail bez konieczności otwierania jej w nowej karcie**. Checker Plus for Gmail sprawia, że otrzymujemy powiadomienia i pozwala na czytanie wiadomości w polu wyświetlanym po kliknięciu na ikonę dodatku na pasku przeglądarki. Co ciekawe, możemy skonfigurować opcję **odczytywania wiadomości na głos**. Dodatek obsługuje **wiele kont jednocześnie**.
Jeśli korzystamy z przeglądarki Opera, możemy wypróbować rozszerzenie o podobnej funkcjonalności – **Simple Checker for Gmail**, w porównaniu z Checker Plus for Gmail ma ono nieco mniejsze możliwości.

ZAPISUJE OTWARTE STRONY: SESSION BUDDY

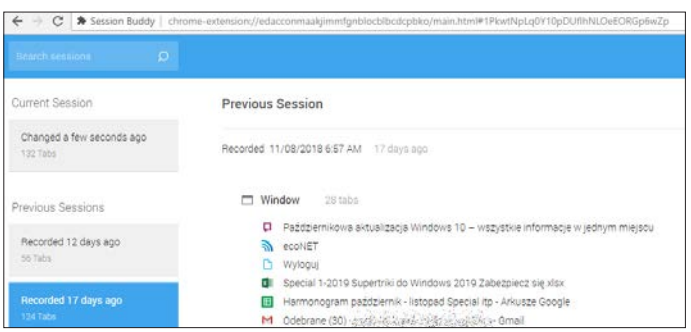

Session Buddy **służy do zapisywania sesji przeglądarki**, czyli wszystkich otwartych okien i kart. Przydaje się, jeśli często pracujemy z wieloma otwartymi stronami WWW. Gdy trzeba niespodziewanie wyłączyć przeglądarkę lub przypadkowo zamkniemy potrzebną kartę, a przede wszystkim, jeśli nie pamiętamy, z jakich witryn korzystaliśmy jakiś czas temu – **Session Buddy pozwoli przywrócić wybrany układ kart**. Dodatek **automatycznie zapisuje sesje, oznaczając je datami, ale możemy nadawać sesjom nazwy**. Zapisanie aktualnej sesji pozwala też bezpiecznie zamknąć wiele okien z różnymi kartami, by oczyścić pamięć RAM. Sesje możemy eksportować i importować. Dodatek dla **Firefoxa** to **MySessions**, a dla **Opery – V7 Sessions**.

PRZEGLĄDAREK

ZAWSZE BEZPIECZNIE: HTTPS EVERYWHERE

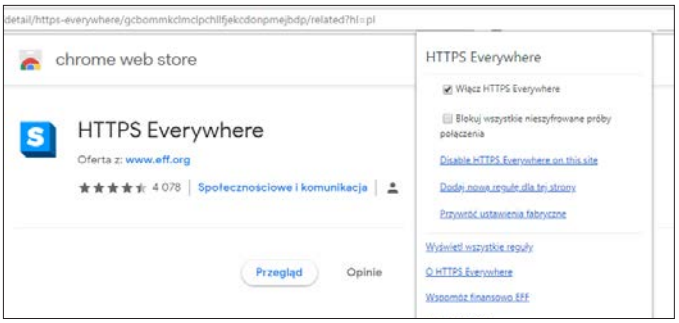

Jest to wyjątkowy dodatek, dzięki któremu możemy **poprawić nasze bezpieczeństwo w sieci**, nie spowalniając pracy przeglądarki. Jego działanie polega na **automatycznym wymuszaniu łączenia się z zaszyfrowaną wersją danej witryny przy wykorzystaniu protokołu HTTPS**, zamiast przez niezabezpieczony protokół HTTP. Pozwala to **uniknąć możliwości przechwycenia loginu i hasła użytkownika** oraz **zapobiega możliwości podglądania wykonywanych przez użytkownika akcji na danej witrynie**. Dodatek jest tworzony przez EEF i grupę Tor Project. Jeśli strona nie wczytuje się poprawnie, możemy na niej zablokować działanie dodatku.

SPRAWDZA LINKI: UNSHORTEN.LINK

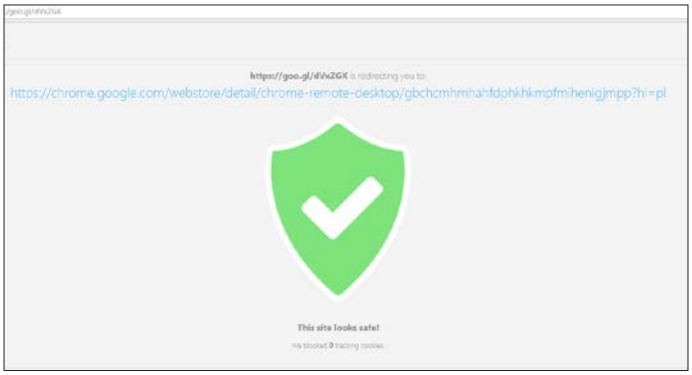

To rozszerzenie do przeglądarek również może pomóc poprawić nasze bezpieczeństwo podczas przeglądania internetu. **Sprawdza skrócone wersje adresów URL poprzez ich rozwinięcie i zweryfikowanie w specjalnej bazie danych, czy dany adres nie stanowi zagrożenia**. Wystarczy, że klikniemy na skrócony link na wybranej stronie lub wprowadzimy go na pasku adresowym i zatwierdzimy, a automatycznie otworzy się okno rozszerzenia z informacją o zeskanowanym adresie. Jeśli link jest bezpieczny, wystarczy wtedy kliknąć na jego długą wersję i po chwili dany adres zostanie załadowany. Unshorten.link jest stale aktualizowany i **obsługuje ponad 300 różnych serwisów skracających linki**.

POWIĘKSZA OBRAZY: HOVER ZOOM+

Hover Zoom+ to świetny dodatek, który pozwala **powiększać grafiki na wszystkich popularnych witrynach**, jak Google, Facebook, Reddit itp. Wystarczy najechać kursorem na obraz, a Hover Zoom+ wyświetli powiększoną wersję grafiki w wysokiej rozdzielczości (o ile jest dostępna). Dodatkowo rozszerzenie jest tak opracowane, że obrazy powiększane nie mogą przekroczyć maksymalnej rozdzielczości naszego ekranu. Dodatek nie zapisuje żadnych danych o przeglądanych obrazach i nie zbiera o nas informacji. Hover Zoom+ pozwala również na **szybkie zapisywanie przeglądanych grafik**. Dla **Opery** możemy zainstalować podobny dodatek o nazwie **Hover Free**.

SCALA WIELE KART DO JEDNEJ: ONETAB

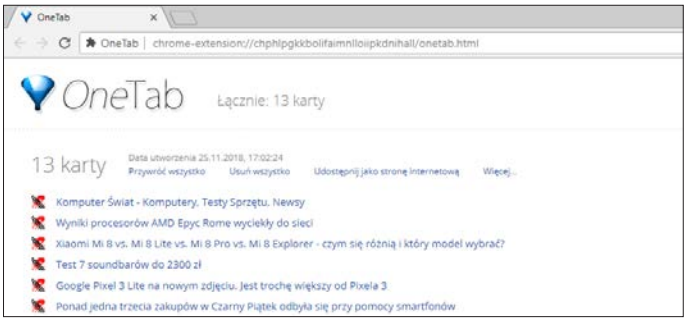

Świetny dodatek dla osób, które korzystają z wielu kart jednocześnie. Po zainstalowaniu OneTab wystarczy kliknąć na jego ikonę na pasku adresowym, a **wszystkie karty z danego okna zostaną zminimalizowane do jednego okna**. Dzięki temu możemy zaoszczędzić do 95 procent używanej pamięci RAM – przynajmniej tak twierdzą twórcy tego dodatku. Na testowym urządzeniu po zminimalizowaniu 13 aktywnych kart w przeglądarce Chrome zwolnione zostało około 1900 MB pamięci RAM. Możemy zapisywać zminimalizowane karty jako osobne sesje, eksportować je i importować. **Jednym kliknięciem możemy przywrócić wszystkie karty, możemy również przywracać je pojedynczo.** Informacje o naszych kartach nie są zapisywane ani kolekcjonowane na zewnętrznych serwerach.

Fot. Alphaspirit/123rf.com

NAJLEPSZE PROGRAMY ZABEZPIECZAJĄCE

Dzięki temu pakietowi będziemy mogli spokojnie korzystać z komputera bez obaw o to, że nasz pecet zostanie zainfekowany. **WARTO STOSOWAĆ OPISYWANE W TYM DZIALE PROGRAMY – DZIAŁAJĄ ONE W WIĘKSZOŚCI W TLE I CHRONIĄ NAS W CZASIE RZECZYWISTYM**

Zdaniem autora

OCHRONA TO PODSTAWA

Krzysztof Dziedzic

Korzystając z komputera w internecie, jesteśmy narażeni na różnego rodzaju zagrożenia. Mogą być to niebezpieczne wirusy, programy szpiegujące czy też innego rodzaju szkodniki. Programy antywirusowe zapewnią nam bezpieczeństwo. Po zainstalowaniu tego typu oprogramowania właściwie nie musimy wykonywać żadnych dodatkowych czynności – antywirusy chronią nas, działając w tle bez naszej ingerencji. Uwaga jednak: nie korzystajmy z więcej niż jednego programu antywirusowego jednocześnie, ponieważ mogą one przeszkadzać sobie w pracy, a nawet doprowadzić do awarii.

OCHRONA NA 2019 ROK

NAJNOWSZA WERSJA POPULARNEGO PROGRAMU
Avast Free Antivirus 2019

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **014** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.avast.com**

- tryb pasywny dla osób korzystających z kilku programów zabezpieczających
- ochrona przed ransomware'em
- zaawansowana ochrona aplikacji

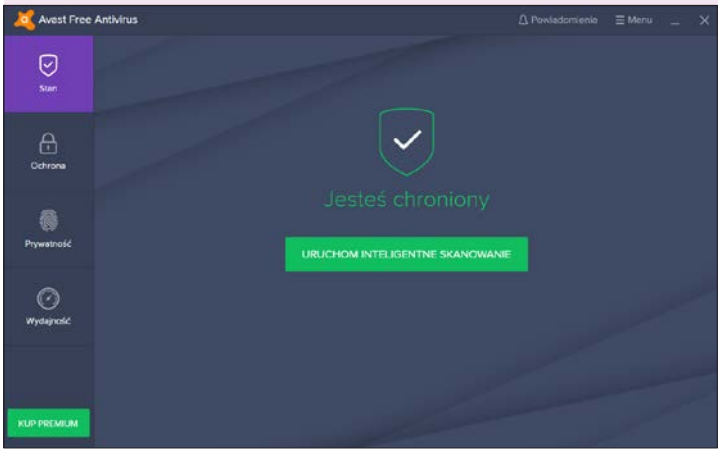

Avast to najpopularniejszy darmowy program antywirusowy. Jest rozwijany w Czechach. Wersja 2019 ma odświeżony interfejs i zapewnia ochronę przed wirusami, ransomware'em, oprogramowaniem szpiegującym i innymi odmianami malware'u. Program oferuje inteligentne funkcje analizy powstrzymujące zagrożenia, zanim te wyrządzą szkody, nowy tryb pasywny dla osób korzystających z kilku programów zabezpieczających, specjalny tryb dla graczy wstrzymujący powiadomienia Windows i Avasta. W tle może monitorować zachowanie uruchamianych aplikacji. W ustawieniach instalatora warto wyłączyć moduły komercyjne.

SKANOWANIE PODCZAS URUCHAMIANIA SYSTEMU

Są szkodniki, których nie da się usunąć w trakcie pracy systemu. Dzięki specjalnemu trybowi skanowania Avasta znajdziemy i usuniemy tego typu zagrożenia.

1 Klikamy z lewej strony okna na **Ochrona**, **Opcje skanowania**.

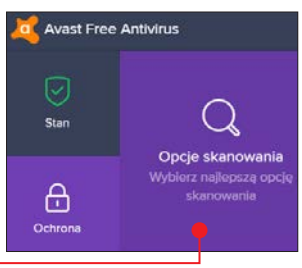

2 Klikamy na **Ustawienia** pod opcją **Skanowanie podczas uruchamiania systemu**.

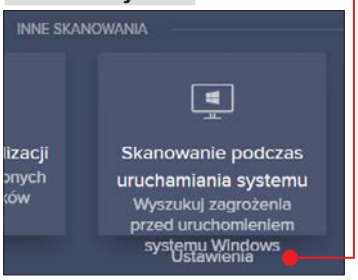

3 Zmieniamy domyślne ustawienia i wybieramy w pierwszej pozycji **Wszystkie dyski twarde**, jako drugi obszar definiujemy **Programy grupy autostart**. Zwiększamy czułość algorytmów heurystycznych na **Wysoką**. Możemy zamknąć okno ustawień po dokonaniu zmian.

4 Klikamy na **Skanowanie podczas uruchamiania systemu**, a potem na **Uruchom podczas ponownego rozruchu komputera**. Wystarczy teraz ponownie uruchomić komputer i poczekać na zakończenie skanowania.

OCHRONA NA CO DZIEŃ

SKUTECZNA, PODSTAWOWA OCHRONA
AVG AntiVirus Free 18.8

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **015** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.avg.com**

- ochrona dysku twardego
- zabezpieczenie w czasie rzeczywistym
- powstrzymuje wirusy i programy szpiegujące
- wykrywa problemy z wydajnością

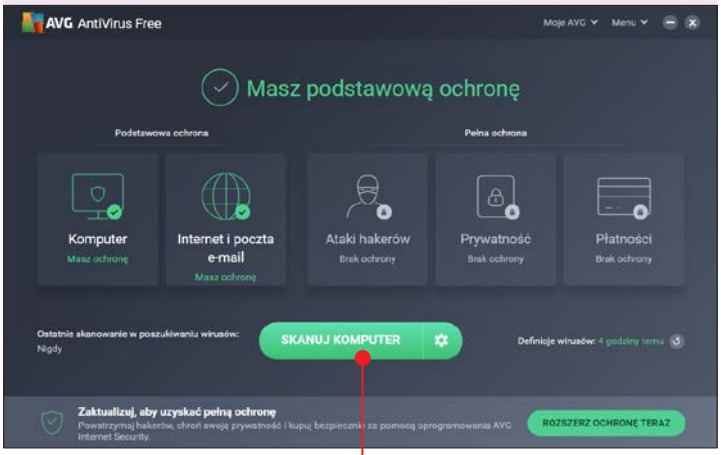

AVG AntiVirus Free to uproszczona, bezpłatna wersja popularnego programu antywirusowego, rozwijanego obecnie przez czeską firmę Avast.
Program zapewnia podstawową ochronę komputera, powstrzymywanie wirusów i programów szpiegujących, ochronę dysku twardego oraz aktualizacje zabezpieczeń w czasie rzeczywistym. Nie ma zaawansowanych funkcji, ale skutecznie chroni komputer i co najważniejsze – nie obciąża w dużym stopniu procesora.
Warto wiedzieć, że AVG skanuje również pocztę e-mail pod kątem zagrożeń. Wykorzystuje w tym celu dane z bazy wirusów, jak również mechanizmy heurystyczne. Jest to istotne, ponieważ coraz więcej zagrożeń jest rozsyłanych poprzez wiadomości e-mail.

Uwaga

Podczas instalacji domyślnie instalowana jest również specjalna przeglądarka, możemy jednak usunąć zaznaczenie przy zgodzie na jej instalację.

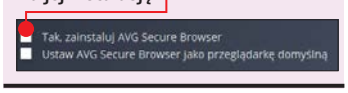

SKANOWANIE WYDAJNOŚCI

AVG pozwala na skanowanie komputera pod kątem wydajności i elementów, które mogą ją ograniczać, jak zbędne pliki i programy, nieaktualne sterowniki, programy spowalniające działanie komputera i inne.

1 W oknie programu klikamy na w celu przejścia do zaawansowanych trybów skanowań.

2 Klikamy na przycisk **Skanowanie wydajności**.

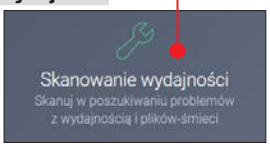

3 Komputer zostanie przeskanowany i pojawi się informacja z podsumowaniem – wystarczy kliknąć na przycisk u dołu ekranu w celu zainstalowania darmowego dodatku **AVG PC TuneUp**, który pomoże w naprawie znalezionych problemów.

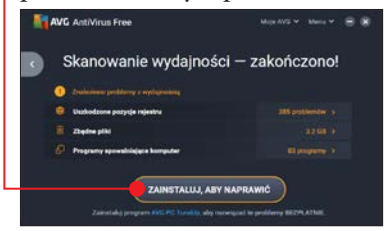

OCHRONA Z CHMURY

OCHRONA Z INTERNETU

Comodo Cloud Antivirus 1.21

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **028** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **antivirus.comodo.com**

- technologia analizy zachowań wykrywająca nowe zagrożenia
- tryb piaskownicy dla podejrzanych programów
- ograniczona funkcjonalność bez dostępu do sieci

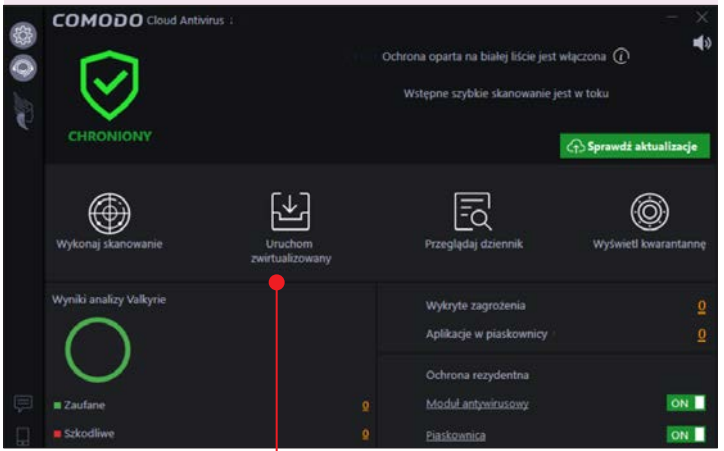

Specjalna wersja programu do ochrony komputera opierająca się na technice walki z zagrożeniami realizowanej przy użyciu chmury. **Comodo Cloud Antivirus** zapewnia ochronę przed wszelkiego rodzaju złośliwym oprogramowaniem, oferuje skuteczną, automatyczną piaskownicę do wykrywania złośliwego kodu, monitoruje uruchomione procesy, a także weryfikuje bezpieczeństwo plików, wykorzystując dane o ich reputacji dostępne w chmurze. Warto zaznaczyć, że w trybie offline także możemy skanować system, jednak może nie być to tak skuteczne, jak w przypadku skanowania z dostępem do chmury.

PIASKOWNICA DLA KAŻDEGO

Uruchamianie programu w piaskownicy to bezpieczna opcja. Cały proces polega na włączeniu wybranej aplikacji w specjalnym środowisku wirtualnym, które jest odseparowane od naszego systemu. Dzięki takiemu rozwiązaniu nawet jeśli dany program zawiera wirusa lub zostanie zaatakowany, naszemu komputerowi nic nie grozi. Jest to świetne rozwiązanie do sprawdzania nowych aplikacji i nieznanych nam, a budzących wątpliwości stron w internecie.

1 Po uruchomieniu programu Comodo Cloud Antivirus klikamy na **Uruchom zwirtualizowany**.

2 Następnie wybieramy dostępną przeglądarkę lub klikamy na **Przeglądaj** w celu wybrania innej aplikacji. Na koniec wystarczy kliknąć na **OK**.

3 Aplikację uruchomioną w wirtualnym środowisku łatwo rozpoznać, ponieważ wokół okna będzie widoczny zielony pasek.

WYSOKA SKUTECZNOŚĆ

WERSJA PRÓBNA SPRAWDZONEGO ANTYWIRUSA

Kaspersky Internet Security 2019

Licencja: **TRIAL** DVD-KOD: **054** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.kaspersky.pl**

- ochrona dzieci korzystających z PC
- wysoka skuteczność ochrony
- ochrona bankowości internetowej
- ciekawe funkcje ochrony prywatności

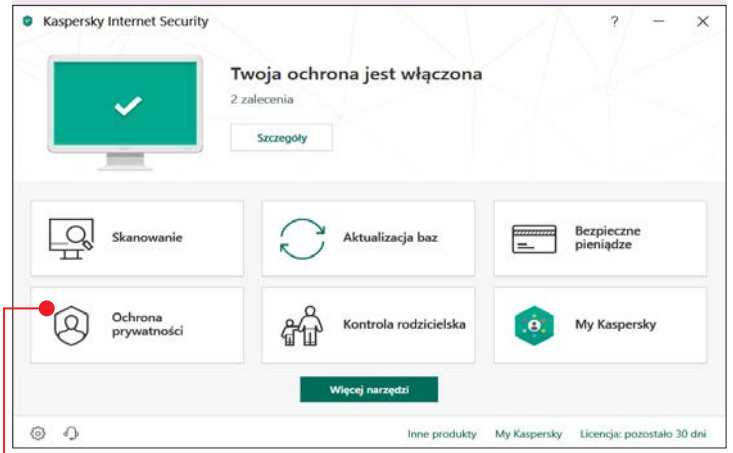

Próbna wersja pakietu bezpieczeństwa **Kaspersky Internet Security**. Program zapewnia ochronę przed wirusami, cyberatakami, phishingiem, szkodliwymi programami ransomware szyfrującymi dane dla okupu, kradzieżą tożsamości i innymi zagrożeniami. Oferuje również dodatkową warstwę ochrony dla bankowości internetowej i zakupów online. To co wyróżnia wersję Internet Security, to zapora internetowa (firewall), którą użytkownicy mogą sterować. Jeśli korzystamy z laptopa, możemy dostosowywać ustawienia zapory do konkretnych sieci, dopasowując w ten sposób ochronę do naszych potrzeb.

BLOKADA KAMERY

Jak okazało się po doniesieniach Edwarda Snowdena, kamery dostępne w laptopach mogą służyć do podglądania użytkowników bez ich wiedzy. Dzięki Kaspersky Internet Security możemy zablokować takie działania.

1 Uruchamiamy Kaspersky Internet Security i klikamy na **Ochrona prywatności** w głównym oknie programu.

2 Następnie klikamy na **Ochrona kamery internetowej**.

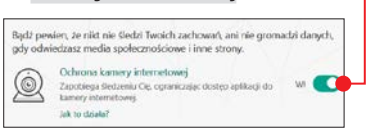

3 Możemy zaznaczyć opcję blokowania dostępu dla wszystkich aplikacji. Jeśli tego nie zrobimy,

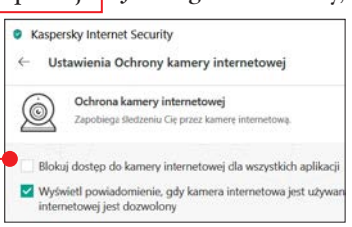

przy aktywnej funkcji ochrony kamery będzie pojawiało się powiadomienie z prośbą o przydzielenie dostępu aplikacji, gdy będzie ona chciała korzystać z kamery.

BLOKADA ŚLEDZENIA

Dodatkowo po kliknięciu na **Ochrona prywatności** warto aktywować opcję **Blokuj gromadzenie danych**, która jest domyślnie wyłączona. Dzięki temu dane o naszej aktywności nie będą gromadzone przez strony internetowe na przykład w celach marketingowych.

PANDA NA NOWO

KORZYSTA Z CHMURY I CHRONI CAŁY CZAS

Panda Dome 18.06.01

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **075** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.pandasecurity.com**

- ochrona w czasie rzeczywistym
- oferuje funkcje VPN
- specjalny tryb cichy do gier

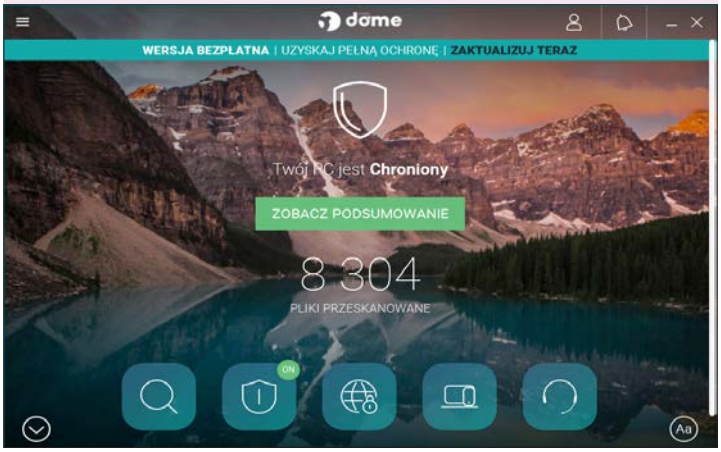

Darmowy program antywirusowy rozwijany jako następca Pandy Cloud Antivirus. Podobnie jak pierwowzór, **Panda Dome** korzysta z chmury i zabezpiecza Windows w czasie rzeczywistym przed działaniem wirusów, rootkitów szpiegów i innego niebezpiecznego oprogramowania. Oferuje również funkcję VPN i tryb cichy do multimediów i gier. Warto wiedzieć, że to właśnie Panda jako jeden z pierwszych programów tego typu wprowadziła standard wykorzystywania chmury obliczeniowej do wykrywania zagrożeń.

Uwaga

Podczas instalacji domyślnie instalowana jest również specjalna przeglądarka, możemy jednak usunąć zaznaczenie przy zgodzie na jej instalację.

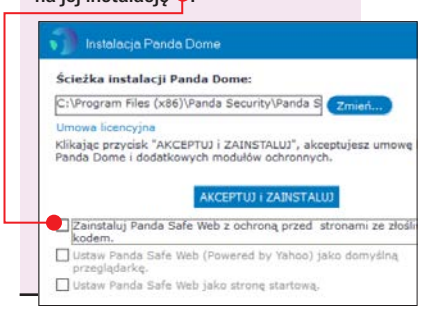

DODATKOWE NARZĘDZIA RATUNKOWE

Panda Dome pozwala również na wykrywanie zaawansowanych zagrożeń i ratowanie zablokowanych komputerów.

1 W głównym interfejsie programu przewijamy widok w dół i klikamy na **Zestaw ratunkowy**.

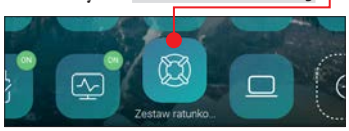

2 W tym oknie mamy do wyboru dwie opcje – tworzenie ratunkowego nośnika USB oraz zaawansowane skanowanie naszego komputera.

3 Po kliknięciu na **Wykryj zaawansowane wirusy** będziemy musieli zainstalować specjalny dodatkowy program o nazwie **Panda Cloud Cleaner**. Po jego uruchomieniu wystarczy kliknąć na **Accept and Scan**. Po zakończeniu pracy programu przedstawiony zostanie szczegółowy raport z jego działania.

ANTYWIRUS Z VPN-EM

NOWA WERSJA SKUTECZNEGO ANTYWIRUSA

Bitdefender Antivirus Plus 2019

Licencja: **TRIAL** DVD-KOD: **017** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **bitdefender.pl**

- wszechstronna ochrona przed zagrożeniami z internetu
- narzędzia do ochrony prywatności, jak VPN i funkcja Safepay

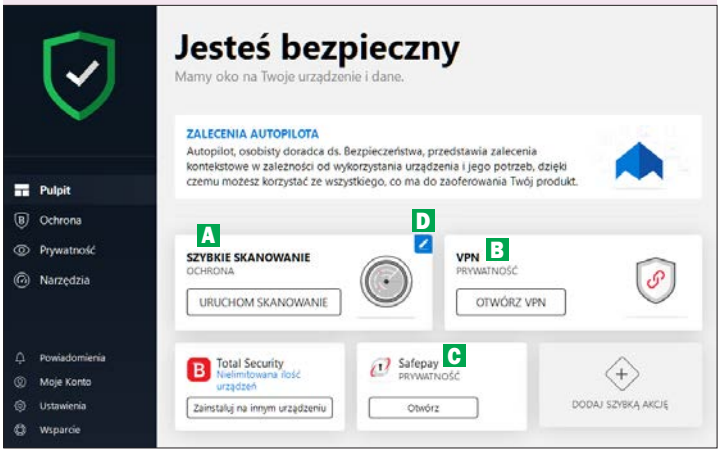

Najnowsza wersja antywirusa, który w niezależnych testach AV-Test i AV-Comparatives wyróżnia się świetnymi wynikami zarówno w kategorii Skuteczność, jak i Wydajność.

Chroni komputery z systemem Windows przed wszystkimi zagrożeniami pochodzącymi z internetu, a także – co ważne – zawiera narzędzia do ochrony prywatności, jak VPN i funkcja Safepay (ochrona płatności online). Bitdefender Antivirus Plus 2019 wykrywa zachowania przypominające ransomware i blokuje je. Pozwala też zabezpieczać ważne pliki przed wprowadzaniem w nich niepożądanych zmian.

Bardzo ważne jest to, że zapewniając ochronę na najwyższym poziomie, program ten nie spowalnia systemu i nie powoduje szybszego wyczerpywania się baterii w laptopach.

NA POCZĄTEK

Przy pierwszym uruchomieniu program prosi o założenie konta Bitdefender.

Mając konto, możemy na stronie **central.bitdefender.com** sprawdzać stan bezpieczeństwa wszystkich naszych urządzeń, na których działa Bitdefender, i zarządzać ustawieniami Kontroli rodzicielskiej.

OKNO PROGRAMU

Główne okno programu daje wygodny dostęp do skanowania na żądanie **A**, VPN-a **B** i Safepay **C**. Możemy przypiąć tu więcej funkcji – na przykład różne rodzaje skanowań, menedżer haseł, sprawdzanie zabezpieczeń Wi-Fi, sejfy plików, czyszczenie dysku i inne – wystarczy zbliżyć kursor do rogu jednego z kafelków. Pojawi się wtedy ikona **D**, na którą należy kliknąć.

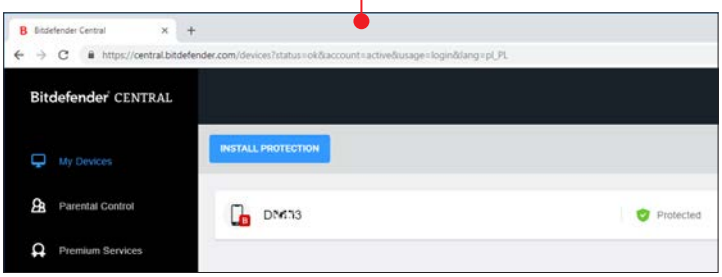

Więcej o **GIMP-ie** i **Photoshopie** przeczytasz w książkach z serii Biblioteczka Komputer Świata – szukaj na WWW.KSPLUS.PL i na LITERIA.PL

Fot. Scyther5/123rf.com

NOWE MOŻLIWOŚCI PROGRAMÓW GRAFICZNYCH

Programy graficzne przedstawione w tym dziale Niezbędnika już same w sobie mogą bardzo wiele. A **DZIĘKI WTYCZKOM ZASKOCZĄ NAWET UŻYTKOWNIKÓW, KTÓRZY KORZYSTAJĄ Z TYCH APLIKACJI NA CO DZIEŃ**. Poznajmy nowe możliwości najlepszych programów graficznych

Zdaniem autora

NIEOGRANICZONE MOŻLIWOŚCI

Alicja Żebruń

Dzięki wtyczkom tworzonym przez zewnętrznych producentów programy takie jak GIMP czy Photoshop mają nieograniczone możliwości. Oczywiście czasem trzeba rozważyć, czy warto płacić za dodatek – nowe wersje programów często są już uzupełnione o możliwości starszych wtyczek.

GIMP: SUPERDODATKI

GIMP to jeden z najlepszych darmowych programów do edycji i tworzenia grafiki. Umożliwia retusz i zaawansowaną obróbkę zdjęć, pracę na warstwach i kanałach, rysowanie, skalowanie oraz nanoszenie filtrów i efektów do przetwarzania obrazu. Możliwości programu możemy rozszerzać poprzez dodatki.

JAK INSTALOWAĆ WTYCZKI

Wtyczki do GIMP-a opisane w tym poradniku znajdziemy w KŚ+ (**www.kslus.pl**). Dodatki w formacie EXE po prostu instalujemy po zapisaniu na dysku, pozostałe kopiujemy do folderu z wtyczkami GIMP-a. Oto jak to robić.

1 W oknie GIMP-a z menu **Edycja** wybieramy **Preferencje**, rozwijamy listę **Katalogi** i klikamy na **Wtyczki**. Widzimy dwie ścieżki do folderów z wtyczkami. Wybieramy tę z nazwą użytkownika **A** i klikamy na ikonę **B**.

2 Otwiera się okno Eksploratora. Klikamy na folder **plug-ins** ● dla plików z rozszerzeniem **.py** lub na folder **scripts** ● dla plików **.scm**. Klikamy na **Plik**, **Otwórz nowe okno** i **Otwórz nowe okno**.

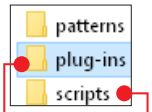

3 W nowym oknie nawigujemy do zapisanego wcześniej na dysku archiwum lub pliku z wtyczką. Przekopiowujemy metodą przeciągnij-upuść zawarte w nim pliki do otwartego okna. Zamykamy okna i restartujemy GIMP-a. Dodane wtyczki znajdziemy w menu i podmenu GIMP-a zgodnie z ich przeznaczeniem, najczęściej – w menu **Filtry** (często w podmenu **Script-Fu**), ale zdarza się, że trafiają do menu **Obraz** czy **Warstwa**.

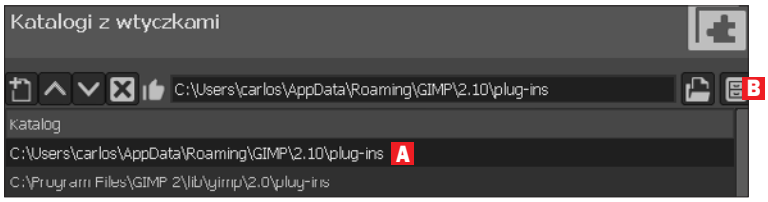

NAJCIEKAWSZE WTYCZKI

■ **Wszechstronny G'MIC (W KŚ+)**

Popularna wtyczka zawierająca bardzo dużo ustawień i filtrów, między innymi: bokeh ●, poświaty, zmiękczające czy wyostrzające, filtry pozwalające przetworzyć zdjęcia na czarno-białe, na obrazy czy grafiki, a także pomagające w retuszu. Jest też sporo narzędzi do deformacji. Wtyczkę G'MIC włączymy, klikając na **Filtry** i **G'MIC-qt...**.

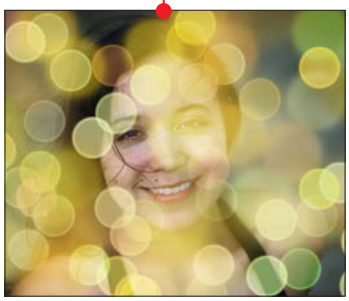

■ **Resynthesizer (W KŚ+) do poprawiania zdjęć**

Oferuje kilka ciekawych narzędzi do przetwarzania obrazu, w tym **Heal Selection** – usuwa obiekty ● w podobny sposób jak narzędzie **Content Aware** w Photoshopie. Wyselekcjonowany obiekt zostaje automatycznie zastąpiony pikselami otoczenia. Resynthesizer zawiera też **Enlarge&Sharpen**, **Heal Transparency**, **Sharpen by synthesis**, **Uncrop** (w menu **Filtry** i **Uwydatnianie**), **Style** (w menu **Filtry**, **Odwzorowania**), **Texture** (w menu **Filtry**, **Renderowanie**), **Fill with patter seamless** (w menu **Edycja**).

■ **Wavelet Decompose (W KŚ+) dla retuszerów**

Umożliwia retusz zdjęć metodą separacji częstotliwości (**Frequency Separation**), z której korzystają profesjonaliści. Narzędzie rozkłada fotografię na kilka lub więcej osobnych warstw ●, na których są informacje o kolorze oraz różnych poziomach detali. To pozwala wykonać naturalny retusz. Wtyczkę znajdziemy w menu **Obraz**.

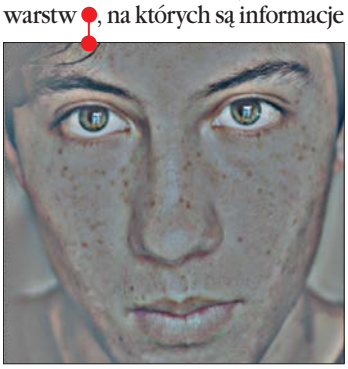

■ **DarkTable (W KŚ+) do obsługi zdjęć RAW**

Pozwala otwierać w GIMP-ie zdjęcia zapisane w surowym formacie RAW, ma spore możliwości edycji zdjęć ●. Włącza się automatycznie podczas otwierania w GIMP-ie zdjęcia RAW.

■ **Duplicate to Another Image (W KŚ+) – kopiuje do innego obrazu**

Ułatwia kopiowanie zaznaczeń i obiektów do innych obrazów. Narzędzie to znajdziemy w menu **Warstwa**.

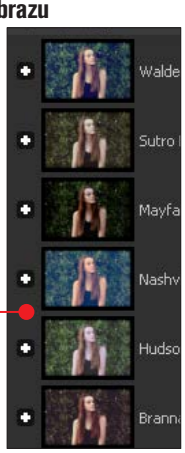

■ **GIMP Instagram Effects (W KŚ+) – instagramowe efekty**

To filtry jak na Instagramie ●. Znajdziemy je w menu **Filtry**, wybierając **Instagram**.

Jak samemu szukać wtyczek do GIMP-a

Kiedyś wtyczki do GIMP-a można było pobierać z witryny GIMP Registry znajdującej się pod adresem **registry.gimp.org**. Niestety, repozytorium już formalnie nie istnieje. Jednak spakowaną kopię registry.gimp.org znajdziemy pod adresem: **github.com/pixlsus/registry.gimp.org_static**. Nowe wtyczki musimy samodzielnie wyszukiwać w internecie na stronach ich twórców oraz pod adresem **https://github.com**. **Uwaga!** Nie wszystkie dodatki (zwłaszcza te starsze, nieaktualizowane) są kompatybilne z najnowszą wersją programu GIMP 2.10.

NAJLEPSZY DARMOWY EDYTOR GRAFIKI

GIMP 2.10.8

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **041** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | Internet: **www.gimp.org**

■ pozwala na retusz i zaawansowaną edycję zdjęć

■ bardzo dużo dodatków rozszerzających możliwości

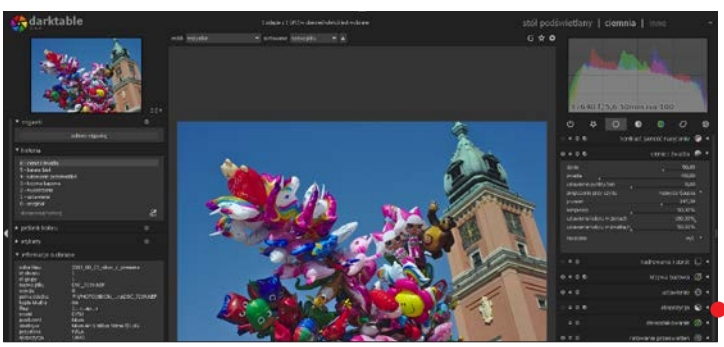

PHOTOSHOP CC: SUPERDODATKI

Adobe Photoshop CC to najpopularniejszy profesjonalny program graficzny do obróbki zdjęć oraz tworzenia i edycji grafiki. Oferuje kompletny zestaw zaawansowanych narzędzi do retuszu fotografii, profesjonalnego projektowania grafiki, ilustracji, obrazów 3D, stron internetowych, oprawy graficznej aplikacji mobilnych. Możemy rozszerzyć te możliwości za pomocą dodatków.

JAK INSTALOWAĆ WTYCZKI

1 Wiele wtyczek to narzędzia z rozszerzeniem **.zxp** lub filtry **.8bf**. – kopiujemy do folderu z wtyczkami Photoshopa: **c:\Program Files\Adobe\nasza wersja Photoshopa\Plug-ins** Jeśli są to pliki EXE, instalujemy je.

2 Możemy też posłużyć się narzędziem **Adobe Extension Manager CC** dostępnym w KŚ+ i na stronie Adobe. To menedżer dodatków, który ułatwia instalację wtyczek (po kliknięciu na **A**), zarządzanie nimi i odinstalowywanie ich. Klikając na **B**, przejdziemy do repozytorium Adobe (patrz ramka).

3 Po zainstalowaniu wtyczki najczęściej znajdziemy w menu **Filtry**. Niektóre mogą być w innych menu, na przykład **Plik**, **Skrypty**.

NAJCIEKAWSZE WTYCZKI

■ Darmowe wtyczki Google Nik Collection (W KŚ+)

Jakiś czas temu Google udostępniło za darmo świetną kolekcję wtyczek fotograficznych **Nik Collection**. Kolekcję przejęło **DxO** i od tego momentu filtry stały się znowu płatne. Na stronach internetowych możemy jeszcze znaleźć starą, darmową wersję wtyczek przygotowaną przez Google: nikcollection-full-1.2.11.exe – **https://archive.org/details/nikcollection-full-1.2.11** (znajdziemy ją również w KŚ+). Nie ma gwarancji, że będą kompatybilne z kolejnymi wersjami Photoshopa, ale w Photoshopie CC 2019 działają. Kolekcja zawiera siedem narzędzi. **Analog Efex Pro** symuluje efekty starych technik fotograficznych oraz filmów. **Color Efex Pro** to narzędzie z różnymi ustawieniami kolorystycznymi. **Viveza** oferuje narzędzia do dopracowywania obrazu. **Silver Efex Pro** zawiera świetne ustawienia dla czarno-białej fotografii. **HDR Efex Pro** służy do tworzenia obrazów HDR. **Sharpener Pro** wyostrzy obraz, a **Dfine** – odszumi.

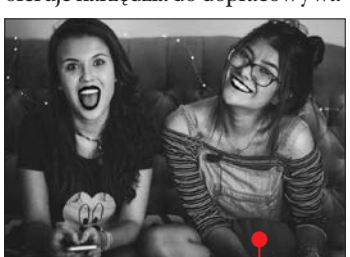

■ ON1 Effects (W KŚ+) – wtyczka pełna efektów

To samodzielna aplikacja, która instaluje się także jako wtyczka do Photoshopa i Lightrooma. Zawiera ponad 100 różnych efektów, między innymi symulujących stare filmy czy pozwalających robić HDR-y. Efekty możemy mieszać ze sobą i tworzyć własne ustawienia. A co najciekawsze, wtyczka pozwala efekty nanosić tylko lokalnie, za pomocą pędzla. Z wtyczki możemy korzystać w 30-dniowej wersji próbnej, za pełną wersję trzeba zapłacić 60 dolarów (227 złotych).

■ Noiseware (W KŚ+) odszumi zdjęcia

Narzędzie do zaawansowanego usuwania cyfrowego szumu ze zdjęć. Pozwala dostosować poziom filtrowania szumu, a zastosowane algorytmy działają bardzo szybko i skutecznie. Noiseware znajdziemy w folderze **Imagenomics** w menu **Filtry**. Za darmo dostępny jest 15-dniowy trial, pełna wersja kosztuje około 80 dolarów (300 złotych).

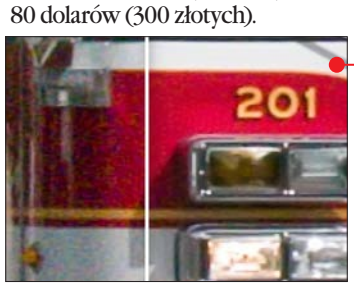

■ Luminar (W KŚ+) jak Lightroom

To program, który może konkurować z Adobe Lightroomem. Oferuje ogromne możliwości, a przy tym znajdziemy w nim liczne efekty, które ubogacą nasze fotografie. Program dostępny jest również jako wtyczka do Photoshopa. Wersja próbna działa 14 dni, a sam program kosztuje 69 euro (296 złotych).

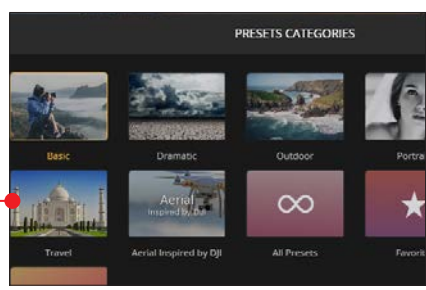

■ Rays (W KŚ+) – tworzy promienie

Wtyczka przeznaczona do tworzenia realistycznych promieni, jakie pojawiają się w ciemnych wnętrzach budynków, gdy w powietrzu unosi się pył czy mgła. Narzędzie pozwala nadać niesamowity klimat fotografiom. Kosztuje 50 dolarów (189 złotych), darmowy jest 15-dniowy trial.

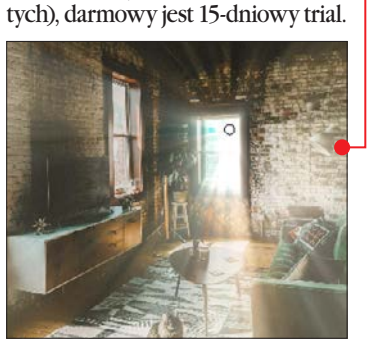

■ Skąd pobrać wtyczki do Photoshopa

Wtyczki do Photoshopa znajdziemy na stronach producentów. Liczne dodatki są również w repozytorium Adobe na stronie **www.adobeexchange.com/creativecloud.photoshop.html**, to zarówno płatne, jak i darmowe narzędzia. Aby je pobrać, musimy zalogować się na konto w usłudze Adobe Creative Cloud. Dodatki od Adobe instalują się w Photoshopie automatycznie.

PROFESJONALNY PROGRAM DO EDYCJI ZDJĘĆ
Adobe Photoshop CC 2018

Licencja: **TRIAL** DVD-KOD: **004** Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** Internet: **www.adobe.com**

- zaawansowane funkcje
- fotomontaże i ekspercki retusz
- liczne wtyczki wzbogacające możliwości

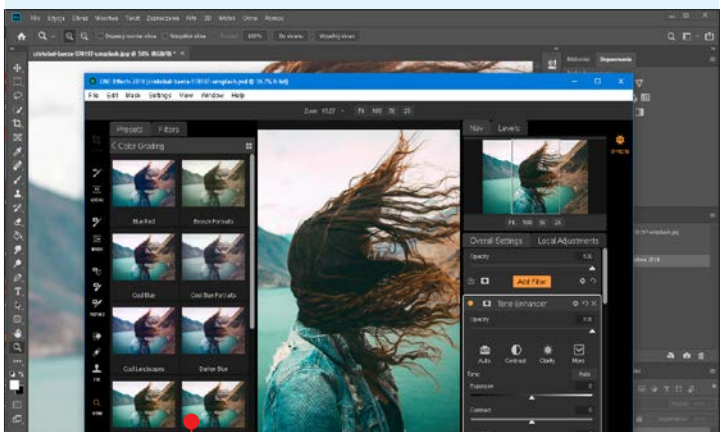

PRZEGLĄDANIE I DODATKI

PRZEGLĄDARKA PLIKÓW GRAFICZNYCH

IrfanView 4.51

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **047 / 048 / 049** (32- / 64-BIT / PL) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.irfanview.com**

- obsługuje wiele formatów plików
- ma wiele dodatków
- możemy przetworzyć wiele zdjęć naraz
- umożliwia łatwą zmianę rozmiaru

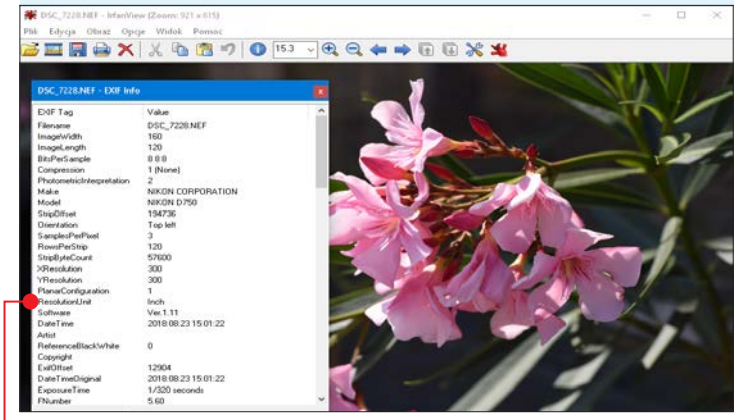

IrfanView to popularna darmowa (do zastosowań niekomercyjnych) przeglądarka plików graficznych, która serca użytkowników zdobyła szybkością działania i prostotą obsługi. Oferuje spore możliwości, które możemy rozszerzyć za pomocą licznych dodatkowych wtyczek. Znajdziemy je na stronie **www.irfanview.com/plugins.htm**.

IrfanView wyposażono w proste narzędzia edycji obrazów czy malowania i rysowania. Możemy nawet skorzystać z filtrów Photoshopa z rozszerzeniem **.8bf**.

ZDJĘCIA RAW

Jeśli podczas przeglądania zdjęć w IrfanView będziemy chcieli otworzyć plik RAW, na przykład **NEF** z aparatów Nikon, pojawi się komunikat o błędzie. Oznacza to konieczność zainstalowania wtyczki do odczytu RAW. Wtyczka o nazwie **Formats** znajduje się w paczce lub instalatorze z pluginami na stronie producenta i na płycie dołączonej do tego numeru. Pozwala ona na odczyt plików w różnych rzadkich formatach.

1 Po instalacji wtyczki (DVD-KOD: **050 / 051**) zostaną umieszczone w folderze programu, w podkatalogu **Plugins**.

2 Z menu **Opcje** wybieramy **Ustawienia**. Przechodzimy do opcji **Plugins** **A**. Możemy określić, jak mają być wyświetlane zdjęcia RAW. Pliki z wielu aparatów mają zaszyte dodatkowe obrazy JPEG służące za podgląd. Jeśli zaznaczymy **B**, to one będą wyświetlane. Wtedy wczytywanie obrazu odbywa się błyskawicznie. Możemy też określić, jaki balans bieli ma być stosowany przy wyświetlaniu zdjęcia **C**.

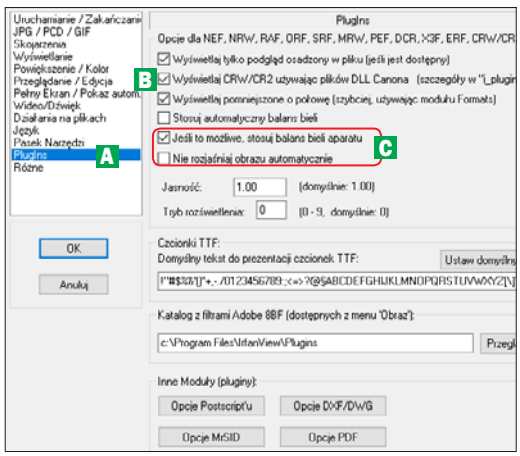

CIEKAWE MOŻLIWOŚCI GRAFICZNE

Krita 4.1.5

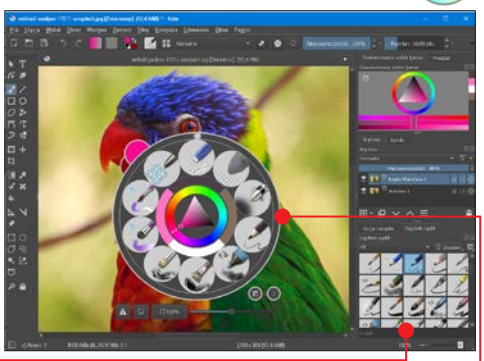

Krita to darmowy program przeznaczony dla cyfrowych artystów. Znajdziemy w nim ogromną liczbę różnorodnych pędzli, które pozwolą na twórczość na naprawdę wysokim poziomie. Służą one jednak nie tylko do malowania, ale także do nakładania różnych ciekawych efektów. Po kliknięciu prawym przyciskiem myszy mamy szybki dostęp do różnych ustawień. W Kricie nie zabrakło narzędzi retuszu, jak **Łatka**, czy opcji zaznaczania, obsługi warstw oraz możliwości stosowania masek. Co ciekawe, możemy uruchomić w niej wtyczkę gimpową **G'MIC**. Program wspiera obsługę tabletu graficznego.

Licencja **FREEWARE**, DVD-KOD: **058 / 059** (32- / 64-BIT), Rejestracja: **NIE**,
Język **angielski**, Internet: **krita.org/en**

Honeyview 5.31

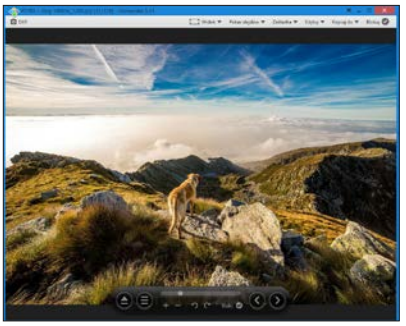

Sprawne przeglądanie zdjęć ułatwi nam **Honeyview**. To bardzo szybka w działaniu i prosta w obsłudze bezpłatna przeglądarka plików graficznych. Jeśli któryś z przeglądanych obrazków zechcemy edytować, możemy prosto z Honeyview wczytać go do wskazanego edytora, na przykład GIMP-a. W tym celu klikamy na **Edytuj** i **Edytuj obraz**. Po pojawieniu się komunikatu, aby wybrać edytor, klikamy na **OK**. W oknie konfiguracji wskazujemy ścieżkę do pliku wykonywalnego programu do edycji, na przykład. Klikamy na **OK**. Teraz po wybraniu polecenia edycji zdjęcie otworzy się we wskazanym edytorze.

Licencja **FREEWARE**, **W KŚ+**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**,
Internet: **www.bandisoft.com/honeyview**

Na DVD i w KŚ+:

- **Affinity Photo** **W KŚ+** – program do retuszowania zdjęć, tworzenia fotomontaży, edycji grafiki.
- **FastStone Image Viewer** **W KŚ+** – lubiana i wygodna przeglądarka grafiki.
- **Paint.NET** DVD-KOD: **074** – popularny, darmowy program do edycji grafiki. Zawiera wszystkie podstawowe narzędzia do edycji obrazu, obsługuje warstwy.
- **XnView MP** DVD-KOD: **098 / 099**, 32- / 64-BIT – nowoczesna wersja popularnej przeglądarki.

MUZYKA

Najlepsze programy do

NOWOCZESNY

ODTWRZACZ O DUŻYCH MOŻLIWOŚCIACH

AIMP 4.51.2080

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **005** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.aimp.ru**

- obsługa wtyczek i skórek
- dużo wspieranych formatów audio
- zaawansowane zarządzanie biblioteką
- odtwarza internetowe stacje radiowe

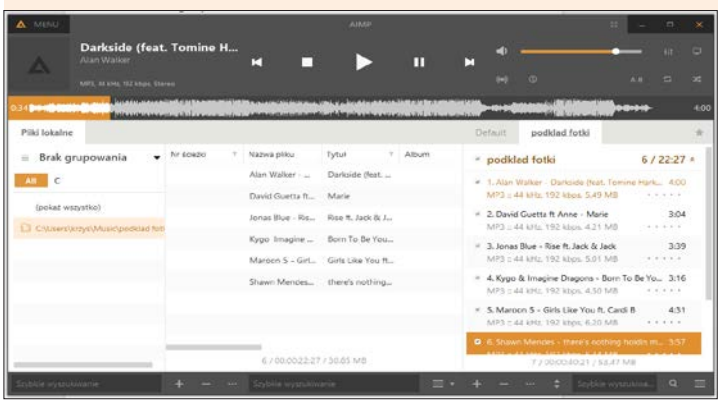

AIMP to popularny odtwarzacz muzyki wzorowany na Winampie. Program jest lekki, obsługuje wszystkie liczące się formaty audio, ma prosty w obsłudze i dobrze wyglądający interfejs (zarówno ten pełnowymiarowy, jak i minimalny), którego wygląd możemy łatwo zmieniać za pomocą skórek. Obsługuje listy odtwarzania w kartach, wtyczki, internetowe stacje radiowe. Ma wbudowany edytor tagów i bogate funkcje zarządzania biblioteką muzyki.

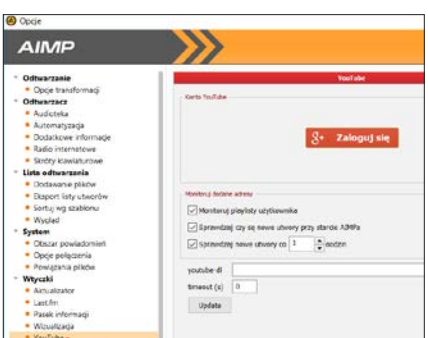

INSTALUJEMY WTYCZKI

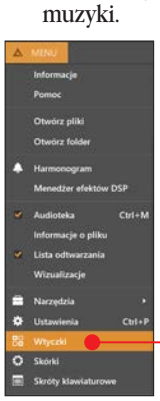

1 W oknie AIMP-a klikamy w lewym górnym rogu na **Menu**, **Wtyczki**.

2 Klikamy na **Pobierz więcej wtyczek** w prawym dolnym rogu okna. Otwiera się strona z wtyczkami, na której możemy wyszukiwać i przeglądać dodatki. Wart uwagi jest na przykład **YouTube Plugin**, który pozwala odtwarzać zasoby z tego serwisu. By pobrać wtyczkę, klikamy na **Download**.

3 Po pobraniu w oknie programu AIMP klikamy na **Instaluj**, wskazujemy lokalizację pobranego archiwum i klikamy na **Otwórz**.

4 Po chwili wtyczka zostanie dodana, musimy ją tylko aktywować i będziemy mogli z niej korzystać.

LEKKI ODTWARZACZ

ODTWARZACZ Z WIELOMA OPCJAMI PERSONALIZACJI

foobar2000 1.4.1

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **039** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.foobar2000.org**

- duże możliwości konfiguracji
- wysoka jakość odtwarzanego dźwięku
- zgrywa płyty CD-Audio
- nie obciąża procesora

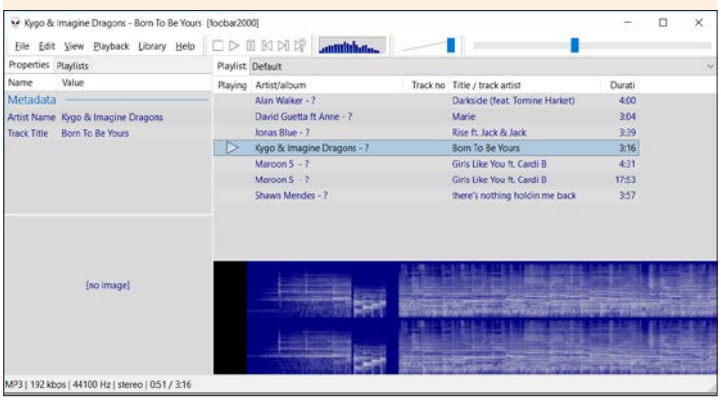

Lekki odtwarzacz muzyki z dużymi możliwościami konfiguracji, wysoką jakością odtwarzanego dźwięku, dużą liczbą obsługiwanych formatów i wtyczek. **foobar2000** ma prosty, przejrzysty interfejs z rozbudowanymi opcjami personalizacji i dostosowania wyglądu do własnych potrzeb, możliwością definiowania własnych skrótów klawiaturowych, edycją tagów oraz zgrywaniem płyt CD-Audio. Obsługuje takie formaty audio, jak MP3, MP4, AAC, CD Audio, WMA, Vorbis, Opus, FLAC, WavPack, WAV, AIFF, Musepack, Speex, AU, SND i inne.

EQUALIZER

Equalizer, czyli korektor graficzny, pozwala na podbijanie bądź też tłumienie konkretnych pasm częstotliwości. Dzięki temu możemy dostosować do każdego rodzaju muzyki idealne ustawienia dla odsłuchu.

1 W oknie programu klikamy na **File** i na **Preferences**.

2 Następnie po lewej stronie rozwijamy kategorię **Playback** i klikamy na **DSP Manager**. Teraz po prawej stronie w kolumnie **Available DSP** klikamy na **+** przy pozycji **Equalizer**. W kolumnie **Active DSPs** pojawi się dodana pozycja. Dwukrotnie klikamy na **Equalizer**.

3 Teraz możemy sami skonfigurować ustawienia korektora graficznego. Możemy też zapisywać nasze ustawienia i zmieniać je, dostosowując do różnych stylów muzycznych. Po zakończonej konfiguracji klikamy na **OK** i na **Apply**.

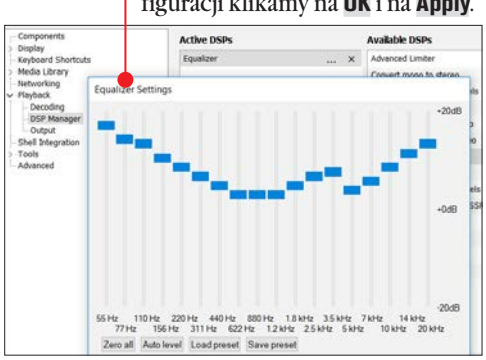

odtwarzania i edytowania muzyki wraz z wtyczkami

MUZYCZNA PSZCZOŁA

ODTWARZACZ I MENEDŻER ROZBUDOWANYCH BIBLIOTEK

MusicBee 3.2.6827

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **069** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **getmusicbee.com**

- pobieranie tekstu piosenek z internetu
- zaawansowane listy odtwarzania
- zgrywanie muzyki z płyt CD-Audio

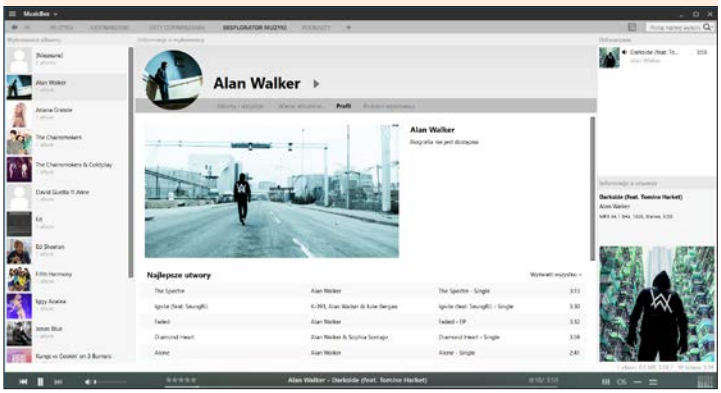

Nowoczesny odtwarzacz muzyczny zaprojektowany z myślą o użytkownikach dużych bibliotek muzycznych. **MusicBee** obsługuje popularne formaty plików audio, pozwala tworzyć rozbudowane listy odtwarzania, edytować tagi, pobierać teksty utworów z internetu, synchronizować muzykę z urządzeniami przenośnymi oraz zgrywać muzykę z płyt CD-Audio. Obsługuje też skórki i wtyczki. Funkcjonalnością przebija płatne programy do katalogowania i odtwarzania muzyki. Warto również wiedzieć, że MusicBee zużywa bardzo mało pamięci operacyjnej i nie obciąża procesora.

IMPORTOWANIE MUZYKI

Przy pierwszym uruchomieniu programu możemy zaimportować do niego całą naszą muzykę, wystarczy dodawać kolejne foldery do listy skanowanych lokalizacji. Na koniec klikamy na **Skanuj teraz**.

OKŁADKI

Po dodaniu do biblioteki utworów ze wskazanych folderów MusicBee automatycznie stara się pobrać odpowiednie grafiki, nie zawsze jednak mu się to udaje. Czasem trzeba ręcznie dodać grafikę lub zmienić dodaną przez program na lepszą.

1 Przechodzimy do wybranego albumu w naszej bibliotece. Klikamy prawym przyciskiem myszy na brakującą grafikę i wybieramy z menu dialogowego opcję **Wyszukaj obrazek w internecie**.

2 Teraz klikamy na obrazek, który pasuje do danego singla lub albumu, i zatwierdzamy wybór, klikając na **OK**.

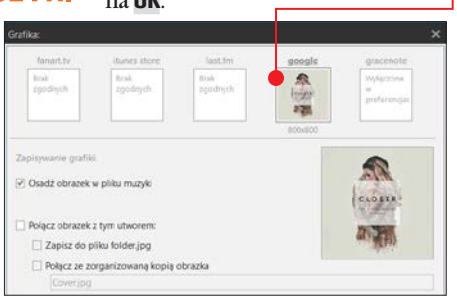

POWRÓT KRÓLA

NAJPOPULARNIEJSZY ODTWARZACZ SPRZED LAT

Winamp 5.8 Beta

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **091** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **www.winamp.com**

- poprawiona kompatybilność z nowszymi wersjami systemów
- wersja beta
- znany interfejs

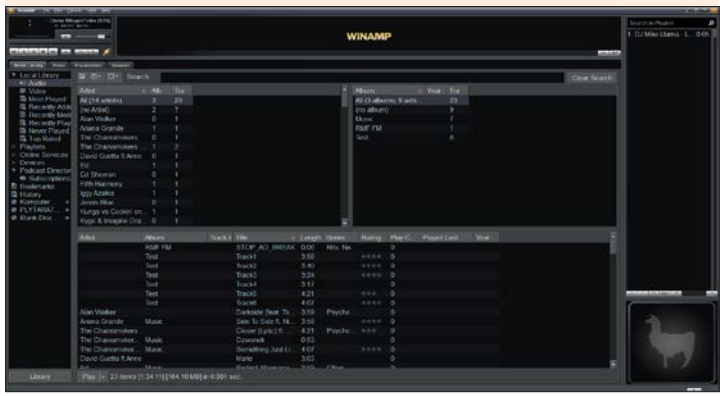

Najnowsza aktualizacja popularnego przed laty odtwarzacza muzycznego. W wersji 5.8 dodano wtyczkę z obsługą WASAPI (Windows Audio), program zawiera również wiele udoskonaleń dla istniejących funkcji, jak i nowe wersje bibliotek. **Winamp 5.8** to także udoskonalona kompatybilność pod kątem współczesnych systemów operacyjnych, takich jak Windows 8.1 i Windows 10. Warto wiedzieć, że pierwsza wersja tego programu ukazała się w 1997 roku. Jest on więc już dosępny od ponad 20 lat i przeszedł niejedną rewolucję. Kiedyś był jedynym odtwarzaczem o tak dużych możliwościach dostępnym za darmo. **Uwaga!** Nowa wersja to beta, oznacza to, że mogą wystąpić problemy ze stabilną pracą aplikacji.

PIERWSZE KROKI

Przy pierwszym uruchomieniu programu możemy dokonać personalizacji i wybrać odpowiadającą nam skórkę. Po wybraniu jednej z dostępnych klikamy na **Next**. Następnie musimy dodać muzykę do naszej biblioteki – klikamy w oknie, które pojawi się po uruchomieniu programu, na **Add Media to Library**.

WIZUALIZACJE

1 Uruchamiamy odtwarzanie wybranego przez nas utworu lub listy odtwarzania.

2 Klikamy na górnym pasku na **View**, **Visualisations**.

3 Po chwili w głównym oknie programu możemy podziwiać wizualizacje muzyki. Możemy je zmieniać, korzystając ze strzałek w dolnym lewym rogu okna. **kd**

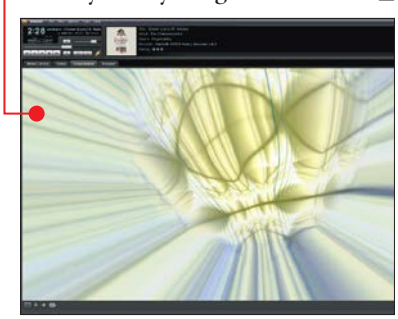

Fot. Alexander Aldatov/123rf.com

Fot. Maksym Yemelyanov,Ssilver/123rf.com

NAJLEPSZE DODATKI DO NAJLEPSZYCH ODTWARZACZY FILMÓW

Programy do odtwarzania plików multimedialnych są w dużym stopniu do siebie podobne. Różnice dotyczą przede wszystkim sposobu korzystania z aplikacji. **DLACZEGO WIĘC WYBIERAMY CZASEM TEN, A NIE INNY PROGRAM? ODPOWIEDZIĄ MOGĄ BYĆ UNIKALNE DLA KAŻDEGO PROGRAMU FUNKCJE I ROZSZERZENIA**

Zdaniem autora

SIŁA TKWI WE WTYCZKACH

Karol Żebruń

Dlaczego wtyczki trzeba dodawać, nie mogłoby wszystko być od razu wbudowane w aplikacje? Odpowiedź jest prosta. Program powinien działać niezawodnie, jak najszybciej zadowalając jak najwięcej użytkowników. A dzięki wtyczkom możemy dodawać w mgnieniu oka niestandardowe funkcje i dopasowywać działanie programu do naszych indywidualnych wymagań, tworząc spersonalizowaną, tylko naszą wersję z dobranym przez nas zestawem wtyczek.

WTYCZKI DO VLC UKRYTA POTĘGA APLIKACJI

VLC działa zarówno na komputerach stacjonarnych, jak i smartfonach. Nie są to jednak takie same aplikacje, gdy zechcemy korzystać z dodatków. W tym poradniku skupimy się na pecetowej wersji VLC, która daje największe pole do popisu. Wtyczki do VLC mogą działać na dwa sposoby. Jako element wywoływany bezpośrednio z interfejsu użytkownika (**Moments' Tracker**) albo niezależna aplikacja, którą VLC wykorzystuje, na przykład jako odtwarzacz treści (**Syncplay**).

MOMENTS' TRACKER

Wtyczka ta pozwala tworzyć własną listę najciekawszych momentów w filmach. Potem możemy do nich przenosić się tak, jak przenosimy się do rozdziałów na płycie z filmem. Moments' Tracker zapisuje „listę chwil" w filmie niezależnie dla każdego odtwarzanego pliku. Wystarczy uruchomić jego odtwarzanie, a wtyczka pokaże nam spis dla danego nagrania.

1 Instalujemy wtyczkę (**W KŚ+**). By ją aktywować (otworzyć jej okno), w menu **Widok** klikamy na **Bookmark your moments**.

2 Odtwarzamy film i w ważnych dla nas momentach klikamy na **Capture Moment**. Wpisujemy krótki opis i klikamy na **Confirm**. Niechciane znaczniki można usuwać, zaznaczając je i klikając na **Remove Moment**.

3 Powtarzamy działanie z punktu **2** dla innych filmów, które chcemy dokładniej opisać. Gdy będziemy kolejny raz oglądać film, by przełączać się między najciekawszymi dla nas częściami nagrania, aktywujemy wtyczkę, zaznaczamy chwilę na liście i klikamy na **Jump to moment**.

4 Jeśli chcemy tylko zaznaczyć moment, do którego chcemy wrócić, klikamy na **Checkpoint!**. Potem, także po restarcie VLC, przycisk **Retrieve Checkpoint!** przeniesie nas do danego momentu filmu.

SYNCPLAY

Ta wtyczka pozwala zsynchronizować odtwarzanie wideo pomiędzy wieloma komputerami (poprzez internet). Do poprawnego działania wymaga ona dodatkowo instalacji narzędzia **Syncplay** (**W KŚ+**) i VLC na komputerze każdego uczestnika wideoprywatki.

1 Instalujemy wtyczkę (**W KŚ+**) i **Syncplay**. Uruchamiamy Syncplay. W oknie aplikacji zaznaczamy pole wyboru **Show more settings**.

2 Wybieramy z listy jeden z proponowanych adresów serwerów synchronizacji. W polach **A** możemy podać naszą nazwę (przyda się do komunikacji z innymi widzami) i nazwę wirtualnego pokoju, w którym będziemy oglądać film. Z tym samym serwerem i pokojem muszą połączyć się inne urządzenia, z którymi będziemy synchronizować seans.

3 Klikamy na **Run Syncplay**. Domyślnie otworzy się okno VLC, w którym dopiero należy rozpocząć odtwarzanie filmu. Ale jeśli wpiszemy w pole **B** lokalizację pliku, wyświetlimy go od razu.

4 Okno służy do komunikacji ze współoglądającymi. Rozpoczynamy oglądanie filmu, klikając na **File** i wskazując plik lub lokalizację sieciową (ten sam dokument muszą otworzyć pozostali goście wirtualnego pokoju). Wszelkie operacje, zatrzymanie filmu, kontynuacja, przewijanie będą synchronizowane z odtwarzaczami pozostałych osób.

5 W trakcie filmu możemy wpisywać w pole wiadomości i wysyłać je do innych widzów, klikając na **Send**.

6 Rozpoczęcie seansu możemy zautomatyzować. W menu **Window** w Syncplay zaznaczamy oba pola wyboru. Następnie zaznaczamy pole wyboru i podajemy liczbę osób, które muszą być gotowe do oglądania. Teraz, gdy wskazana liczba osób zaznaczy w swoim kliencie Syncplay pole wyboru **I'm ready to watch!**, rozpocznie się odtwarzanie filmu lub innego nagrania wideo.

WIELOPLATFORMOWY ODTWARZACZ ORAZ NADAJNIK WIDEO I AUDIO

VLC media player 3.0.4

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **089 / 090** (32- / 64-BIT) | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | Internet: **www.videolan.org**

- radzi sobie z prawie każdym formatem
- odtwarza DVD-Video, CD-Audio, VCD, Blu-ray
- jest znany z tego, że jego funkcjonalność można rozbudowywać za pomocą wtyczek

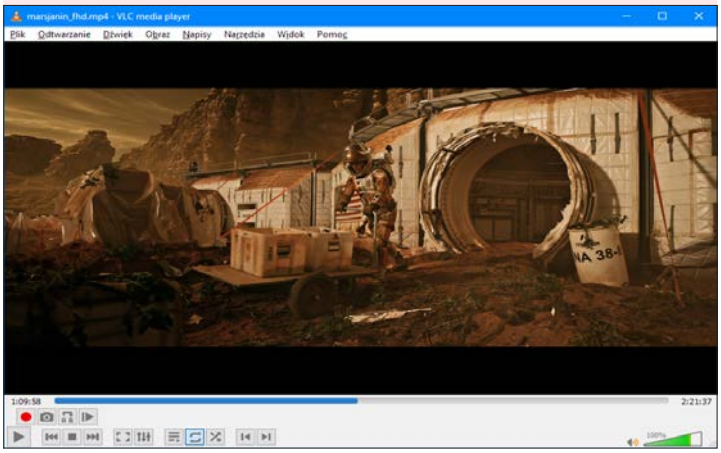

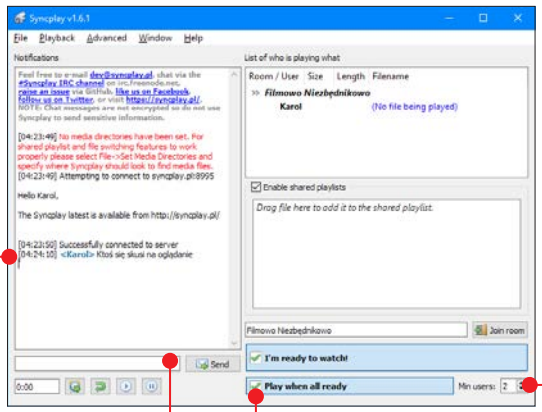

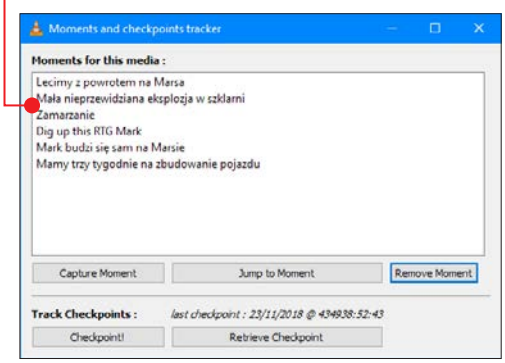

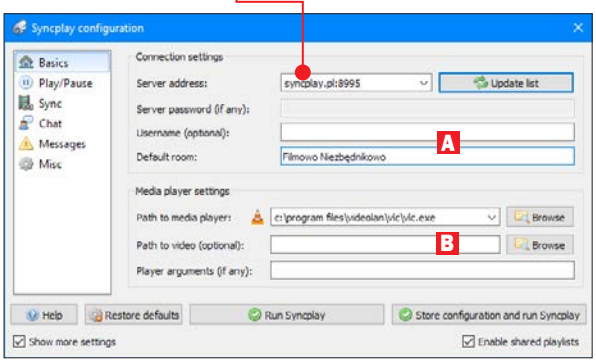

ALLPLAYER PILOT: OBOWIĄZKOWY DODATEK

Najciekawszą poboczną funkcją **ALLPlayera** jest współpraca z dodatkiem **ALLPlayer Pilot**, który pozwala na sterowanie odtwarzaniem ze smartfona. Ten dodatek ma dwa komponenty: jeden to aplikacja, którą instalujemy na smartfonie, a drugi to dodatek instalowany na komputerze, na którym będą odtwarzane filmy czy muzyka. Jest on domyślnie instalowany wraz z ALLPlayerem.

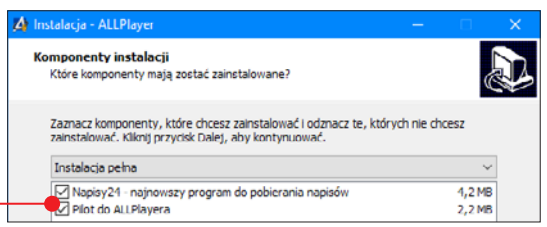

1 By aktywować pilota, komputer i smartfon muszą być podłączone do tego samego urządzenia sieciowego, zwykle jest to wspólna sieć Wi-Fi. Aplikacja, którą chcemy sterować, powinna być uruchomiona.

2 Włączamy **ALLPlayer Pilot** (z menu Start komputera). Ikona aplikacji pojawi się w zasobniku systemowym. Klikamy na nią ●, wyświetli się informacja o połączeniu.

3 Klikamy na ●, by zobaczyć smartfony z aplikacją pilota połączone z komputerem. Jeśli nie widać na niej

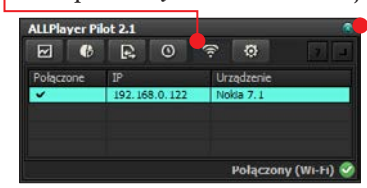

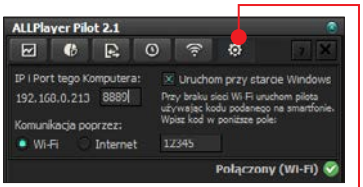

naszego urządzenia, klikamy na ● i sprawdzamy, czy **IP** i **Port komputera** są takie same jak w aplikacji mobilnej. Ustawienia połączenia w smartfonie uruchomimy, wybierając **A**, a potem **B**. Jeśli są różne, poprawiamy wpis na smartfonie.

4 Teraz możemy sterować odtwarzaczem ALLPlayer na komputerze. Przy kolejnym uruchomieniu komputera ALLPlayer Pilot załaduje się samodzielnie. Zamykamy okno ●.

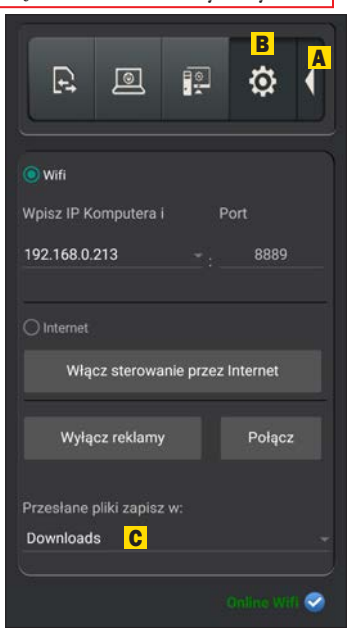

5 W aplikacji mobilnej wybieramy **A**, by powrócić do opcji pilota. Wybieramy ●, aby wyświetlić podstawowy panel sterowania z przyciskami sterującymi odtwarzaniem załadowanego filmu.

6 Jeśli chcemy mieć pełną kontrolę nad odtwarzaczem, możemy aktywować funkcję touchpada ● czy klawiatury.

7 Ciekawą dodatkową funkcją pilota jest przesyłanie plików na smartfon. W tym celu klikamy na ●, a następnie klikamy na **Wyślij plik na Telefon/Tablet**, wskazujemy plik do przesłania i klikamy na **Otwórz**.

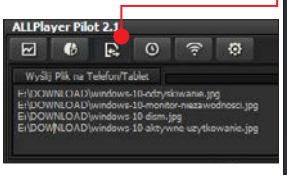

8 Plik wysłany na smartfon domyślnie trafia do folderu z pobranymi plikami, który możemy dowolnie zdefiniować, wskazując w polu **C** wcześniej stworzony katalog.

Firewall i ALLPlayer Pilot

Czasem po instalacji odtwarzacz w komputerze może nie reagować na wydawane przez nas polecenia ze smartfona. Często powodem jest blokowanie funkcji aplikacji ALLPlayer Pilot przez komputerowy firewall. Dlatego w razie problemów sprawdźmy w ustawieniach swojej aplikacji, czy nie pojawiła się nowa reguła blokowania. W przypadku Zapory Windows wyświetli się komunikat, w którym należy zezwolić na połączenia.

ZDALNE STEROWANIE ODTWARZANIEM PLIKÓW W APLIKACJI

ALLPlayer 8.3

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **006** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.allplayer.org/pl/**

- obsługa i odtwarzanie filmów z torrent
- funkcje lektora i ochrony rodzicielskiej
- pobieranie napisów do filmów z sieci
- współpraca ze smartfonowym pilotem

ALLPlayer Pilot bez ALLPlayera, ale z Netflixem

ALLPlayer Pilot można zainstalować niezależnie od odtwarzacza ALLPlayer. Tracimy wtedy dostęp do tego odtwarzacza, ale nadal możemy zdalnie sterować innymi odtwarzaczami ze smartfona.

1 Uruchamiamy ALLPlayer Pilot na smartfonie i wybieramy ●, a potem ●. Następnie wybieramy nazwę odtwarzacza, z którego chcemy skorzystać, na przykład **Netflix** ●.

2 Standardowo rozpoznawane są najpopularniejsze aplikacje, w tym VLC (strona 29), YouTube czy Netflix. Po wybraniu ● jest szansa, że pilot poradzi sobie również z odtwarzaczami audio czy przeglądarkami slajdów.

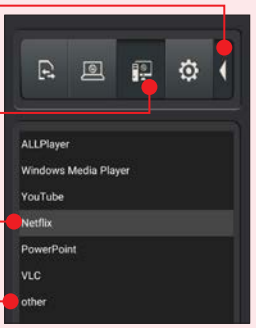

GDY ROZDZIELCZOŚĆ JEST NAJWAŻNIEJSZA

WYGODNE ŚLEDZENIE ULUBIONYCH AUDYCJI NA SERWISIE TWITCH

PotPlayer 1.7

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **076 / 077** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **potplayer.daum.net**

- doskonała obsługa materiałów w wysokiej rozdzielczości, w tym skalowanie
- wsparcie dla strumieni sieciowych
- obsługa profili użytkownika

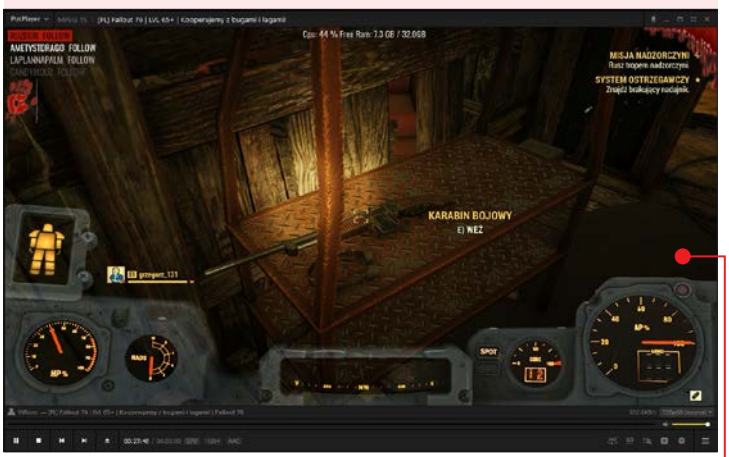

PotPlayer to wszechstronny odtwarzacz, który pozwala na otwieranie sieciowych łączy. Czasem jednak konieczne jest nauczenie go, jak ma to robić, i taką rolę spełnia wtyczka **Twitch** (**W KŚ+**), która zapewni nam dostęp do łączy twitchowych. Oprócz otwierania łączy na podstawie wpisanego adresu, możemy też śledzić kanały jako użytkownicy na Twitchu. Jednak w tym celu będzie konieczna drobna ingerencja w pliki wtyczki, które znajdują się w folderze instalacji PotPlayera. Wymaga ona uprawnień administratora systemu.

1 Po instalacji wtyczki i uruchomieniu aplikacji PotPlayer wciskamy skrót klawiaturowy Ctrl+U.

2 W pole ● wpisujemy lub wklejamy adres kanału na Twitchu, który chcemy otworzyć, i klikamy na **OK**. Rozpocznie się odtwarzanie strumienia sieciowego ●.

3 By skorzystać z listy naszych ulubionych nagrań na Twitchu, wybieramy jedno z nich z listy ●. Domyślnie są to propozycje autora wtyczki, ale możemy je zmienić na nasze własne łącza.

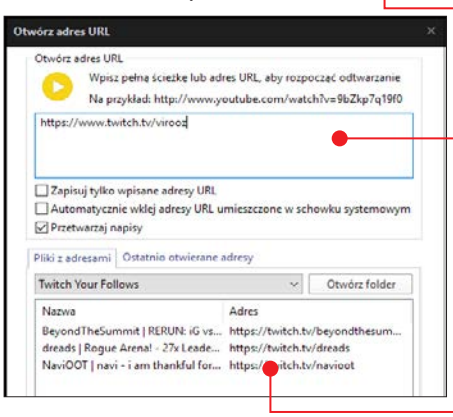

4 Nasze łącza wyświetlą się w PotPlayerze, gdy zmienimy treść pliku **c:\Program Files\DAUM\PotPlayer\Extention\Media\UrlList\TwitchLogin.txt** (jeśli korzystamy z wersji 32-bitowej, będzie to **Program Files (86)**). Należy go edytować i zastąpić treść pliku naszą nazwą użytkownika na Twitchu. Po zapisaniu pliku restartujemy PotPlayera.

MULTIMEDIA WSZĘDZIE I BEZ OGRANICZEŃ

DOSTĘP DO SIECIOWYCH ZASOBÓW FILMÓW I KANAŁÓW TELEWIZYJNYCH

Kodi 17.6

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **057** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.kodi.tv**

- wygodny interfejs użytkownika, taki sam na różnych platformach systemowych
- obsługa wielu formatów
- łatwa instalacja dodatków

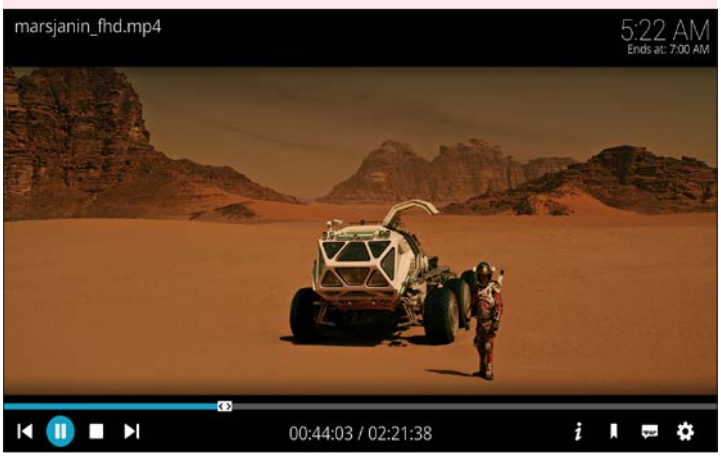

Kodi to wieloplatformowe środowisko multimedialne, które zamienia komputer lub inne kompatybilne urządzenie w centrum multimedialne. Dysponuje ogromnymi zasobami wtyczek w sieciowych repozytoriach. Najczęściej ich celem jest zwiększenie liczby dostępnych zasobów filmów i muzyki, które rozpoznaje Kodi. Wtyczki doinstalujemy z poziomu aplikacji. Wystarczy wskazać adres repozytorium lub go dodać, jeśli brak go w ustawieniach.

1 Instalujemy Kodi i uruchamiamy. Klikamy na ikonę zębatki, by przejść do ustawień. Następnie na **Settings/Interface** i na zakładce **Regional** z listy **Language** wybieramy **Polish**. Wciskamy klawisz Esc.

2 Na zakładce **Dodatki** klikamy na ●,

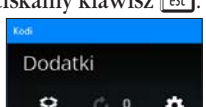

a potem na **Zainstaluj z repozytorium**. Wybieramy **Kodi Add-on repository**. Wyświetli się lista folderów z wtyczkami posortowana według typu.

3 Klikamy na **Wtyczki wideo**, a potem dwukrotnie na przykład na ● i następnie na **Zainstaluj**.

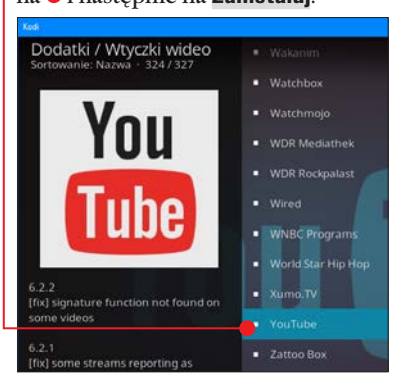

4 W głównym oknie Kodi wybieramy **Dodatki**, a potem **Wtyczki wideo**. Klikamy dwa razy na **YouTube**. A następnie wybieramy interesujące nas zasoby, może to być kategoria ●. Z listy propozycji wybieramy klip – i gotowe.

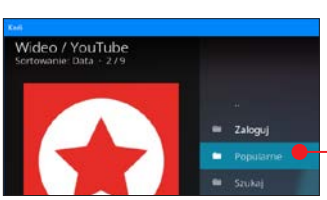

WTYCZKI DO APLIKACJI BIUROWYCH

MS OFFICE – JAK INSTALOWAĆ ROZSZERZENIA

By zainstalować wtyczkę do jednej z aplikacji pakietu Office, należy uruchomić program i otworzyć plik (może to być nawet pusty dokument), następnie w menu **Wstawianie** w części **Dodatki** wybrać **Pobierz Dodatki**. Wyświetli się okno, w którym możemy wyszukać wtyczki i zainstalować je, klikając na **Dodaj**. Instalacja wtyczek w wersjach online aplikacji działa identycznie.

Niektóre dodatki (na przykład **Grammarly**) dostępne są jako oddzielne instalatory i nie znajdziemy ich w microsoftowym repozytorium wtyczek, trzeba ich szukać na stronach ich autorów. **kż**

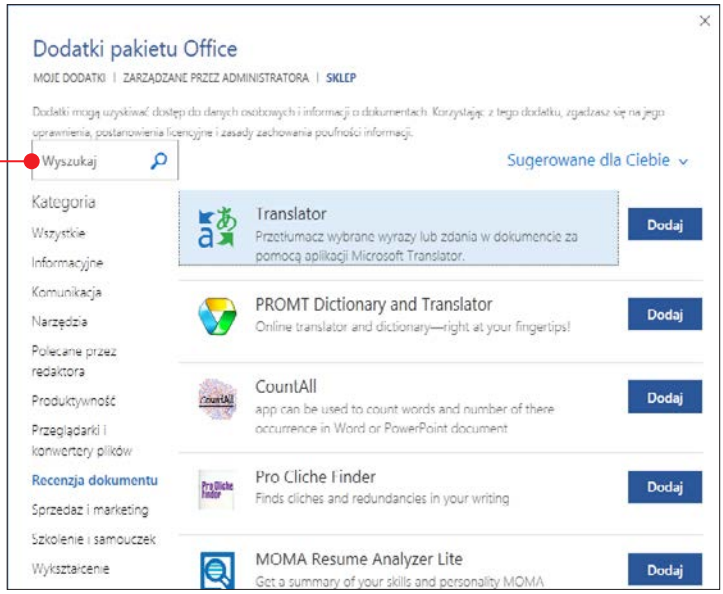

MS OFFICE DICTATION – DYKTOWANIE PO POLSKU

Aplikacje Office (**Word**, **PowerPoint**, **Outlook**) w najnowszych wersjach dysponują narzędziem **Dyktafon**, które służy do głosowego wprowadzania tekstu, ale obecnie wspiera ono bardzo ograniczoną liczbę języków, wśród których nie ma polskiego. Znacznie więcej zyskamy dzięki rozszerzeniu **Dictation**. Chociaż ma angielską nazwę, pozwala dyktować treści za pomocą mikrofonu w jednym z 20 języków, w tym po polsku, i od razu je tłumaczyć na jeden z 60 języków.

PŁATNE WTYCZKI MS OFFICE WARTE UWAGI

Prawie każda wtyczka do aplikacji Office ma swoją darmową wersję, ale istnieje kilka, których opłacenie (system abonamentowy) jest warte rozważenia:

Boomerang – wtyczka przeznaczona dla Office'a. Pozwala na definiowanie harmonogramu wysyłania korespondencji. Dzięki niej e-maile nie są wysyłane od razu, co umożliwia wcześniejsze przygotowanie bardziej rozbudowanej korespondencji. Darmowa wersja ogranicza się do 10 wysyłek dokumentów w miesiącu.

DocuSign – narzędzie do podpisywania dokumentów w Wordzie, a także określania miejsc w plikach, w których inni użytkownicy muszą złożyć podpis. **UWAGA!** Nie jest to narzędzie do wprowadzania bezpiecznych e-podpisów.

Pickit – narzędzie z dostępem do tysięcy darmowych grafik. Płatny wariant wyłącza reklamy, a co najważniejsze umożliwia wyszukiwanie plików w wysokiej rozdzielczości.

CIEKAWE WTYCZKI MS OFFICE

Translator for Outlook – automatyzuje tłumaczenie tekstu w treści korespondencji pomiędzy różnymi językami. Możliwe jest także użycie panelu, w którym niezależnie od dokumentu możemy przekładać wpisany tekst na inny język. W Wordzie ta wtyczka ma nazwę **Translator**. Dostęp do niej uzyskamy na Wstążce **Recenzja** w części **Język**, klikając na **Przetłumacz**.

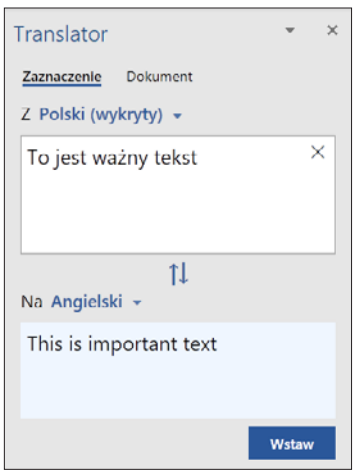

Grammarly – zastępuje domyślny moduł sprawdzania pisowni i gramatyki w programach Word i Outlook. Jest dużo skuteczniejszym narzędziem, które na dodatek przystosowuje się do naszego stylu pisania. Dodatek jest darmowy, ale wymaga rejestracji przed pobraniem z witryny **https://www.grammarly.com/office-addin/windows**. Podczas sprawdzania tekstu propozycje korekty wyświetlane są w dodatkowym panelu.

Random Generator – generuje ciągi liczb losowych (całkowitych, rzeczywistych, a nawet dat), które wpisywane są do wskazanego zakresu komórek w Excelu.

Z programów biurowych korzystamy każdego dnia. Dodając do nich dobrze dobrane rozszerzenia, możemy sprawić, że codzienna praca stanie się o wiele wygodniejsza

LIBREOFFICE – JAK INSTALOWAĆ ROZSZERZENIA

W menu aplikacji pakietu klikamy na **Menu**, **Narzędzie**, **Menedżer rozszerzeń**. Otworzy się okno z listą zainstalowanych i aktywnych rozszerzeń. Gdy usuniemy zaznaczenie z pola ●, wyświetlane będą tylko te, które dodaliśmy. Wtyczki mają rozszerzenie **.oxt**. Klikamy na **Dodaj** i wskazujemy pobrany plik rozszerzenia, by go zainstalować. LibreOffice należy zrestartować. Podstawowym repozytorium wtyczek dla LibreOffice jest witryna **extensions.libreoffice.org**.

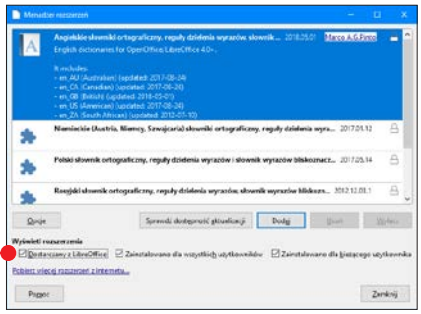

LIBREOFFICE – EDYCJA PDF (Z LUB BEZ WTYCZKI)

Aplikacje pakietu **LibreOffice** (DVD-KOD: **060 / 061**, 32- / 64-BIT) nie tylko pozwalają zapisywać dokumenty jako pliki PDF, ale dają nam też możliwość bezpośredniej edycji dokumentów w tym formacie, podobnie jak edytuje się pliki tekstowe.

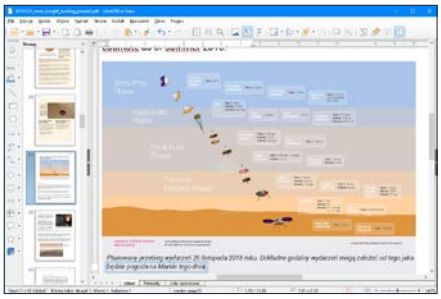

Edycja PDF możliwa jest poprzez narzędzie **Draw**. Wystarczy w nim otworzyć plik z rozszerzeniem PDF, a wszystkie jego elementy staną się edytowalne. Drugą możliwością edytowania tekstu w pliku PDF jest zastosowanie wtyczki **Libre OCR**, której możemy użyć w edytorze Writer.

CIEKAWE WTYCZKI LIBREOFFICE

TexMaths – rozszerzenie, które daje możliwość edycji kodu formuł matematycznych, podobnie jak robi się to w LaTeXie. Wymaga zainstalowanego środowiska LaTeX (na przykład MikTeX).

Code Highlighter – po instalacji rozszerzenia pojawia się opcja kolorowania składni we fragmentach tekstu, które są kodem programistycznym zapisanym w jednym z 350 języków.

Enhanced Form – wtyczka ułatwiająca wypełnianie komórek w arkuszu Calc, gdy wprowadzamy dużo danych o różnym formacie.

Interpolation for Calc – dodaje formuły interpolacji do wypełniania kolejnych komórek arkusza kalkulacyjnego danymi na podstawie wcześniej wprowadzonych wartości. Dostępnych jest kilka technik interpolacji.

Language Tool – zaawansowany korektor pisowni i gramatyki w różnych językach (w tym polskim). Jest bardziej skuteczny niż narzędzie wbudowane w LibreOffice.

WPS OFFICE – ŚRODOWISKO Z ZAKŁADKAMI

WPS Office (DVD-KOD: **096 / 097** POLSKI SŁOWNIK) to alternatywne (w bezpłatnym wariancie z reklamami) dla MS Office oprogramowanie, które w najnowszej wersji wspiera zapis dokumentów w formatach Microsoftu. Jedną z jego zalet jest obsługa zakładek ●, co w przypadku oprogramowania Microsoftu wymaga stosowania wtyczek. Ułatwia to pracę z wieloma dokumentami. WPS Office dysponuje modułem edytora tekstowego, arkusza kalkulacyjnego i narzędziem do tworzenia prezentacji. Zapis możliwy jest na dysku, a także w usłudze chmurowej (po zalogowaniu). Zakładki można wyświetlać obok siebie, a także przewijać synchronicznie ●, co doskonale przydaje się podczas korekty lub porównywania dokumentów.

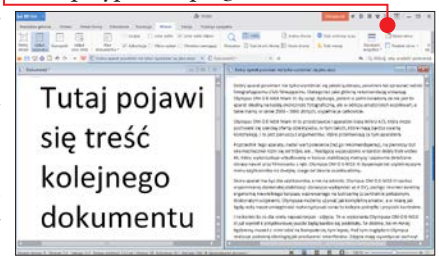

CIEKAWE FUNKCJE WPS OFFICE

Roaming pliku – funkcja do synchronizacji zawartości dokumentów pomiędzy urządzeniami z WPS Office. Mogą to być komputery, ale również sprzęt mobilny. Jej działanie wymaga zalogowania do profilu WPS Office.

Tryb ochrony oczu – zmienia tło dokumentu na seledynowe, dzięki czemu zmniejsza obciążenie oczu światłem, a jednocześnie zachowuje czytelność treści.

Konwertuj obraz na tekst – wbudowane w WPS Office narzędzie do OCR. Rozpoznawanie tekstu na obrazach wczytanych do aplikacji.

Eksportuj obraz – w praktyce funkcja o odwrotnym działaniu do OCR. Służy zapisywaniu dokumentów tekstowych jako obrazów.

Szyfruj – opcja dostępna podczas zapisywania pliku. Dokument zostaje zahasłowany i zaszyfrowany tak, by utrudnić jego odczytanie nieuprawnionym użytkownikom.

Fot. Denis Ismagilov/123rf.com

Fot. Racorn/123rf.com

NAJLEPSZE NARZĘDZIA DO WINDOWS

W tym pakiecie znalazły się **PROGRAMY, KTÓRE POMOGĄ ZADBAĆ O PORZĄDEK NA NASZYM KOMPUTERZE, KONWERTOWAĆ NAGRANIA WIDEO I UDZIELAĆ ZDALNEJ POMOCY INNYM.** Warto z nich korzystać

Zdaniem autora

ALTERNATYWA DLA MENEDŻERA OKIEN WINDOWS

Krzysztof Dziedzic

W dziale znalazły się między innymi takie programy, jak Total Commander oraz Open-Shell. Pierwszy z nich jest prawdziwym klasykiem, który jest nieustannie rozwijany – to genialna alternatywa dla prostego Eksploratora wbudowanego w Windows. Dzięki widokowi dwóch okien oraz obsłudze zaawansowanych skrótów klawiaturowych wiele operacji na plikach możemy wykonywać znacznie szybciej. Open-Shell jest natomiast świetnym dodatkiem dla osób, które chcą korzystać w Windows 10 z klasycznego widoku menu Start, który jest bardziej przyjazny, bo znany ze starszych wersji systemu.

ŚWIETNY MENEDŻER

MENEDŻER PLIKÓW Z OGROMNĄ ILOŚCIĄ OPCJI

Total Commander 9.21

Licencja: **SHAREWARE** DVD-KOD: **085** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.ghisler.com**

- obsługa wielu wtyczek
- zaawansowane skróty klawiaturowe
- obsługa FTP
- wygodny dwupanelowy widok

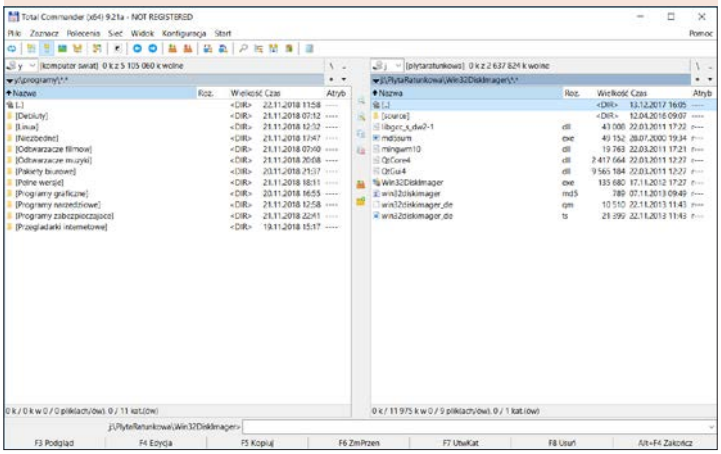

Najnowsza edycja najlepszego menedżera plików, czyli programu ułatwiającego zarządzanie dużą liczbą plików i folderów na dysku twardym oraz innych nośnikach. **TC** świetnie sprawdza się przy kopiowaniu, przenoszeniu, wyszukiwaniu i usuwaniu plików. Ma duże możliwości konfiguracji, kilka trybów widoku, obsługę wtyczek, oferuje również funkcje klienta FTP. Warta odnotowania jest również funkcja zapisywania w postaci logu wszystkich wykonywanych operacji na plikach. W stosunku do starszych wersji sprzed kilku lat wprowadzono znacznie nowocześniejsze ikony, które o wiele bardziej wpadają w oko.

SZYBKO SPRAWDZAMY ROZMIAR FOLDERÓW

Po przejściu do wybranej przez nas lokalizacji wystarczy zaznaczyć folder, którego rozmiar chcemy poznać, i wcisnąć klawisz spacja. Po chwili wybrany folder zostanie podświetlony na czerwono, a w kolumnie **Wielkość** pojawi się dokładny rozmiar wybranego folderu.

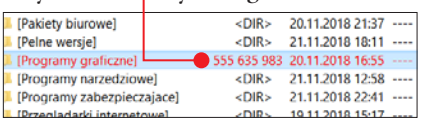

INSTALUJEMY WTYCZKI

1 Po uruchomieniu programu klikamy na górnym pasku na **Konfiguracja**, **Ustawienia**.

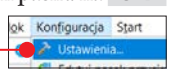

2 Po lewej stronie klikamy na **Wtyczki**, a po prawej na **Ściągnij**.

3 Otworzy się w przeglądarce strona z wtyczkami. Wybieramy jedną z nich, na przykład **Uninstaller64** (umożliwia przeglądanie listy zainstalowanych aplikacji w oknie Total Commandera, wyświetla szczegółowe informacje o wpisach deinstalacyjnych, uruchamia deinstalację i wymusza usuwanie nieprawidłowych wpisów). Otwieramy pobraną paczkę wewnątrz Total Commandera. Po uruchomieniu wyrażamy zgodę na instalację, klikając na **Tak**. Po chwili będziemy mogli korzystać z nowego rozszerzenia (przeważnie instrukcję obsługi znajdziemy w archiwum samej wtyczki).

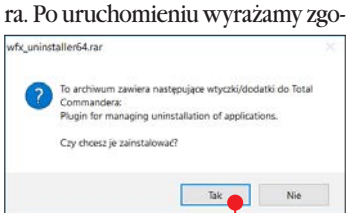

KLASYCZNY START

ULEPSZENIA W MENU START I W INTERFEJSIE UŻYTKOWNIKA WINDOWS

Open-Shell 4.4.131

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **072** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.classicshell.net**

- kilka stylów menu Start
- obsługa skórek
- konfiguracja menu kontekstowego
- intuicyjna konfiguracja i obsługa

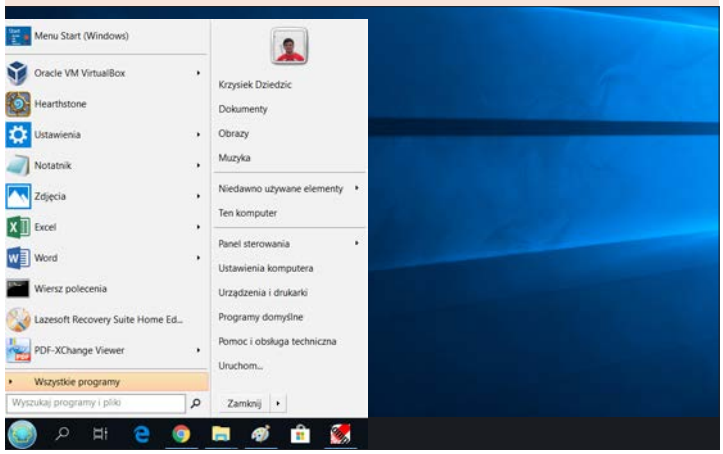

Jest to następca porzuconego projektu Classic Shell. **Open-Shell** daje użytkownikom Windows 10 i 8 możliwość przywrócenia klasycznego wyglądu menu Start. W ustawieniach programu mamy do dyspozycji trzy style menu Start: klasyczny, klasyczny z dwoma kolumnami lub znany z Windows 7. Program oferuje również możliwość zmiany wyglądu przycisku Start, obsługę skórek oraz wiele ulepszeń i zmian w interfejsie użytkownika Windows. Możemy sortować aplikacje dostępne w menu startowym, aktywować listę ostatnio uruchamianych programów oraz otwieranych dokumentów. Wszelkiego rodzaju dodatki możemy wybierać podczas instalowania Open-Shell.

JĘZYK POLSKI

Polską wersję programu wybieramy z menu: **Show all settings**, **Language**, **pl-PL**, **OK**. Tłumaczenie, niestety, nie obejmuje panelu **Ustawień**.

KOPIA ZAPASOWA

Zanim zaczniemy zmieniać wygląd domyślnego menu, po instalacji Open-Shell warto wykonać kopię ustawień. Dzięki temu nawet gdy zmiany, których dokonamy, spowodują niepoprawną pracę systemu, będziemy mogli w każdej chwili przywrócić działające ustawienia. Możemy również przenieść kopie gotowych nowych ustawień na inny komputer, by nie musieć na nim przeprowadzać konfiguracji po raz drugi.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę menu **Start**, a potem na **Ustawienia**.

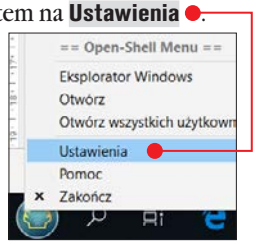

2 Następnie u dołu okna klikamy na **Backup**, **Save to XML File**.

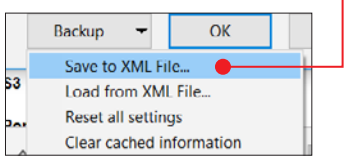

3 Przywracanie kopii wygląda podobnie, z tą różnicą, że klikamy na **Load from XML File**.

EKSTRAPORZĄDKI

CCleaner 5.49

NAJLEPSZE NARZĘDZIE DO SPRZĄTANIA SYSTEMU

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **022 / 023** (32- / 64-BIT) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.ccleaner.com**

- szybkie usuwanie plików śmieci
- usuwanie duplikatów
- CCleaner Enhancer zwiększający liczbę obsługiwanych programów

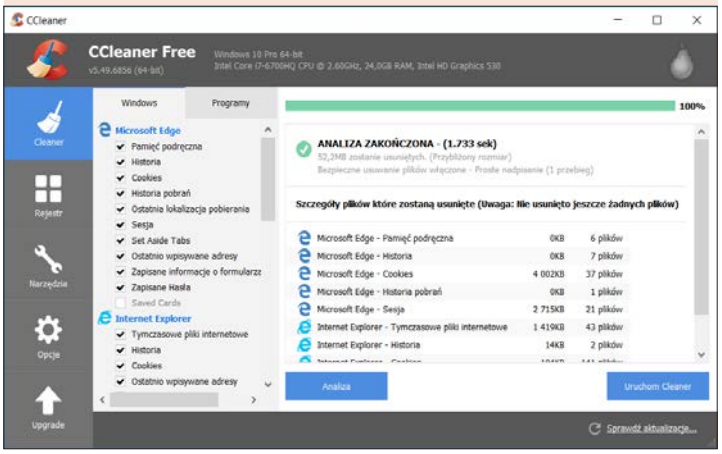

Najpopularniejszy program do oczyszczania komputera z zaśmiecających go plików. Usuwa niepotrzebne pliki tymczasowe, historię przeglądania internetu, pliki cookies, zawartość Kosza, zrzuty pamięci, punkty przywracania systemu, fragmenty plików, pliki dziennika, dane aplikacji oraz historię automatycznego uzupełniania, sprząta pamięć podręczną systemu. Oferuje moduły do zarządzania programami uruchamiającymi się przy starcie systemu, odinstalowywania programów, wyszukiwania duplikatów plików i czyszczenia rejestru Windows z niepotrzebnych i błędnych wpisów.

NAPRAWA REJESTRU

1 Klikamy po lewej stronie na kafelek **Rejestr**.

2 Zaznaczamy wszystkie opcje i klikamy na **Skanuj**.

3 Po zakończeniu skanowania możemy przejść do naprawy – klikamy na **Napraw zaznaczone problemy**.

4 Następnie wyrażamy zgodę na utworzenie kopii zapasowej rejestru i klikamy na **Napraw wszystkie zaznaczone problemy**.

Dodajemy obsługę dodatkowych programów

1 Po zakończeniu instalacji programu CCleaner, zanim przejdziemy do czyszczenia komputera, zainstalujmy dodatkowo rozszerzenie **CCleaner Enhancer** (DVD-KOD: **024**), które również znajdziemy na płycie DVD.

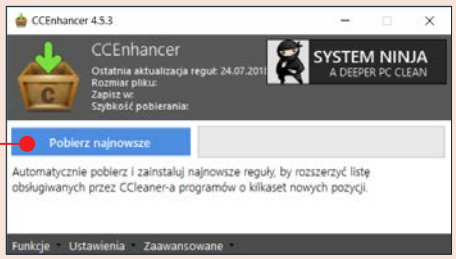

2 Po zainstalowaniu dodatku z płyty klikamy na **Pobierz najnowsze**.

3 Chwilę później obsługa setek nowych programów zostanie zaimplementowana do głównego programu. Wystarczy przejść do kategorii **Cleaner**, **Programy**.

SUPERCZYSZCZENIE

BleachBit 2.0

SZYBKI PROGRAM DO CZYSZCZENIA DYSKU I KASOWANIA PLIKÓW

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **020 / 021** (PORTABLE) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.bleachbit.org**

- zaawansowana funkcja niszczenia plików
- prosta obsługa
- rozpoznaje wiele popularnych programów

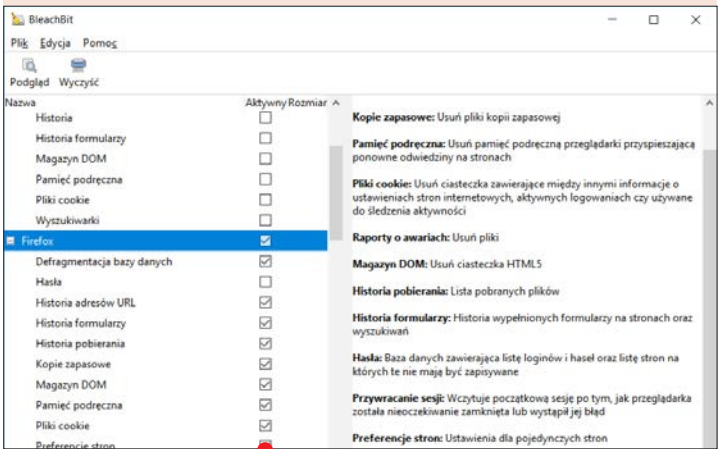

Program do zwalniania miejsca na dysku. **BleachBit** rozpoznaje i kasuje pliki tymczasowe tworzone przez Windows i ponad 90 popularnych programów, takich jak przeglądarki internetowe, programy pocztowe, pakiety biurowe, odtwarzacze multimedialne i wiele innych. Program oferuje również zaawansowane funkcje do niszczenia plików, by nie można było ich odzyskać (**Shred**). BleachBit jest rozwijany jako projekt Open Source i nie zawiera reklam.

SPRZĄTAMY PLIKI ŚMIECI

1 W panelu po lewej stronie okna zaznaczamy programy lub ich składniki, które chcemy wyczyścić. Przy zaznaczaniu przeglądarek zawsze zostaniemy zapytani, czy chcemy usuwać hasło.

2 Klikamy na górnym pasku na **Podgląd**. Dzięki temu dowiemy się, ile miejsca odzyskamy, kasując zbędne pliki.

3 Sprawdzamy, czy nie zaznaczyliśmy do usunięcia potrzebnych elementów, i dopiero wtedy klikamy na **Wyczyść**. Potwierdzamy chęć skasowania plików, klikając na **Delete**.

OBSŁUGA WIĘKSZEJ LICZBY PROGRAMÓW

1 Klikamy na górnym pasku na **Edycja**, **Preferencje**.

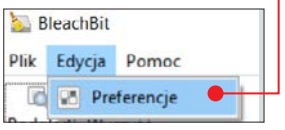

2 Następnie zaznaczamy opcję **Pobierz i zaktualizuj instrukcje czyszczenia przygotowane przez społeczność (winapp2.ini)**. Dzięki temu obsługa programu rozszerzy się o ponad 2500 programów.

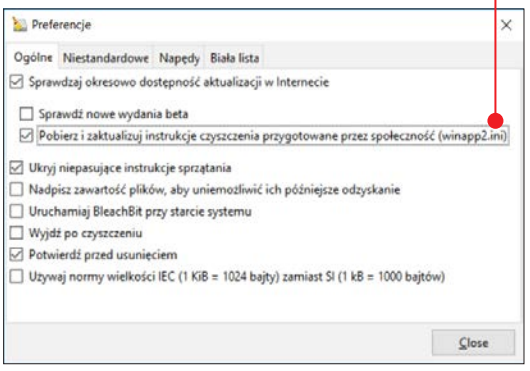

NAJLEPSZY KONWERTER

WYDAJNY, SPRAWNY KONWERTER Z OBSŁUGĄ WIELU FORMATÓW

HandBrake 1.1.2

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **044 / 045** (LIBDVDCSS) Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** Internet: **handbrake.fr**

- szybkie działanie
- obsługa wielu formatów
- obsługa akceleracji sprzętowej
- zgrywanie zabezpieczonych płyt

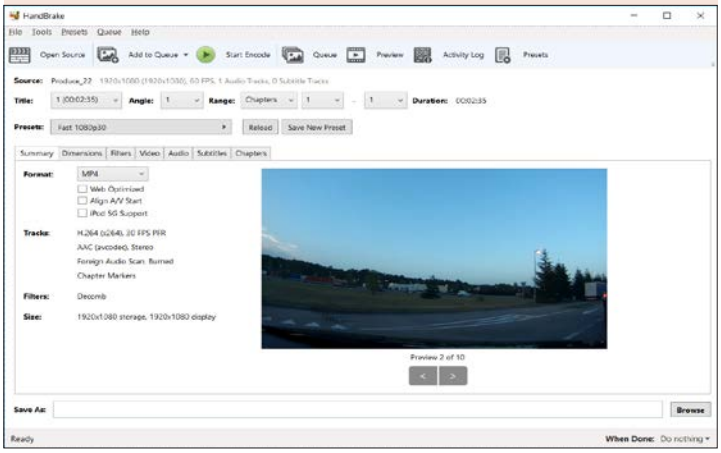

Uniwersalny konwerter plików wideo, zgrywa filmy z płyt DVD, świetnie radzi sobie z szybkim konwertowaniem plików wideo do MP4, MKV, H.264, H.265 oraz na przykład VP8. Jedną z zalet **HandBrake** jest obsługa sprzętowej akceleracji kodowania wideo (Intel Quick Sync Video), znacznie przyspieszająca proces konwersji. Dla ułatwienia obsługi twórcy dołączyli gotowe predefiniowane ustawienia dla różnych urządzeń. Dzięki temu wystarczy wybrać tylko gotowy szablon z listy i poddać materiał konwersji. Możemy również sami tworzyć własne profile, jeśli naszego sprzętu nie ma na liście.

PODSTAWOWA KONWERSJA

1 Po uruchomieniu programu przeciągamy wybrany plik wideo do pola po prawej stronie interfejsu.

2 Gdy film zostanie załadowany, zaczynamy konfigurację konwersji. Z listy **Presets** możemy wybrać jeden z gotowych predefiniowanych profili konwersji.

3 Teraz pozostaje nam kliknąć na **Browse** w prawym dolnym rogu, wybrać miejsce zapisu przetworzonego pliku i kliknąć na **Start Encode** na górnym pasku. Po chwili przekonwertowany plik zostanie zapisany we wskazanym folderze.

ZGRYWANIE ZABEZPIECZONYCH PŁYT

Aby móc zgrywać zabezpieczone płyty, musimy rozszerzyć możliwości HandBrake, dodając do niego specjalną bibliotekę **libdvdcss**. Kopiujemy libdvdcss z płyty Niezbędnika na dysk komputera, a następnie przenosimy do głównego katalogu programu HandBrake. Po ponownym uruchomieniu program Hand Brake będzie mógł odczytywać zakodowane płyty DVD.

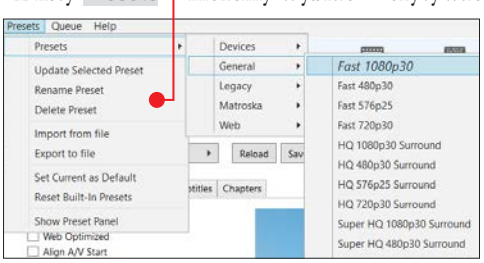

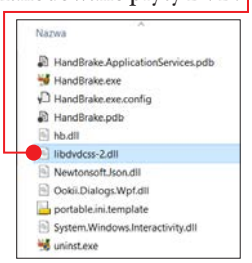

ZDALNA POMOC

ZAAWANSOWANE NARZĘDZIE DO ZDALNEJ KONTROLI I POMOCY

TeamViewer 14

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **081 / 082** (PORTABLE) Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **www.teamviewer.com**

- prosta łączność z komputerami zdalnymi
- możliwość transferu plików
- szyfrowane połączenie

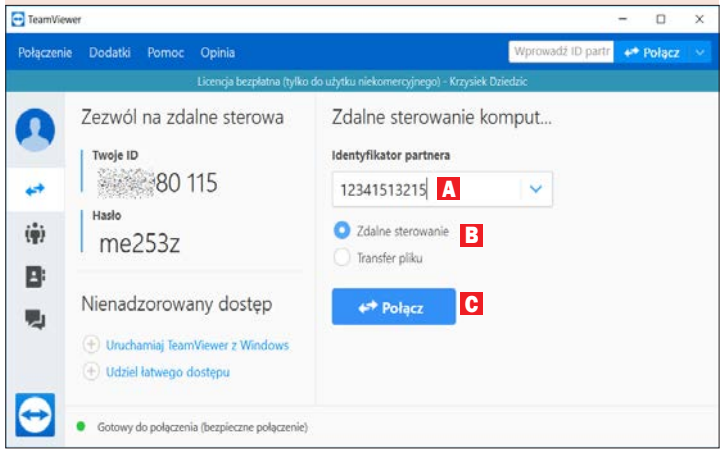

Najpopularniejszy program do zdalnego sterowania komputerem przez internet. **TeamViewer** pozwala nawiązać połączenie internetowe z dowolnym komputerem i zdalnie nim sterować (tak jakbyśmy przy nim siedzieli), umożliwiając nam na przykład łatwe udzielenie pomocy oraz dając dostęp do plików i innych zasobów w nim zgromadzonych. Bezpłatna wersja programu przeznaczona jest do celów niekomercyjnych. Co ciekawe, możemy również zainstalować mobilną wersję aplikacji na smartfonie i w ten sposób kontrolować komputer.

ZDALNA KONTROLA

Jeśli chcemy zdalnie sterować komputerem, na nim także musi być uruchomiona aktualna wersja programu TeamViewer.

1 W oknie TeamViewera w polu po prawej stronie podajemy ID partnera **A**, z którym chcemy się połączyć, zaznaczamy opcję **Zdalna kontrola** **B** i klikamy na **Połącz** **C**. Następnie musimy podać hasło partnera (dane te uzyskamy od niego – odczyta je on u siebie w oknie TeamViewera). Klikamy na **Zaloguj się**.

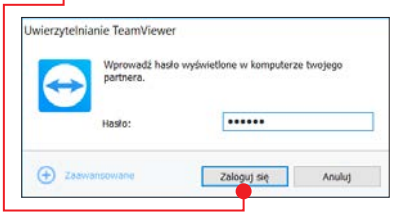

2 Od razu powinniśmy uzyskać dostęp do komputera partnera. Zauważymy, że pulpit jest czarny. To celowy zabieg, który pozwala na zwiększenie wydajności. Korzystając z paska u góry ekranu, możemy zaprosić kolejną osobę do wykonywania działań na danym komputerze lub zmienić opcje widoku.

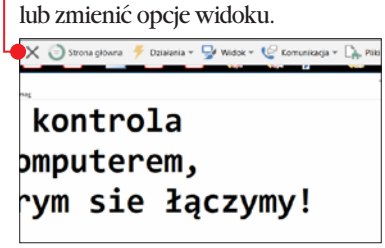

3 Jeśli chcemy zakończyć połączenie, wystarczy, że dowolna z osób wywoła okno programu TeamViewer i kliknie na **Zakończ połączenie**, można też kliknąć na symbol **X**, który znajduje się na górnym pasku.

PAKIET STARTOWY

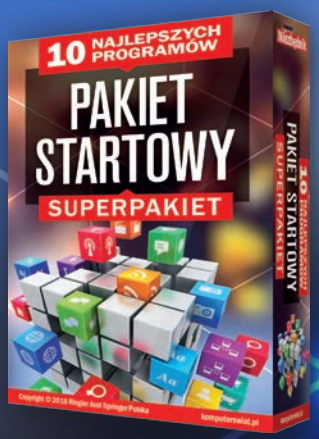

Oto zestaw startowy darmowych **APLIKACJI MOBILNYCH, KTÓRE POWINIEN ZNAĆ KAŻDY UŻYTKOWNIK IOS I ANDROIDA**: skanery kodów, dokumentów, mapy, antyradary i wiele innych aplikacji, które warto mieć zainstalowane na urządzeniach mobilnych

KOMUNIKATOR: FACEBOOK MESSENGER

Android* iOS*

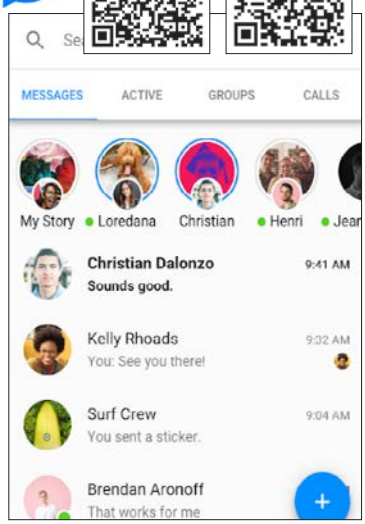

Nawet jeśli nie korzystamy z aplikacji Facebook, warto wypróbować Messengera. Jest to komunikator, który pozwala na wygodną tekstową konwersację ze znajomymi, między innymi z osobami z naszej książki adresowej. Można też prowadzić rozmowy grupowe oraz przesyłać zdjęcia i wideo, także wykonane w oknie aplikacji. Rozmowę można kontynuować podczas używania innych aplikacji. Za wiadomości nie jest pobierana żadna opłata – musimy mieć tylko dostęp do internetu. Jest to więc lepsze rozwiązanie niż SMS-y.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język **polski**

SKANER DOKUMENTÓW: GENIUS SCAN

Android* iOS*

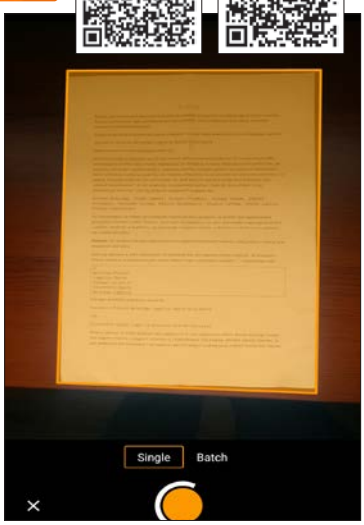

Genius Scan to świetna aplikacja, która zamienia nasze urządzenie mobilne w skaner. Wystarczy po uruchomieniu wybrać tryb pracy **Single** (jeśli zamierzamy utworzyć skan pojedynczej strony) lub **Batch** (jeśli chcemy stworzyć dokument kilkustronicowy). Następnie wybrany dokument zostanie objęty pomarańczową ramką i po chwili aplikacja sama go wykadruje i odpowiednio przetworzy do wybranego formatu (JPG, PDF) – my musimy tylko zapisać dokument.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **angielski**

SKANER KODÓW: QR CODE READER

Android* iOS*

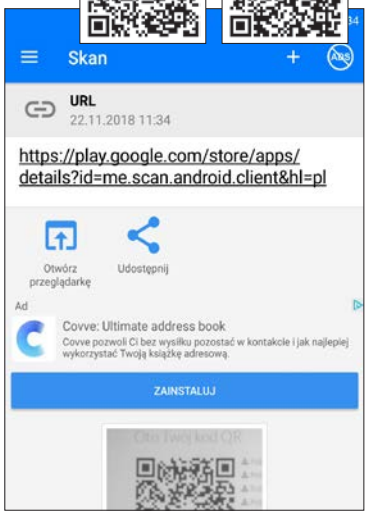

Zaprezentowane w tym dziale aplikacje mają załączone dwa specjalne kody QR, dzięki którym można bardzo szybko uzyskać dostęp do danej aplikacji w sklepie i ją zainstalować. Do skanowania takich kodów niezbędna jest specjalna aplikacja.
Dobrym wyborem będzie **QR Code Reader** na Androida, który działa bardzo szybko i dzięki niemu możemy zeskanować kody paskowe oraz QR. W wypadku systemu iOS sprawdzi się podobna aplikacja o nazwie **QR Reader for iPhone**.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **angielski**

WERYFIKACJA DWUETAPOWA: AUTHY

Android* iOS*

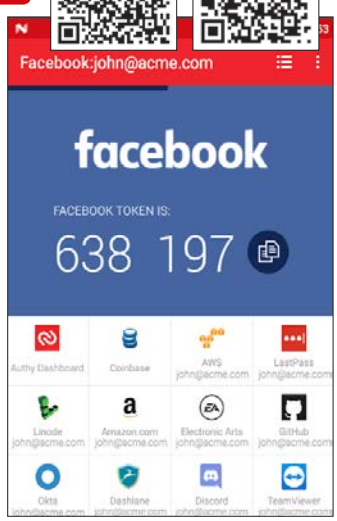

Authy służy do obsługi dwuetapowej weryfikacji logowania do kont w serwisach i usługach internetowych. Działanie tego programu zostało opisane w dziale Debiuty (strona 11). Dzięki aplikacji mobilnej możemy wykorzystywać nasz telefon do generowania specjalnych tokenów. Dodatkowo proces dodawania kolejnych kont jest znacznie szybszy niż w programie na komputer, ponieważ możemy skorzystać ze skanowania kodu QR, zamiast wpisywać wielocyfrowy specjalny klucz.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **angielski**

* Kod QR szybko przenosi na stronę, skąd można pobrać aplikację. Skanujemy go smartfonem za pomocą dowolnej aplikacji QR pobranej z Google Play lub App Store

POGODA: ACCUWEATHER

Android* iOS*

Jest to świetna aplikacja, która pozwala na sprawdzenie aktualnych informacji pogodowych dla wybranych lokalizacji. Możemy również skorzystać z trybu lokalizacji, dzięki czemu dane pogodowe będą wyświetlane dla naszej obecnej pozycji GPS. Dodatkowo będziemy mieli dostęp do ostrzeżeń meteorologicznych, map pogodowych i informacji na temat alergenów. Możemy również dodawać różne lokalizacje do ulubionych miejsc.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**

DYSK ONLINE: ONEDRIVE

Android* iOS*

W Windows 10 otrzymujemy dostęp do wbudowanej aplikacji OneDrive. Jeśli zainstalujemy ją na urządzeniu mobilnym, będziemy mogli dostać się do naszych plików w każdej chwili. Do korzystania z programu wymagane jest założenie konta Microsoft. Dodatkowo możemy zainstalować aplikacje z pakietu Office, darmowe w wersji mobilnej. A wtedy tworzone pliki będzie nam łatwo zapisywać w chmurze. Warto też wiedzieć, że mobilny OneDrive ma wbudowany skaner dokumentów i wizytówek.

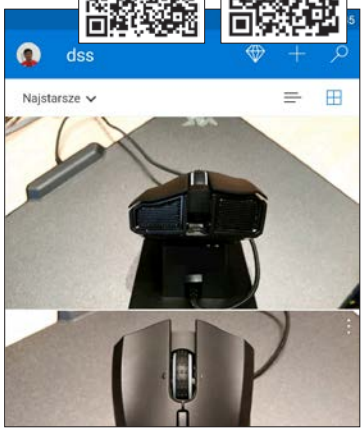

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język **polski**

DARMOWE MAPY Z NAWIGACJĄ: MAPY GOOGLE

Android* iOS*

Najpopularniejsze mapy na świecie i jednocześnie aplikacja do wyszukiwania ciekawych miejsc oraz wyznaczania tras z uwzględnieniem natężenia ruchu i punktów użyteczności publicznej, jak stacje benzynowe czy restauracje. Co ważne, Mapy Google zawierają nawigację głosową GPS dla kierowców, rowerzystów i pieszych, a także wskazówki dojazdu transportem publicznym.

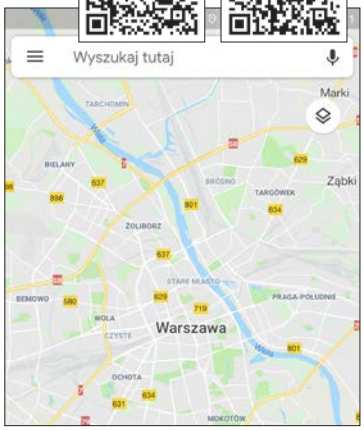

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**

ANTYRADAR: YANOSIK

Android* iOS*

Jeśli dużo podróżujemy samochodem, powinniśmy wypróbować aplikację Yanosik. Ostrzega ona o bieżącej sytuacji na drodze: kontrolach policji, fotoradarach (stacjonarnych, odcinkowych, na światłach), nieoznakowanych radiowozach, wypadkach, remontach drogowych – w Polsce i prawie całej Europie. Pozwala też oznaczać na mapie wszystkie utrudnienia. Dodatkowo aplikacja ocenia nasz styl jazdy i przyznaje nam punkty w skali od 1 do 10. Yanosik może też pełnić funkcje nawigacji.

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język **polski**

WYSZUKIWARKA POŁĄCZEŃ: JAKDOJADE

Android* iOS*

Jeśli często korzystamy z autobusów i tramwajów, a także rowerów miejskich, to obowiązkowa pozycja. Jakdojade wyszukuje najdogodniejsze połączenia na wskazanych trasach, zawiera aktualne rozkłady jazdy komunikacji miejskiej (ZTM, MPK, MZK, SKM, PKP), mapy przystanków, bieżące informacje o odjazdach i pozwala na mobilne kupowanie biletów (w wybranych miastach).

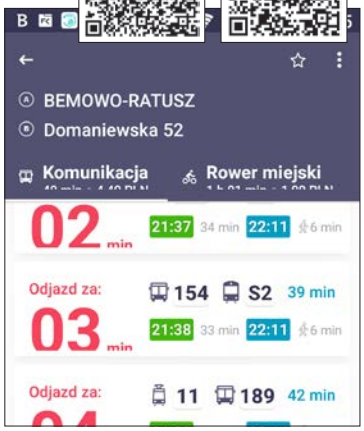

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **TAK**, Język **polski**

EDYTOR ZDJĘĆ: SNAPSEED

Android* iOS*

Najlepszy mobilny edytor zdjęć. Darmowa aplikacja stworzona przez NIK Software, a przejęta przez Google. Udostępnia zaawansowane narzędzia i ogromne możliwości. Można jej użyć do edycji zdjęć RAW (DNG). Co ciekawe, zaaplikowane czynności możemy wycofać, niezależnie od kolejności, a także zapisać w postaci akcji i zastosować na innych fotkach. Zawiera mnóstwo filtrów. **kd**

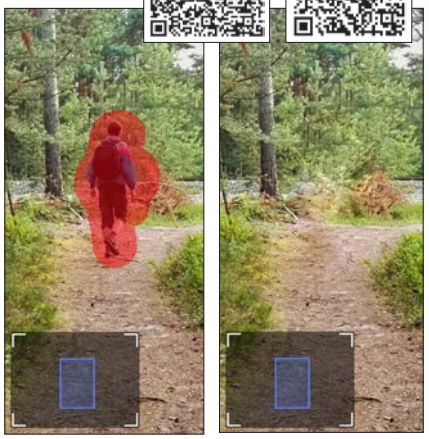

Licencja **FREEWARE**, Rejestracja: **NIE**, Język **polski**

Fot. scanrail, Tatiana Kasianova/123rf.com

ELEMENTARY OS

SYSTEM OPERACYJNY
Linux elementary 5.0 Juno

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **033** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** Internet: **elementary.io**

ZALECANE WYMAGANIA:
- procesor Intel i3 nowszej generacji lub porównywalny dwurdzeniowy procesor 64-bitowy
- 4 GB RAM
- dysk twardy SSD z 15 GB wolnego miejsca
- karta graficzna działająca z minimalną rozdzielczością 1024×768
- połączenie internetowe

STANDARDOWE PROGRAMY DOSTĘPNE PO INSTALACJI:
- przeglądarka internetowa: **Epiphany**
- odtwarzacz wideo: **Elementary Video**
- odtwarzacz muzyki: **Elementary Music**
- klient poczty e-mail: **Pantheon Mail**

Elementary OS w ciągu ostatnich miesięcy zdobywa coraz większą popularność – w 2018 roku uplasował się pod tym względem na trzecim miejscu, wyprzedzając Ubuntu, czyli swojego protoplastę. System jest ciągle rozwijany i optymalizowany. Najnowsza wersja oparta jest na Ubuntu 18.04, więc użytkownicy mają dostęp do ogromnej bazy programów i dodatków, które zostały sprawdzone i dobrze działają. Także dzięki temu w tym systemie powinny działać bez problemów różne modele kart graficznych, myszy, klawiatur i innego rodzaju sprzęt. To co najbardziej wyróżnia elementary OS spośród innych Linuxów, to jego środowisko graficzne – **Pantheon**. Zostało ono stworzone na wzór tego znanego z MacOS. Charakteryzuje się prostotą, a zarazem użytecznością. Charakterystycznym elementem tego środowiska jest specjalny pasek zadań u dołu ekranu, na którym znajdziemy najważniejsze skróty do programów i ustawień. Ikony są minimalistyczne, ale intuicyjne – od razu wiadomo, do czego służą. Dodatkowo po najechaniu na nie kursorem możemy poznać ich nazwę. Duża różnica w stosunku do systemu Windows to pasywny pulpit – nie możemy na nim umieszczać skrótów, folderów ani plików. Nie możemy nawet kliknąć na pulpit prawym przyciskiem myszy. Deweloperzy uważają, że pomaga to w utrzymaniu porządku i schludnego wyglądu pulpitu.

Elementary OS może działać w wersji Live, bez instalacji na komputerze. Aby go w ten sposób wypróbować, należy przygotować bootowalny pendrive z tym systemem, korzystając z programu **Rufus** (DVD-KOD: 078), który również znajdziemy na płycie. Innym sposobem wypróbowania Linuxa bez instalacji na dysku jest uruchomienie go w wirtualnym środowisku **VirtualBox** (DVD-KOD: 087). **kd**

Podstawowa obsługa

Na dole ekranu znajdziemy specjalny pasek o nazwie **Plank**. Są na nim skróty do ustawień systemu i wybranych aplikacji. U góry ekranu znajdziemy bardziej typowy pasek zadań, a w jego lewym rogu skrót do głównego menu programów – po kliknięciu na **Programy** rozwinie się lista wszystkich zainstalowanych w systemie aplikacji. Aby dodać kolejne programy do dolnego paska, przeciągamy ich skróty z głównego menu programów.

Jeśli chcemy usunąć wybrany skrót z dolnego paska, wystarczy kliknąć na niego prawym przyciskiem myszy, a następnie usunąć zaznaczenie z opcji **Przechowywanie aktywatora**. Nie jest to proces odinstalowywania, a jedynie usuwania skrótu z dolnego paska.

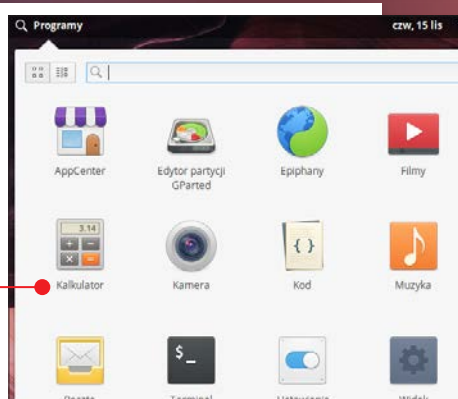

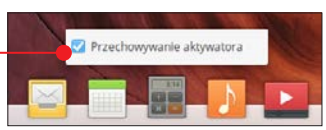

Instalacja dodatkowego oprogramowania

W tym systemie jest to wyjątkowo proste – nie musimy korzystać ze skomplikowanych komend w terminalu. Możemy użyć aplikacji **AppCenter**. Jest to sklep z oprogramowaniem, w którym możemy wyszukiwać i wygodnie instalować programy. Elementary OS od razu po instalacji nie daje nam do dyspozycji na przykład pakietu biurowego czy edytora grafiki, ale możemy je szybko dodać poprzez AppCenter. Dzięki temu sam system jest jak odchudzony i nie ma żadnych zbędnych aplikacji – działa szybko i płynnie nawet na mniej wydajnych maszynach.

Dla mniej zaawansowanych

Jeśli nie chcemy wpisywać komend i konfigurować systemu (patrz ramka obok), możemy nadal minimalizować okna poprzez kliknięcie na górny pasek okna prawym przyciskiem myszy i wybraniu z menu kontekstowego opcji **Zminimalizuj**, jednak na dłuższą metę takie rozwiązanie jest męczące.

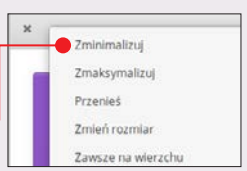

Ustawienia systemowe

Jak praktycznie wszystko w tym systemie – ustawienia również są nieskomplikowane i przejrzyste. W kilka chwil możemy skonfigurować elementary zgodnie z naszymi upodobaniami. Warto przejść do ustawień pulpitu – znajdziemy tam dużą bazę efektownych tapet w wysokiej rozdzielczości, które są jednym z kluczowych elementów wyglądu w bardzo estetycznym elementary OS.

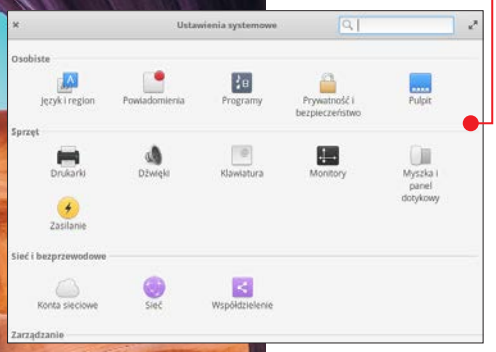

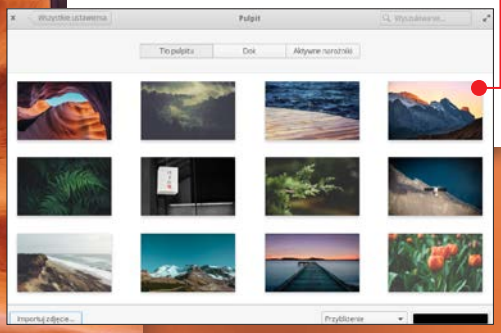

Zdaniem autora

LINUX INNY NIŻ WSZYSTKIE

Krzysztof Dziedzic

Elementary OS to zdecydowanie kontrowersyjny system: z jednej strony oparty jest na Ubuntu, a z drugiej jego twórcy chcą jak najbardziej uciec od typowych dla Ubuntu rozwiązań, jak na przykład wykorzystanie terminalu czy też popularne środowiska graficzne. Napisany od nowa Pantheon upodabnia go bardziej do systemu MacOS, a brak aktywnego pulpitu może być szokujący. Czasem jednak takie zmiany są pożądane i uzasadnione. W przypadku elementary OS tak właśnie jest: działa on płynnie i nie jest kolejnym systemem – klonem.

Ciekawa przeglądarka

Domyślnie w elementary OS dostępna jest przeglądarka **Epiphany**. Jest to dość lekki program. Nie ma dużych wymagań co do pamięci RAM i nie obciąża procesora. Zdecydowanie na plus można zaliczyć możliwość zsynchronizowania konta Mozilla Firefox z Epiphany, dzięki czemu szybko przeniesiemy nasze ulubione zakładki i dane kont.

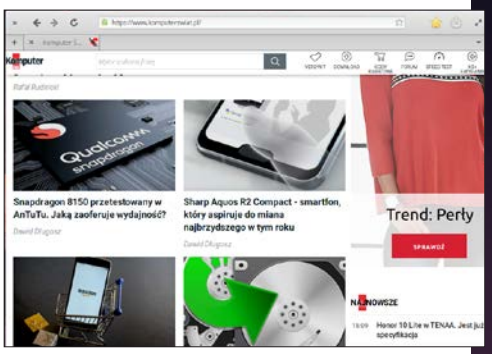

Dodajemy minimalizowanie okien

Jedną z nielicznych wad systemu elementary OS jest domyślny brak możliwości minimalizacji okien. Możemy jedynie je powiększyć lub zamknąć. Na szczęście dość łatwo da się to naprawić. W tym celu musimy jednak skorzystać z terminalu, gdyż poprzez centrum oprogramowania nie będziemy mogli dodać potrzebnego do tego programu.

1 Uruchamiamy terminal, wpisujemy komendę **sudo apt install software-properties-common** i zatwierdzamy klawiszem enter. Po chwili wciskamy klawisz T – rozpocznie się dodawanie pakietu.

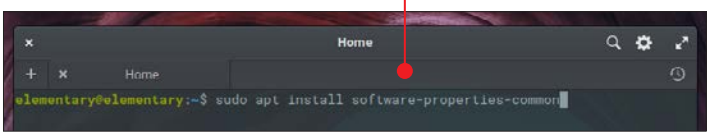

2 Następnie wpisujemy komendę **sudo add-apt-repository ppa:philip.scott/elementary-tweaks** w celu dodania specjalnej biblioteki z zasobami. Zatwierdzamy dodanie poprzez ponowne wciśnięcie klawisza enter.

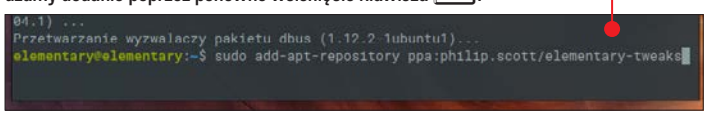

3 Teraz wpisujemy i zatwierdzamy komendy: **sudo apt-get update**, w celu dodania pakietów z nowo dodanej biblioteki, oraz **sudo apt-get install elementary-tweaks**, w celu instalacji specjalnego dodatku. Obie zatwierdzamy klawiszem enter.

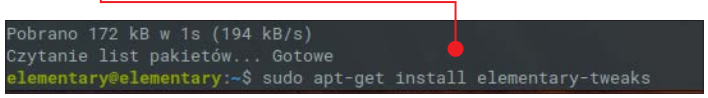

4 Dzięki temu w ustawieniach systemowych pojawi się nowa opcja **Usprawnienia** – klikamy na nią.

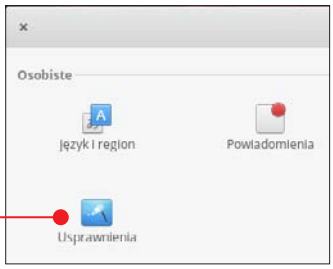

5 Teraz po prawej stronie w polu **Window Controls** w opcji **Layout** zmieniamy domyślnie ustawienie **elementary** na przykład na **Windows**. Dzięki temu uzyskamy znany z Windows układ przycisków w prawym górnym rogu okien służący do ich kontroli.

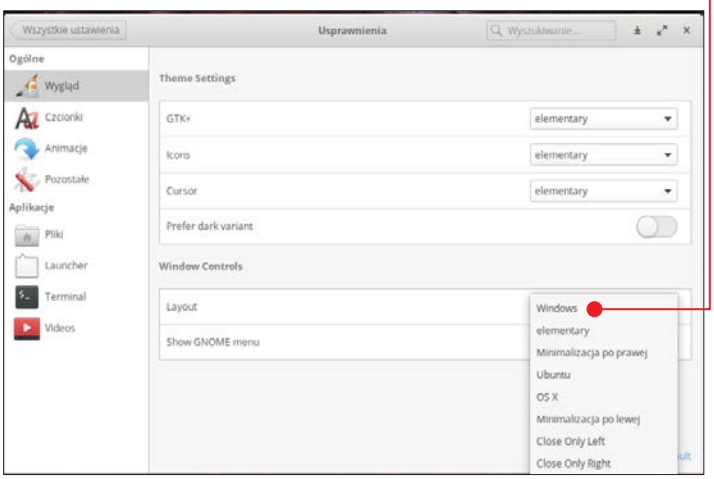

NAJNOWSZE WYDANIA

SZUKAJ W KIOSKACH, SALONACH PRASOWYCH I KŚ+

KSIĄŻKA
KOMPUTER ŚWIAT BIBLIOTECZKA 5/2018
JUŻ W SPRZEDAŻY

NOWY GIMP NOWE TRIKI

- 50 nowych praktycznych trików do obróbki grafiki i zdjęć
- Na DVD: graficzne materiały szkoleniowe, najnowsza wersja GIMP-a, najlepsze narzędzia do edycji grafiki

KOMPUTER ŚWIAT SPECIAL 1/2019
JUŻ W SPRZEDAŻY

200 TRIKÓW DO WINDOWS

- Mnóstwo trików do Windows i MS Office
- Poradniki: anonimowość w internecie, bezpieczeństwo danych, zabezpieczanie i usprawnianie Wi-Fi
- Na DVD: 50 supernarzędzi do wskazówek

JAK KUPIĆ **NUMERY ARCHIWALNE**

W sprzedaży są także poprzednie numery Twojego Niezbędnika.
Można je zamówić, dzwoniąc pod numer telefonu **22 33 67 901**, infolinia **801 000 869**
lub wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@qg.com**.
Czasopisma są także dostępne w sklepie online na stronie **www.literia.pl**
oraz jako e-wydania w KŚ+ (**www.ksplus.pl**).

Niezbędnik 5/2018

Niezbędnik 4/2018

Niezbędnik 3/2018

Komputer Świat
Twój Niezbędnik
www.komputerswiat.pl
od 2000 roku

Adres redakcji: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
internet: www.komputerswiat.pl, forum.komputerswiat.pl
e-mail: redakcja@komputerswiat.pl

Rafał Kamiński (rk)
redaktor naczelny, szef wydania online

Agnieszka Al-Jawahiri (aa)
redaktor prowadzący

Mariusz Michalski (mm)
szef programowy

Krzysztof Dziedzic (kd)
autor

Alicja Żebruń (aż)
autor

Karol Żebruń (kż)
autor

Jolanta Rososińska
korekta

Robert Dobrzyński
dyrektor artystyczny

Mariusz Rybak
redaktor graficzny

ringier axel springer

Wydawca: RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
Adres: 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
tel. 22 2320000, 22 2320001

Prezes Zarządu: Mark Dekan
Prezes Honorowy: Wiesław Podkański
Dyrektor Generalny: Marcin Biegluk
Dyrektor Wydawniczy: Paweł Paczuski
Dyrektor Finansowy: Krzysztof Stopa
Dyrektor Sprzedaży: Mariusz Wąsiński
Dyrektor Marketingu: Joanna Kloskowska

media impact

Biuro reklamy: Media Impact
reklama.warszawa@mediaimpact.pl
tel. (12) 2600200 (BOK)

Business Project Manager: Paweł Bulwan
Dział personalny: Monika Remiszewska
Księgowość: Katarzyna Fita (dyrektor)
Kolportaż: Rafał Kamiński (dyrektor)
Produkcja: Mariusz Gajda
Druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o., Wyszków

Prenumerata i egzemplarze archiwalne:
tel. 22 3367901, infolinia 801000869;
e-mail: prenumerata.axel@qg.com (zamówienia)

Sprzedaż internetowa: www.literia.pl
Prenumerata zagraniczna: www.literia.pl
E-wydania: ksplus.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

PBC POLSKIE BADANIA CZYTELNICTWA

NOWA KSIĄŻKA
JUŻ W SPRZEDAŻY

POZNAJ

PRAKTYCZNE TRIKI DO NAJNOWSZEJ WERSJI GIMP-A

NAUCZ SIĘ

- SZYBKO POPRAWIAĆ ZDJĘCIA
- PRZYGOTOWYWAĆ GRAFIKI DO INTERNETU
- TWORZYĆ FOTOMONTAŻE

NA DVD

- NOWY GIMP
- MATERIAŁY GRAFICZNE
- CYFROWE CIEMNIE

KSIĄŻKĘ KUPISZ W PUNKTACH Z PRASĄ ORAZ NA WWW.LITERIA.PL
E-WYDANIE DO NABYCIA NA WWW.KSPLUS.PL

WYDANIE SPECJALNE!

DOWIEDZ SIĘ, JAK

- **zabezpieczyć i usprawnić** Wi-Fi
- **zaszyfrować** i ukryć **swoje pliki**
- **anonimowo** korzystać z internetu

POZNAJ

- **mnóstwo trików** do Windows, Excela i innych programów MS Office

BONUSY

- **pełne wersje** wartości **470 zł**

WYDANIE KUPISZ W PUNKTACH Z PRASĄ ORAZ NA **WWW.LITERIA.PL**
E-WYDANIE DO NABYCIA NA **WWW.KSPLUS.PL**